

جلد اول

چراغ احسان

شناسنامه طرح های شاخص فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
معاونت فرهنگی ایتامی

جمهوری اسلامی ایران
نهاد عالی علمی مقام معظم رهبری در دانشگاه
معاونت فرهنگی سیاسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت فرهنگی دانشجویی

معاونت فرهنگی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سندواره
طرح‌های فرهنگ
جلداول

شناسنامه

عنوان: سند واره طرح‌های فرهنگی (جلد اول)

تهیه و تدوین: معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

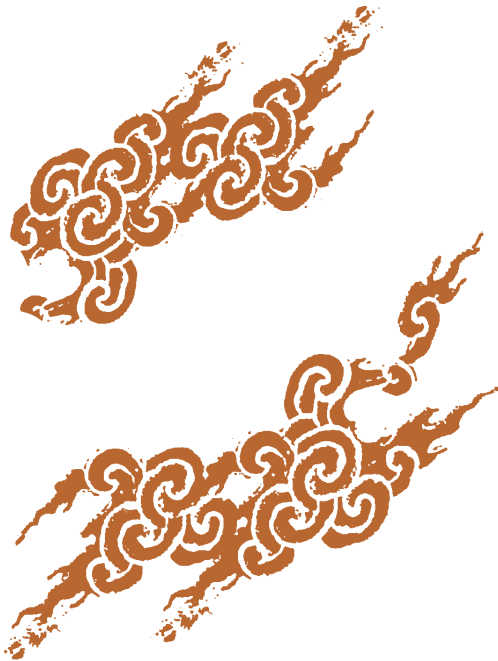
طراح و صفحه‌آرا: محمدرضا رحمانی آزاد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۰-۸۰۸-۴

سال چاپ تابستان ۱۴۰۳

نشانی تهران - خیابان انقلاب - خیابان فخررازی خیابان شهدای

ژاندارمری پلاک ۷۲ - طبقه دوم تلفن: ۳-۶۶۹۷۱۵۶۱

معاونت فرهنگی

پارتاب رویدادهای معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

جهاد دانشگاهی یک جریان اصلی است
که باید در دانشگاه ها بماند.

بیانات در دیدار با اعضای شورای مرکزی جهاد دانشگاهی شهریور ۱۳۶۹

پیشگفتار / ۷

معرفی سازمان‌ها و مراکز تخصصی فرهنگی / ۱۳

شناسنامه طرح‌های شاخص فرهنگی / ۲۳

جشنواره ملی مد و لباس بومتن / ۲۵

جشنواره سراسری طنز دانشجویی تلخند / ۴۹

آیین اعطای تندیس ملی فداکاری به دانشجویان ایران / ۶۱

جشنواره علمی-فرهنگی هنری اقوام ایران زمین / ۷۵

جشنواره تجسمی قرآن و هنر (شهود قدسی) / ۹۳

جشنواره ملی «امیرکبیر» / ۱۱۳

جشنواره ملی لباس ایرانی - اسلامی «چارقده» / ۱۳۱

سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان ایران / ۱۴۳

جشنواره ادبی شعر باران (شعر، داستان کوتاه و نمایشنامه) / ۱۵۵

جشنواره ملی مهدویت / ۱۷۵

جشنواره منطقه‌ای علمی، فرهنگی، هنری و ادبی ابن‌حسام خوسفی / ۱۸۹

پیشگفتار

این جریان (جهاد دانشگاهی) یک جریان اصلی است که باید در دانشگاه‌ها بماند.

مقام معظم رهبری ۱۳۶۹/۶/۱۱

جهاد دانشگاهی به عنوان مولود مبارک انقلاب اسلامی در پی چهار دهه فعالیت، دوران تکوین و بلوغ خود را طی کرده است و رویش‌های حلاوت‌بخش در حوزه فرهنگ، در مسیر مأموریت خدمت به جامعه از ثمرات آن بوده است جامعه‌ای که آشنایی و شناخت خود از جهاد دانشگاهی را از گذر فرهنگ دارد.

این نهاد همواره با مفروض مأموریت فرهنگی در تلاش بوده با آسیب‌شناسی به هنگام، مطالعات فرهنگی و برنامه‌ریزی جهادی، با راهبری علمی فرهنگی نوآورانه یاری‌گر اجتماع دانشگاهی و فرهنگی کشور باشد. با این فرض، معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی در دوره جدید با توجه به ضرورت‌های فرهنگی - اجتماعی جامعه و تغییرات وسیع در حوزه‌های شناختی و فرهنگی در دانشگاه‌ها و از سوی دیگر با توجه به اهداف متعالی بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و نقشه جامع علمی کشور، با رویکردی کیفی، فعالیت‌های حوزه فرهنگی جهاد دانشگاهی را در بازآرایی دارد و جایگاهی تأویلی و هم‌افزا را در سپهر فرهنگی دانشگاه‌ها پی می‌گیرد.

بی تردید جامعه فرهنگی در سال‌های اخیر، اقتضائات و نیازهای متفاوتی نسبت به گذشته دارد چرا که فرهنگ امری زنده و پویا است و لازم است با بررسی تجربه گذشته در جهت بازآرایی افعال و با اهتمام به فرایندهای ذاتی و مورد انتظار، فرهنگ و امور فرهنگی با کمک همه دغدغه‌مندان به مطلوب نزدیک شود.

همکاری و هم‌افزایی با معاونت فرهنگی - اجتماعی وزارت علوم؛ تحقیقات و فناوری، معاونت فرهنگی - دانشجویی وزارت بهداشت؛ درمان و آموزش پزشکی و معاونت فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و با باور به دانش‌محوری فعالیت، لزوم تقویت و تعمیق فرهنگی دینی و انقلابی و مسأله محوری از مهمترین سیاست‌ها در این مسیر است.

کتابچه جریان اصلی؛ با مفروض دانستن این نوع کنشگری، گزیده‌ای از طرح‌های ملی و هماهنگ حوزه فرهنگی جهاد دانشگاهی است که تلاش کرده در قالب نشان رمزینه، به ارائه مختصر شناسنامه طرح‌ها بپردازد و نمایی نمادین از حرکت فرهنگی را در محیط علمی - فرهنگی دانشگاه‌ها ارائه دهد.

علیرضا کلانتر مهر جردی
معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی

پیام معاون فرهنگی اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

به تقای

چهار دانشکده از بدو محکماتری که کنون ۴۵۰
 ظانت، نوآوری، فضائلی، مابصره، صلابی
 و اعتدالی بوده است که در سال ۱۴۰۰
 عالی که نیز مجموعه دست‌آنها و کارهای
 فرادانشگاه نیز از ضماست آن جهت
 حل مسائل کشور استناد نمودمانند اینها
 هم‌اندازی و تبادل مثال زدنی که در این دوره صورت
 گرفته است نتوان ملصع کا و در بنا با پای حرکت
 میان حدود دانشلاهی و معاریک فرهنگی وزارت
 عتف ای که ف و ح هداشته‌اند ای دهم و دوری
 بیس از پیش این نهادها است.

محمد علی

کتابخانه

پیام معاون فرهنگی دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اسیدوارم حرکت برنام محمدر محمد جهاد در
 به عنوان یکی از برکات بجز طیبه الله
 در عرصه علم و فناوری با جملت در
 همه عناصر فرهنگ در ارتقاء وضعیت فرهنگ و
 انچه در این زمینه واقع شود
 جهاد فرهنگی هم در برنامه فرهنگ در
 همکاری رضاعی داشته باشد
 محمد شادان

پیام معاون فرهنگی سیاسی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

بسم الله تعالی

تمرکز جهاد دانشگاهی
بر مفهوم محوری و مهم «جهاد»
به عنوان سرچشمه و رکن اساسی اهل ایمان
باعث برکت و منفعت طرح‌ها
متذکران فرهنگ را در انقلاب

شواهد بود.

مهری فاطمی

نظام مفهومی

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی، با عنایت به اساسنامه و اسناد بالادستی (بیانیه گام دوم، سند دانشگاه اسلامی و نقشه جامع علمی کشور) و با توجه به تجربه زیسته، در راستای تحول کمی و کیفی، همچنین اجرای طرح‌های فرهنگی (طرح‌های ملی و منطقه‌ای) با اعمال فرآیند و ایجاد تعامل مناسب بین ستاد، سازمان‌ها، مراکز و واحدهای فرهنگی مجری، به بازتعریف و معرفی طرح‌های گزین پرداخته است.

طرح فرهنگی: به برنامه‌ای اطلاق می‌شود که در راستای اهداف فرهنگی جهاددانشگاهی در ۷ موضوع محوری و در ۱۱ قالب اجرایی توسط سازمان‌ها، مراکز تخصصی و واحدها پیشنهاد شده و پس از تصویب، اجرا می‌شوند.

طرح ملی: به طرحی گفته می‌شود که با گستره جغرافیایی کشوری و با حمایت معاونت فرهنگی و مشارکت دانشگاه‌ها و نهادهای فرهنگی به دو صورت **متمركز و هماهنگ** برگزار می‌گردد.

الف) طرح‌های ملی متمركز: طرح‌هایی که دبیرخانه آن در یکی از واحدهای جهاددانشگاهی تشکیل و واحد مجری با فراخوان سراسری در سطح دانشگاه‌ها و مشارکت سایر واحدها اجرا می‌گردد.

ب) طرح ملی هماهنگ: طرحی که دبیرخانه آن در یکی از سازمان‌ها و مراکز تخصصی فرهنگی و با همکاری واحدهای جهاددانشگاهی، تحت مدیریت، حمایت و نظارت سازمان یا مرکز مربوطه، اجرا می‌شود.

طرح منطقه‌ای: طرحی که دبیرخانه آن در یکی از واحدهای جهاددانشگاهی به عنوان مجری طرح تشکیل و واحد مجری با مشارکت واحدهای استانی هم‌جوار، مرکز و سازمان مرتبط موضوعی اجرا می‌کند.

معرف سازمانا و مرکز تخصص فر هنگسرا

سازمان قرآنی دانش‌هایمیان کشور

خبرگزاری بین‌المللی قرآن کریم (ایکنا)

ترویج فرهنگ و اندیشه قرآنی ضرورتی است که جهاددانشگاهی از ابتدای تأسیس در قالب‌های مختلف دنبال کرده و سرانجام در سال ۱۳۸۰ با تأسیس سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشگاهیان در سطحی عالی به فعالیت‌های چند بُعدی در حوزه قرآن پرداخته است. این سازمان در حوزه‌های مختلفی از قبیل: حوزه پژوهش‌های قرآنی، حوزه هنر و فناوری، مسابقات بین‌المللی قرآن دانشجویان مسلمان و خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) فعالیت دارد. این خبرگزاری که در سال ۱۳۸۲ تأسیس شده، تنها خبرگزاری بین‌المللی قرآنی جهان اسلام است که افتخار عضویت افتخاری مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) را دارد. ایکنا با ۷ سرویس و ۱۸ صفحه مجزا در ۲۸ شعبه استانی و نیز ۷ دفتر بین‌المللی، در ۳۷ نقطه از دنیا روزانه ۴۰۰ خبر به ۲۲ زبان تولید و ارسال می‌نماید. سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور دارای ۸ مرکز تخصصی می‌باشد.

● مراکز این سازمان عبارتند از:

- مرکز فعالیت‌های دانشجویی
- مرکز مطالعات میان رشته‌ای قرآن کریم
- مرکز رشد واحدهای فناور هنرهای قرآنی
- مرکز آموزش‌های تخصصی کوتاه‌مدت
- مرکز تولیدات چند رسانه‌ای قرآنی (استودیو مبین)
- مرکز دانشجو معلم قرآن کریم
- مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناسی

● اهم فعالیت‌های سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور:

- معتبرترین سازمان دانشجویی در فعالیت‌های قرآنی
- مبدع و برگزارکننده جشنواره‌ها، مسابقات و همایش‌های قرآنی در سطح ملی و بین‌المللی
- تولید و انتشار میانگین ۴۰۰ خبر در روز
- تولید و انتشار اخبار به ۲۲ زبان زنده دنیا
- حضور فعال و مستمر خبرنگار و مترجم در ۳۷ نقطه از دنیا
- تربیت دانشجو خبرنگار قرآنی

خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)

● ایسنا با هدف اطلاع‌رسانی صحیح، به‌هنگام و با بهره‌گیری از سرمایه‌اندیشه، خلاقیت و نوآوری جوانان دانشجو در ۱۳ آبان ۱۳۷۸ با اظهار لطف رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی) که خطاب به ایسنا فرمودند: «اخبار خوب، مفید و امیدبخش مخابره کنید» به صورت آزمایشی و در ۱۶ آذر ۱۳۷۸ به صورت رسمی پا به عرصه اطلاع‌رسانی گذاشت.

خبرگزاری دانشجویان ایران (ISNA) تنها خبرگزاری با هویت دانشجویی و اولین خبرگزاری غیردولتی است که با بهره‌گیری از سرمایه تفکر، صداقت و روحیه خلاقیت و نوآوری جوانان و با توجه ویژه به اندیشه‌های ارزشمند حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، فعالیت میکند.

رسالت اصلی ایسنا از بدو تأسیس تاکنون ایفای نقش دانشگاهیان در توسعه فضای رسانه‌های کشور و ارتقاء آگاهی‌های علمی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، هنری و صنفی با نگاهی دانشگاهی و دانشجویی و شکل‌گیری حلقه واسط بین مسئولان، نخبگان و مردم بوده است. دانشگاه، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی هنری، ورزشی، چندرسانه‌ای، استان‌ها رسانه‌های نوین، زندگی، پیشرفت سرویس‌های خبری ایسنا می‌باشند.

● اهم فعالیت‌های خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا):

تولید و ارسال اخبار علاوه بر زبان فارسی، به زبان‌های عربی، انگلیسی و فرانسه	راه‌اندازی مدرسه خبرنگاری ایسنا ویژه دانشجویان
راه‌اندازی تلویزیون اینترنتی	راه‌اندازی شعب خبرگزاری در تمامی استان‌های کشور
تولید محتوای ویدیویی و خبری	تولید بیش از ۲۱۰۰۰۰ خبر در روز

سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی

سازمان دانشجویان در راستای اهداف جهاد دانشگاهی و به منظور سازماندهی و توسعه مشارکت دانشجویان در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، علمی، هنری، گردشگری، با تصویب هیأت امنای جهاد دانشگاهی در ۱۵ مهر ۱۳۷۷ تأسیس شد. اساسنامه این سازمان در سال ۱۳۸۱ به تصویب رسید و با مصوبه هیأت امنای جهاد دانشگاهی در تاریخ ۲۷/۹/۱۳۹۹، مرکز فرهنگی - دانشجویی امام خمینی (ره)، ولایت فقیه و انقلاب اسلامی و مرکز گردشگری علمی - فرهنگی دانشجویان ایران در این سازمان ادغام شدند. ارکان و تشکیلات این سازمان مشتمل بر شورای مرکزی، مراکز و مؤسسات تابعه و شعب سازمان در سراسر کشور می‌باشد. سازمان دانشجویان هم‌اینک دارای ۴۴ شعبه و ۱۳۰ کانون دانشجویی در سراسر کشور می‌باشد. سازمان دانشجویان ایران دارای ۴ مرکز تخصصی و ۵ دبیرخانه دانشجویی به شرح ذیل می‌باشد:

● مراکز تخصصی:

«مرکز فرهنگی - دانشجویی امام(ره)، ولایت فقیه و انقلاب اسلامی»، «مرکز گردشگری علمی - فرهنگی دانشجویان ایران»، «مرکز ملی مناظره، گفتگو و آزاداندیشی دانشجویان ایران» و «مرکز فعالیت‌های محیط زیستی دانشجویان ایران»

● دبیرخانه‌های دانشجویی:

«دبیرخانه نکوداشت مفاخر ایران اسلامی»، «دبیرخانه کارآفرینی»، «دبیرخانه حمایت از محرومان»، «دبیرخانه شهدای دانشجوی» و «دبیرخانه مدرسه بازی‌پردازی»

● اهم فعالیت‌های سازمان دانشجویان:

مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران

طرح ملی «مناظره اساتید و نخبگان دانشگاهی (بیان)»

طرح ملی «ایران، مرز پرگهر»

طرح ملی «فن فرهنگ»

طرح ملی «راه بلد»

اردوهای جهادی «مهرباران»

طرح ملی نکوداشت مفاخر ایران اسلامی

پایگاه اطلاعات شهدای دانشجوی

مراکز افکار سنجی دانشجویان ایران (ایسپا)

اصلی‌ترین هدف تأسیس ایسپا در سال ۱۳۸۰ «کمک به نظام تصمیم‌گیری» در کشور بوده است. برای تحقق این مهم، تاکنون بیش از ۲۷۰۰ طرح نظرسنجی به سفارش «بخش دولتی»، «بخش خصوصی» و یا به صورت «خویش‌فرمایی» در این مرکز اجرا شده است. یافته‌های طرح‌هایی که به سفارش بخش دولتی یا خصوصی در قالب قرارداد انجام گرفته، در اختیار کارفرما قرار دارد و ایسپا متعهدانه از داده‌های کارفرمایان خود محافظت می‌کند، در حالی که اطلاعات و تحلیل‌های حاصل از اجرای طرح‌هایی که با بودجه این مرکز (خویش‌فرما) به دست آمده، تا جایی که میسر بوده در رسانه‌ها منتشر شده و یا در اختیار سیاست‌گذاران و پژوهشگران قرار گرفته است. ایسپا تلاش می‌کند صدای مردم باشد. این کار از طریق سنجش مستمر دیدگاه‌های مردم ایران در موضوعات مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ... انجام می‌شود. در این مسیر تلاش دارد آثار مثبت و منفی سیاست‌ها و برنامه‌ها را از نظرگاه مردم شناسایی و در اختیار مراجع ذی‌ربط قرار دهد.

● گروه‌ها و حوزه‌های مطالعاتی ایسپا:

«فرهنگ سیاسی و انتخاباتی»، «فرهنگ و دین»، «توسعه اجتماعی»، «سبک زندگی و رسانه» و «افکار عمومی ایران»

● اهم فعالیتهای ایسپا:

نظرسنجی‌های انتخاباتات در ادوار مختلف: ریاست جمهوری و مجلس	پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌های جوانان کشور
شورای اسلامی	پیمایش ملی کیفیت زندگی ایرانیان
پیمایش‌های فرهنگ سیاسی مردم ایران	پیمایش‌های ملی احساس امنیت
بازتاب مسائل روز جامعه در افکار عمومی	سنجش شادکامی مردم ایران

سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

جهاددانشگاهی به عنوان نهادی برآمده از انقلاب اسلامی از ابتدای تأسیس با هدف تامین متون علمی مورد نیاز دانشگاه‌ها و مجامع علمی و ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی فعالیت‌های متنوعی در زمینه نشر، کتاب و کتابخوانی داشته است. این نهاد تا کنون بیش از ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب منتشر کرده و از این جهت یکی از مراکز معتبر در زمینه تولید محتوا، چاپ، نشر و توزیع متون علمی و دانشگاهی محسوب می‌شود. اجرای رویدادهای فرهنگی و ترویجی متنوع در زمینه کتاب، مطالعه، فرهنگ مکتوب و ترویج گفتمان علم از دیگر اقدامات این نهاد در دانشگاه‌های کشور بوده که به طور مستمر ادامه دارد. گستردگی و تنوع این فعالیت‌ها در سال‌های گذشته منجر به تأسیس سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاددانشگاهی در سال ۱۴۰۲ شد. این سازمان تشکیلاتی است وابسته به جهاددانشگاهی مبتنی بر گفتمان انقلاب اسلامی که متناسب با نیازهای روز جامعه، با بهره‌گیری از شیوه‌ها و فناوری‌های نوین در زمینه نشر، ترویج فرهنگ مطالعه، کتابخوانی و ترویج گفتمان علم فعالیت می‌کند.

● **اهم فعالیت‌های سازمان ترویج مطالعه و نشر:**

راه‌اندازی بیش از ۴۰ شعبه در سراسر کشور	مبدع و برگزارکننده مسابقات ملی ارائه سه دقیقه‌ای (سدید)
انتشار بیش از ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب	جشنواره ملی پایان‌نامه سال دانشجویی
راه‌اندازی فروشگاه اینترنتی کتاب (شانزده)* با بیش از ۱۶ شعبه در سراسر کشور	جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی
راه‌اندازی مرکز نشر الکترونیک (تولید کتاب صوتی، پادکست و ...)	طرح ملی فصل سخن (سلسله نشست‌های نقد و بررسی کتب علوم انسانی)
انتشار نشریه نوشتار فرهنگ	طرح ملی باشگاه‌های مطالعه دانشجویان ایران (سریر)

www.ISBA.ir
*
www.l6book.ir

صندوق قرض الحسنه دانشجویان ایران

● **صندوق قرض الحسنه دانشجویان ایران یکی از موسسات وابسته به معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی «با مجوز رسمی از بانک مرکزی» است.**

صندوق با الهام از تعالیم عالیه اسلام و با استعانت به عنایات خاصه حضرت بقیه الله امام زمان حجه بن الحسن العسکری (عج) به منظور انجام خدمات عام المنفعه و نشر و تعلیم و ترویج فرهنگ اسلامی و کمک به حل بخشی از مشکلات مالی و معیشتی دانشجویان و دانشگاهیان از طریق اعطای تسهیلات بدون بهره (قرض الحسنه) و دریافت وجوه ذخیره شده توسط خیرین، سازمانها و نهادها و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی که به صورت قرض الحسنه یا بلاعوض در اختیار صندوق قرار می دهند، با شرط امانتداری و رعایت موازین شرعی و به منظور احیاء و ترویج سنت حسنه قرض الحسنه در جامعه به ویژه جامعه دانشگاهی و در راستای تحقق استراتژی برنامه هفتم توسعه جهاد دانشگاه مبنی بر تقویت فرهنگ و ارزش های اسلامی در جامعه، به خصوص جمعیت جوان، دانشجویان و دانشگاهیان در سال ۱۳۷۷ تأسیس شده است.

اهم فعالیت ها:

دارای بیش از ۳۰ هزار عضو با حساب فعال
پرداخت بالغ بر ۳۶۰ میلیارد تومان تسهیلات به دانشجویان
همکاری با ۱۹ نهاد حقوقی دانشگاه های برتر کشور در قالب مدیریت منابع مالی قرض الحسنه دانشجویی
پوشش دانشجویی ایسار (تقویت روحیه ایثار در دانشجویان)
طرح جوانه های جهاد دانشگاهی (حمایت از دانش آموزان برتر خانواده جهاد دانشگاهی)
مدیریت مالی صندوق ها و انجمن های خیریه دانشگاهی

انواع تسهیلات

آموزشی (کارشناسی تا دکتری) و پژوهشی (ارشد تا پسا دکتری)
ازدواج دانشجویی و فرزند آوری (طرح عقیق عشق) و سفرهای زیارتی (طرح گوهر معرفت)
تجهیزات علمی و رایانه و اشتغال و فناوری و تسهیلات خاص خیرین و درمان دانشجویی
نخبگان فرهنگی (برگزیدگان فعالیت های فاخر فرهنگی دانشگاهی)
● **دفاتر معتمدین صندوق**
دانشگاه علوم پزشکی تهران دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشگاه علامه طباطبائی
دانشگاه صنعتی اصفهان، دانشگاه علم و فرهنگ، دانشگاه البرز، دانشگاه فرهنگ و هنر یزد

سازمان‌ها و واحدهای فرهنگی مستقر در سراسر کشور

۳۱ سازمان و واحد مستقر در استان‌ها

۱۲ سازمان‌ها و واحدهای مستقر در تهران:

- صنعتی شریف
- تهران
- خواجه نصیر الدین طوسی
- علوم پزشکی تهران
- علم و صنعت
- الزهرا
- تربیت مدرس
- شهید بهشتی
- صنعتی امیرکبیر
- علامه طباطبایی
- علوم پزشکی شهید بهشتی
- هنر

The image features a central rectangular text box with a dark blue background and a thin orange border. The text is written in white, elegant Persian calligraphy. The text box is set against a vibrant, multi-layered decorative background. The innermost layer is a teal field filled with a repeating pattern of small, colorful flowers (yellow, pink, blue, and white) and green vines. This is surrounded by a wide, scalloped border in shades of brown and orange, featuring stylized white floral motifs. The entire composition is enclosed within a final border consisting of a row of small white crosses on a dark blue background, all set against a solid teal background.

شناسنامه طرح های شاخص فرهنگسرا

جستواره ملردولباس بوستر

جهاد دانشگاهی واحد هنر

۱- عنوان طرح:

جشنواره ملی مدولباس بومتن

۲- کد طرح:

۴۵-۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

ایران اسلامی گنجینه‌ای است از فرهنگ‌ها و قومیت‌های گوناگون و پوشش و لباس نیز از دیرپاترین و گسترده‌ترین جلوه‌های فرهنگ و هنر است که آداب، باورها، نگرش‌ها، ویژگی‌های اجتماعی و زیستی را بیان می‌کند. بر همین اساس پوشش ایرانیان در مسیر تاریخ سرشار از تنوع هویت فرهنگی و اجتماعی بوده است و ریشه در پیشینه هویتی و فرهنگی ایران اسلامی دارد. با افزایش دسترسی به رسانه‌های مختلف، مسئله پوشش در قالب مد و لباس شامل شکل طراحی، ظاهر و نمادهای چاپی روی انواع پوشاک و تن پوش، در میان مردم دنیا فراگیر شده است. موضوع مد و لباس امروزه به قدری اهمیت یافته که عموم اقشار و جوامع مختلف دنیا را خواسته یا ناخواسته درگیر خود کرده است و شهروندان بی‌میل

و با نگاه امروز به تقویت جریان پویایی فرهنگ و هنر این سرزمین کمک می کند. این جشنواره فرصتی فراهم می کند تا علاوه بر حضور اساتید و اعضای هیئت علمی دانشگاه ها در فرآیند برگزاری جشنواره ها، فرصت هم اندیشی و هم افزایی با هنرمندان برجسته حوزه مد و لباس و صاحبان صنایع و مؤسسات طراحی و تولید پوشاک برای برداشتن قدم هایی استوار در مسیر بهبود شیوه های فرهنگ سازی و تولید پوشاک کشور، برداشته شود.

بخش های اصلی این جشنواره شامل مسابقه طراحی نقوش چاپی روی پوشاک با عنوان «نقش تن پوش» و مسابقه طراحی موضوعی لباس با عنوان «دیبا» است که ذیل جشنواره برگزار خواهند شد. بخش های جنبی جشنواره نیز شامل کارگاه های آموزشی در عرصه ی فناوری های حوزه پوشاک، چاپ و دوخت لباس، نشست های تخصصی با حضور کارشناسان و اساتید حوزه چاپ و طراحی لباس و رویداد کارآفرینانه با مشارکت تولیدکنندگان برجسته پوشاک خواهد بود. پس از اعلام فراخوان جشنواره، علاقه مندان می توانند برای ثبت نام و ارسال طرح های خود از کاربرگ اینترنتی که برای این منظور تعبیه می گردد، استفاده کنند. پس از به پایان رسیدن مهلت ثبت نام، آثار دریافتی توسط هیئت داوران جشنواره مورد بررسی قرار می گیرند و از میان آن ها تعدادی طرح به عنوان طرح های منتخب تعیین می شوند و طراحان این آثار به طور رایگان برای اصلاح و تکمیل طرح های خود از مشورت و راهنمایی مشاوران جشنواره، بهره مند خواهند شد. طراحان در مسابقه نقش تن پوش، نقوش نهایی خود را چاپ یا اجرا نموده و

نیستند که با جریانات روز دنیا در این حوزه همراه شوند و مطابق با آن پوشش ظاهری خود را تغییر دهند. شیوه طراحی فرم و تصاویر چاپ شده روی بخش های مختلف لباس به عنوان یک رسانه می تواند پیام های مختلفی برای هر انسانی که در مواجهه با یک لباس قرار می گیرد و میل به پوشیدن آن پیدا می کند، داشته باشد. این موضوع در سال های اخیر به مسئله کلیدی در حوزه فرهنگی کشور تبدیل شده است و در عین حال می تواند بدل به ابزاری برای انتقال و اشاعه ی پیام های فرهنگی از ایران به سایر نقاط جهان شود. همچنین تردیدی نیست که رعایت حجاب و پوشش یکی از بزرگ ترین شاخص های ارزش انسانی و یکی از آشکارترین نشانه های سلامت جوامع اسلامی به حساب می آید. به این ترتیب تأکید بر اهمیت سرپوش های مختلف در عین تحکیم فرهنگ حجاب با حفظ تنوع و نیازهای روز جامعه ایران بدل به امری کلیدی در حوزه مد و لباس کشور شده است. جشنواره ملی مد و لباس «بومتن» تلاشی است برای الگوسازی و ترویج پوشاک متناسب با فرهنگ و نیاز روز جامعه از طریق استفاده از مفاهیم، نقوش و نمادهای اسلامی - ایرانی در طراحی لباس تا هنرمندان جوان را به خلق تصاویر زیبا جهت چاپ روی پوشاک ایرانی در کنار رشد و یادگیری خلاقیت هنری و دانش فرهنگی و برقراری ارتباط بیشتر با فضای حرفه ای طراحی و تولید پوشاک، ترغیب کند. برگزاری چنین جشنواره ملی در حوزه مد و لباس می تواند فرصتی برای تعامل و گفت و گو درباره پوشش و لباس به عنوان جلوه ای از فرهنگ و بازخوانی داشته های بومی و ملی است که با تاریخ و جامعه ما همزاد است و هم نشینی دارد

- ۱- تلاش جهت انتقال صحیح مفاهیم و مؤلفه‌های مرتبط با فرهنگ، هنر و تمدن اسلامی- ایرانی در حوزه عفاف و حجاب کشور
- ۲- شناسایی و معرفی دانشجویان مستعد و طراحان جوان و خلاق، حوزه مد و لباس ایرانی به صنعت پوشاک کشور
- ۳- بسترسازی و ایجاد ارتباط بین دانشگاه‌ها، دانشجویان و دانش‌آموختگان با برندهای تولید پوشاک
- ۴- کمک به تجاری‌سازی و تولید انبوه طرح‌های منتخب جشنواره با همکاری بخش صنعت و برندهای تولیدکننده پوشاک کشور

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

علت شکل‌گیری جشنواره ملی بومتن، مقابله با دو چالش جدی است. یکی رواج طرح‌های نامأنوس، ضد اخلاقی و به دور از فرهنگ اسلام و ایران در میان تصاویر چاپی روی پوشش‌های تولیدی و آثار پرفروش کشور در حوزه تن‌پوش‌ها که با استفاده از نشانه‌های غیر ایرانی و گسترش فرهنگ غیر بومی در طراحی لباس کشور همراه شده بود؛ و دوم فاصله میان طراحان و علاقه‌مندان به حوزه طراحی لباس به ویژه جوانان و دانشجویان با بازار حرفه‌ای تولید پوشاک. جشنواره ملی بومتن در تلاش است تا هم در حوزه فرهنگ‌سازی طراحی و همچنین چاپ پوشاک برای استفاده کاربردی از فرهنگ اسلامی- ایرانی با توجه به نیاز روز بازار کشور مؤثر باشد و هم ارتباط میان طراحان جوان و فضای

اثر نهایی را برای دبیرخانه جشنواره ارسال می‌کنند و در مسابقه دیبا این مهم بعد از اجرا و دوخت کامل اثر توسط شرکت‌کننده و زیر نظر مشاوران صورت می‌پذیرد. آثار منتخب جشنواره که تا قبل از پایان زمان ارسال آثار به دبیرخانه ارسال شوند، برای شرکت در نمایشگاه حضوری و جلسه داوری نهایی آماده می‌شوند. بعد از انجام فرآیند داوری، آثار منتخب به دوشبوه حضوری و مجازی (آنلاین) برای عموم علاقه‌مندان به نمایش در می‌آید. پس از پایان زمان نمایشگاه برنامه اختتامیه جشنواره برگزار خواهد شد تا طی آن از برگزیدگان جشنواره تقدیر به عمل آید. جشنواره ملی مد و لباس بومتن توسط جهاد دانشگاهی هنر و با مشارکت اتحادیه‌ها و صنوف تولید و فروش پوشاک و همچنین با حمایت و همکاری تولیدکنندگان و برندهای مطرح حوزه پوشاک، ستاد فناوری‌های نرم و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، دانشگاه‌ها و دانشکده‌های هنری کشور و کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور برگزار می‌گردد و میزبان دانشجویان و علاقه‌مندان به این حوزه خواهد بود.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

کمک به فرهنگ‌سازی و بهبود پوشش جامعه متناسب با فرهنگ اسلامی- ایرانی با تقویت خلاقیت و استعداد نسل جوان به ویژه دانشجویان

● ۴-۲- اهداف فرعی:

مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

● بیانیه الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت

با توجه به بند ۱۰ تدابیر بیانیه الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت مبنی بر اهتمام به احیا و توسعه نمادهای اسلامی- ایرانی به ویژه در پوشش، معماری و شهرسازی با حفظ تنوع فرهنگی در پهنه سرزمین ایران، می توان به این نکته اشاره کرد که نمادهای اسلامی- ایرانی، نمایش دهنده فرهنگ غنی و پویا برآمده از خلاقیت و تنوع قومیتی در گستره پهناور کشور ایران است. بنابراین احیا و توسعه این نشانه‌ها، به ویژه با رعایت مسائل جغرافیایی، فرهنگی و تاریخی و پاسداری از تنوع آن، در این تدبیر، دیده شده است. تأثیر این تدبیر که متکی بر هنر اسلامی، ایرانی و مسائل زیباشناسی موجود در آن است، با داشتن ابزارهای هنری و نمادسازی، توانایی مواجهه و به چالش کشیدن هجمه مادی و فناوری هنری نظام تمدنی غرب را دارد. همچنین این تدبیر می تواند، برای نمایش چهره ظاهری فرهنگ اسلامی- ایرانی و پایه‌ریزی تمدن نوین اسلامی، نقش اساسی داشته باشد.

با عنایت به این مهم، جشنواره ملی طراحی مد و لباس بومتن احیا و توسعه این نشانه‌ها را به ویژه با رعایت مسائل جغرافیایی، فرهنگی و تاریخی و پاسداری

دانشگاهی با فضای حرفه‌ای بازار کار و تولیدکنندگان و صاحبان برندهای برتر پوشاک در سطح کشور را تقویت سازد.

از طرف دیگر ایجاد یک فضای رقابتی در حوزه پوشاک ایرانی- اسلامی به ویژه حوزه عفاف و حجاب، برای خلق ایده‌های جدید و دمیدن جانی تازه به حوزه تولیدات پوشاک کشور، از نیازهای روز بازار به حساب می آید. از این طریق می توان در عین نیازسنجی بازار، نظر تولیدکنندگان بیشتری را به این حوزه جلب نمود و راه را برای جذب سرمایه توسط هنرمندان جوان و طراحان مستقل حوزه پوشاک اسلامی ایرانی مهیا ساخت. به همین دلیل بسترسازی برای حضور فعال هنرمندان در پیشرفت و هدفمندسازی عرصه پوشاک کشور و ایجاد زمینه رشد خلاقیت‌های هنری جوانان مستعد و همچنین ترویج دستاوردهای ایشان در سطح جامعه در راستای ارتقا و انطباق فرهنگی پوشش عمومی نیز از دیگر ضرورت‌های برگزاری این رویداد است. موضوعی که با توجه به اولویت‌های کشور، به ویژه با تأکید رهبر معظم انقلاب بر شکوفایی جوانان و نقش ایشان در ترسیم آینده ایران اسلامی، می بایست به این مهم توجه ویژه ورزید.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی!

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

از تنوع آن و همچنین حفظ و انتقال نمادین عناصر فرهنگی و هنری تمدن نوین اسلامی-ایرانی از طریق نقش بستن روی انواع تن پوش‌ها و سرپوش‌های شال و روسری و انعکاس یافتن در طراحی فرم انواع لباس‌ها می‌تواند تأثیر این امر تاریخی و هویتی ملی را، برای نسل‌های حال و آینده کشور تثبیت سازد.

● بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی:

رهبر حکیم انقلاب اسلامی با صدور «بیانیه‌ی گام دوم انقلاب» و برای ادامه‌ی راه انقلاب اسلامی در ۴۰ سال دوم، به تبیین دستاوردهای شگرف چهار دهه‌ی گذشته پرداخته‌اند و توصیه‌هایی اساسی به‌منظور «جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ» ارائه فرموده‌اند. به این ترتیب بیانیه‌ی «گام دوم انقلاب» تجدید مطالعی است خطاب به ملت ایران و به‌ویژه جوانان که به‌مثابه منشوری برای «دومین مرحله‌ی خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی» خواهد بود و «فصل جدید زندگی جمهوری اسلامی» را رقم خواهد زد و با برجسته‌سازی آگاهی‌رسانی و فرهنگ‌سازی درباره توانایی‌های نسل جوان و ظرفیت‌های بدیع و برجسته کشور برای پیشرفت و حرکت رو به جلو، آینده‌ای روشن برای ایران اسلامی را نوید می‌دهد تا این گام دوم، انقلاب را «به آرمان بزرگش که ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواح‌افشاده) هست» نزدیک کند.

آن گونه که از فرمایشات رهبر معظم انقلاب در مقدمه بخش «برکات بزرگ

انقلاب اسلامی» بیانیه گام دوم انقلاب برمی‌آید، باید در ایران امروز، جوانان را میدان‌دار اصلی حوادث و وارد عرصه‌ی مدیریت کرد؛ روحیه و باور «مامی توانیم» را به همگان منتقل و به برکت تحریم دشمنان، اتکا به توانایی داخلی را به همه آموخت. جوانانی آرمان‌خواه، متعهد و انقلابی همانند آنچه در سال‌های دفاع مقدس رخ می‌داد باید بار دیگر پا در عرصه تغییرات کشور بگذارند و مسئولیت‌های خطیر سازندگی ایران اسلامی را به دوش بکشند. نسل جوان بر این اساس مأموریت دارد تا در ۴۰ سال دوم انقلاب اسلامی با مدیریت صحیح برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و تحقق فردای روشن برای جامعه اسلامی ایران بکوشد.

جشنواره ملی بومتن تلاش دارد تا با توجه به افزایش مسئولیت‌پذیری جوانان در میدان‌های فرهنگی و خطاب قرار گرفتن این نسل به عنوان محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، با تأکید بر نقش این نسل به ویژه دانشجویان و دانش‌آموختگان در فرهنگ‌سازی و بیدار نمودن جامعه نسبت به تغییرات روز و تهدیدات خارجی، خلق اثر هنری به مثابه یکی از ابزارهای جنگ نرم در مقابل فرهنگ ستیزی غربی را برجسته سازد. علاوه بر این برقراری ارتباط میان نسل جوان با تولیدکنندگان و صاحبان صنایع پوشاک فرصت استعدادیابی و عهده‌گیری مسئولیت‌های خطیر این نسل در حوزه صنایع فرهنگی کشور را مهیا می‌سازد.

● شورای عالی انقلاب فرهنگی:

برای برگزاری هر چه بهتر و منضبط‌تر جشنواره‌ها و رویدادهای فرهنگی، در سال ۱۳۷۸ در شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوباتی وضع شد تا بر این اساس از زمان تصویب این ضوابط برگزاری هر گونه مسابقه دینی فرهنگی و هنری که به صورت عمومی باشد، بایستی متضمن اهداف فرهنگی و هنری کشور، در مواردی چون ارتقای فرهنگ عمومی و آگاهی‌های علمی، فرهنگی، هنری و اخلاقی و رواج روح تحقیق و عادت به مطالعه در جامعه، فراهم آوردن زمینه رقابت سالم میان پدیدآورندگان آثار فرهنگی و هنری و تشویق آحاد ملت به مشارکت و تعاون در امور فرهنگی و هنری، نقش داشته باشد. اما از میان ضوابط مهم‌ترین ویژگی یا ضابطه‌ای که مسابقات فرهنگی و هنری می‌توانند برای کمک به نسل جوان به ویژه دانشجویان و دانش‌آموختگان کشور داشته باشند، شناخت و تشویق استعدادهای کشور و خلاقیت‌های فرهنگی و هنری آنان است.

به این ترتیب بر اساس آنچه بند ج ماده ۱ ضوابط برگزاری مسابقات فرهنگی و هنری مندرج در مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی ذکر شده است، شناخت استعدادها و تشویق آن‌ها به خلق آثار هنری و همچنین افزایش خلاقیت‌های فرهنگی و هنری آنان می‌تواند نسل جوان را نسبت به صنایع فرهنگی کشور و نقش برجسته آن‌ها در تغییرات اجتماعی جامعه امروز ایران اسلامی حساس‌تر کند. به همین منظور یک مسابقه یا رویداد فرهنگی نیاز دارد تا به وسیله ابزار رسانه‌ای صحیح و فراگیر، نسبت به مراتب برگزاری و اهداف

خود اطلاع‌رسانی فراگیر داشته باشد تا بتواند توجه علاقه‌مندان و استعدادهای بیشتری را نسبت به آن مسابقه یا رویداد فرهنگی و هنری جلب کند و با به وجود آوردن فضای مناسب جهت هم‌اندیشی علاقه‌مندان با متخصصان آن حوزه، مراتب رشد خلاقیت‌های فرهنگی و هنری شرکت‌کنندگان را مهیا سازد.

جشنواره بومتن نیز تلاش دارد تا با استفاده از ابزار رسانه، هم اطلاع‌رسانی صحیحی برای جذب حداکثری استعدادها و علاقه‌مندان به حوزه طراحی و چاپ روی لباس داشته باشد و همچنین با استفاده از ابزار اینترنتی علاوه بر امکان دریافت آثار بیشتر از نقاط مختلف کشور، در کنار محل نمایشگاه حضوری امکان دیده شدن آثار هنرمندان برای مخاطبان بیشتری در سراسر کشور و حتی خارج از کشور را محیا سازد. استعدادیابی، این حوزه را توان بیشتری می‌بخشد و امکان برقراری ارتباط و تبادل نظر کارشناسان و متخصصان این عرصه با هنرمندان جوان و دانشجویان علاقه‌مند و در نتیجه افزایش خلاقیت و توانایی‌های فنی این حوزه را تسهیل می‌کند.

● نقشه مهندسی فرهنگی:

یکی از اهداف ویژه نقشه مهندسی کشور مذکور در بند ۹ اهداف سند، دستیابی به هنر متعهد به ارزش‌های اسلامی، انقلابی، معرفت‌افزا، بصیرت‌بخش و استکبارستیز و همچنین تعمیق درک زیباشناسانه عمومی و بهره‌گیری از ظرفیت هنر در تحکیم فرهنگ اسلامی-ایرانی است و یکی از

اولیت‌های ویژه در حوزه فرهنگ و هنر نیز که در بند ۵ اولویت‌های کلان سند ذکر شده است نیز، سامان‌دهی انواع هنرهای تجسمی، نمایشی و سنتی و تربیت هنرمندان متعهد در هر کدام از این حوزه‌ها را خاطر نشان می‌سازد. همچنین در بندهای ۲ و ۳ راهبردهای کلان نیز، این سند بر توسعه و حمایت از آفرینش آثار و محصولات فرهنگی و صنایع هنری بومی و ملی برای تبیین و ترویج ارزش‌های اسلامی-ایرانی و دفاع مقدس و مقابله با محصولات فرهنگی و هنری معارض با ارزش‌های اخلاقی و انسانی و ایجاد تحول در نگاه اجتماعی به هنر و هنرمند و ظرفیت‌سازی برای گسترش خلاقیت هنری در همه عرصه‌ها تأکید دارد. با توجه به این بندها می‌توان پایگاه‌سازی برای هنرمندان و آموزش صحیح و مستمر به آنان در قالب اهداف مشخص جهت متعهدسازی و تربیت هنرمندانی خلاق، پایبند به ارزش‌های انقلاب در مقابل تهاجم فرهنگی استکبار و توانمند در رشد و توسعه سطح تولیدات فرهنگی و هنری کشور را به عنوان یک راهکار عملیاتی در این حوزه در نظر گرفت.

با توجه به این مهم جشنواره ملی بومتن تلاش دارد تا به علاقه‌مندان مستعد در حوزه طراحی و چاپ لباس یاری رساند تا به هنرمندانی متعهد و پایبند به ارزش‌های انقلاب تبدیل شوند. این جشنواره از طریق پنل‌های آموزشی و نشست‌های تخصصی در عین هدایت، ترویج و آموزش عمومی هنر چاپ و طراحی لباس به علاقه‌مندان حاضر در سطح کشور، در کنار افزایش قابلیت‌های فنی مخاطبان، اهمیت مفاهیم مورد نظر در حوزه طراحی و نمادپردازی منطبق بر

فرهنگ اسلامی-ایرانی و تقویت حوزه عفاف و حجاب را نیز به آنان آموزش می‌دهد. این مهم با در نظر گرفتن نقش پررنگ حوزه آموزش و با هم‌اندیشی مدرسین، اساتید و هیات علمی دانشگاه‌های معتبر کشور همچون دانشگاه هنر، دانشگاه تهران، دانشگاه الزهراء... به منظور تقویت ارتباط دانشگاه با صنعت، شناخت و شکوفایی استعدادها، فرهنگی کشور برنامه‌ریزی شده است و در کنار پنل‌های آموزشی و نشست‌های تخصصی از طریق برگزاری اردوها، بازدیدها، کارگاه‌ها و همچنین شناسایی مراکز و بنیادهای مرتبط برای سرمایه‌گذاری در این بخش، به مرحله عملیاتی می‌رسد.

● شورای فرهنگ عمومی:

شورای فرهنگ عمومی در جلسه ۴۲۷ خود راهکارهایی را برای فرهنگ‌سازی و تعمیق هر چه بیشتر این موضوع در جامعه برای نهادهای مختلف مرتبط با دولت و حکومت جمهوری اسلامی مصوب می‌کند. یکی از راهکارهای ویژه این مصوبه که در بند ۴ سیاست‌ها و راهکارهای آن جلسه مطرح شده است، تعریف استانداردهای فرهنگی مناسب جهت ترویج فرهنگ عفاف منطبق با فرهنگ دینی و ملی و فراهم کردن زمینه‌های لازم برای ترویج الگوهای مناسب پوشش اسلامی است. موضوعی که گرچه بر اساس این مصوبه باید در اولویت کار نهادهای مختلف قرار گیرد اما به شکل عملیاتی می‌تواند در رویدادهای فرهنگی و هنری سراسر کشور نیز به کار بسته شود.

موضوعی که در جشنواره بومتن مشخصاً هم در بخش سیاست‌گذاری

به همین دلیل جشنواره بومتن برای تبدیل شدن این آثار هنری به عنوان بخشی از سلاح جنگ نرم فرهنگ انقلابی ایران اسلامی در مقابل تهاجم فرهنگی غرب نگاه می‌کند. به همین دلیل جان‌بخشی به نمادهای بومی و هنری اسلامی - ایرانی بخشی از پروژه موضوعی جشنواره است که هم بر اساس طبقه‌بندی موضوعی طرح‌های دریافتی به آن توجه دارد و هم در قالب رویکرد آموزشی از طریق کارگاه‌ها و نشست‌ها.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی:

اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی فعالیت فرهنگی در جهاد دانشگاهی از نخستین روزهای شکل‌گیری این نهاد آغاز شده و طی سه دهه فعالیت، کارنامه‌ای درخشان از طرح‌ها و برنامه‌های بدیع و مؤثر فراهم شده است. از همان ابتدا جهاد دانشگاهی بر مبنای اهداف خود و با عنایت به مفاد اساسنامه کوشش نظام‌مند فرهنگی در دانشگاه‌ها را به عنوان گسترده‌ترین حوزه فعالیت‌های خود برگزید و مخاطب اصلی خود را در محیط‌های دانشجویی، مطابق سرفصل‌گزینی، هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی دامنه‌دار جستجو کرده است. اصل بنیادین این حوزه در همه ابعاد یادشده، تکیه و توجه جدی به مباحث علمی و مطالعات نظری در

از حیث تعمیق موضوع عفاف و حجاب به آن دقت شده است، هم از طریق پنل‌های آموزشی و نشست‌های تخصصی برای مخاطبان در رابطه با آن الگوبرداری و ارائه مفاهیم صورت می‌گیرد. همچنین جشنواره بومتن از طریق بخش طراحی شال و روسری به عنوان دو سرپوش با عمومیت بالا در جامعه امروز ایران، محلی برای ایده‌پردازی و رقابت سالم میان هنرمندان برای رسیدن به طرح‌های نو و منطبق با زیبایی‌شناسی اسلامی - ایرانی مهیا ساخته است.

● سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:

سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها راهبردهای متعددی برای قرارگیری هر چه بهتر دانشگاه‌های کشور در مدار ارزش‌های انقلابی مطرح می‌کند که یکی از راهبردهای ویژه آن در حوزه فرهنگ، ساماندهی مقابله با جنگ نرم با تکیه بر مؤلفه‌های قدرت نرم انقلاب اسلامی است و بر اساس این راهبرد مهم در بند دوم اقدامات مربوط به آن از هنر به عنوان عاملی برای تقویت قدرت نرم یاد شده است که این موضوع می‌تواند در شناسایی و بهره‌گیری از شیوه‌ها و فنون مبارزه با جنگ نرم و تبیین آن در دانشگاه‌ها مؤثر باشد.

فرم طراحی شده برای یک لباس و به ویژه طرح چاپ‌شده روی انواع تن‌پوش و سرپوش می‌تواند به عنوان یک سلاح نرم همچون رسانه‌ای قدرتمند عمل کند.

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

تدوین برنامه‌ها و طرح‌های خودجوش دانشجویی و جذب مشارکت آنان در فعالیت‌های فرهنگی بوده است.

تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی، برنامه‌ریزی فرهنگی و تربیتی، ایجاد آمادگی فکری و افزایش دانش و بینش دینی و سیاسی در قشر جوان، بخصوص دانش‌آموزان و دانشجویان به منظور مقابله با غرب‌زدگی و انحرافات فرهنگی در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور، رویکرد اساسی و تعیین شده از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی برای جهاددانشگاهی است. رشد خلاقیت و پرورش استعداد‌های هنری و ادبی نسل جوان به‌ویژه دانشجویان، تقویت مشارکت فعال جوانان به‌ویژه دانشجویان در مسائل سیاسی و اجتماعی کشور و تعمیق گرایش و باورهای دینی و آگاهی سیاسی نسل جوان بخصوص دانشجویان از جمله محورهای اصلی فعالیت فرهنگی در این نهاد است. رشد خلاقیت و پرورش استعداد‌های هنری نسل جوان که به عنوان یکی از اهداف برجسته معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی به حساب می‌آید، بیش از پیش امتزاج فرهنگ و هنر هم به عنوان یک امر تاریخی و هم مسئله روز کشور و همچنین به عنوان عاملی برای توسعه و حرکت رو به جلوی فرهنگی نسل جوان را مؤکد می‌کند. این موضوعی است که در سیاست‌گذاری جشنواره بومتن مورد توجه ویژه قرار گرفته است. موضوعی که این جشنواره ملی را تبدیل به یک رویداد فرهنگی در حوزه مد و لباس می‌کند که توان خود را بر پیشرفت و توسعه استعداد‌های هنری نسل جوان به‌ویژه دانشجویان متمرکز سازد.

● برنامه ششم توسعه جهاددانشگاهی:

برنامه ششم توسعه جهاددانشگاهی اهداف کیفی و کمی قابل دسترس، متناسب با توانمندی‌ها و ظرفیت‌های این نهاد را با مدنظر قرار دادن نتایج و تجارب پنج‌برنامه گذشته توسعه جهاددانشگاهی تعیین می‌کند که این برنامه‌ها در حوزه فرهنگ نیز اهتمام ویژه‌ای پیدا کرده‌اند. تا جایی که دومین هدف از اهداف پنج‌ساله جهاددانشگاهی در حوزه فرهنگی مربوط به توسعه فعالیت‌های فرهنگی جهاددانشگاهی برای دانشجویان می‌شود. یکی از نمودهای مشخص توسعه این‌گونه فعالیت‌ها برگزاری رویدادهای فرهنگی است که بخش قابل توجهی از جامعه دانشجویی را بر اساس تخصص و علایق آن‌ها به سمت خود جلب کند و نسبت به برنامه‌های خود آگاه سازد.

جشنواره بومتن به‌عنوان یکی از رویدادهای فرهنگی ویژه که توسط جهاددانشگاهی هنر برگزار می‌شود با در نظر گرفتن همین مهم تلاش در جلب نظر جامعه قابل توجهی از علاقه‌مندان به حوزه مد و لباس به‌ویژه پوشش اسلامی-ایرانی دارد.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاددانشگاهی و خارج از کشور است) طرح جشنواره بومتن با نام‌های دیگر به عنوان یکی از اولین رویدادهای حوزه مد و لباس کشور از سال ۱۳۸۵ در جهاددانشگاهی هنر و بصورت ملی

- ۷- آگاهی بخشی و اطلاع رسانی در خصوص ظرفیت‌ها و مزیت‌های رقابتی عرصه مد و لباس
- ۸- ایجاد فضای مناسب برای انتقال و تبادل دانش و تجربیات بومی در هنر- صنعت مد و لباس
- ۹- ایجاد انگیزه، روحیه نشاط، شوق آفرینش‌گری و کار جمعی برای ظهور استعدادها
- ۱۰- رونق اقتصادی و کمک به رشد و توسعه صنایع خلاق در حوزه هنر- صنعت مد و لباس
- ۱۱- ارائه الگویی استاندارد برای برپایی شایسته جشنواره‌های مد و لباس در سطح ملی و بین‌المللی

همچنین این جشنواره در بخش‌های جنبی همانند طراحی پارچه برای مصارف مختلف (از پارچه لباس تا مصارف دیگر همچون پرده و رومبلی)، طراحی جواهرات و زیورآلات، طراحی کیف و کفش نیز مسابقه برگزار می‌کند. همچنین جشنواره بین‌المللی مد و لباس فجر علاوه بر برگزاری کارگاه‌های آموزشی جهت ارتقا سطح علمی طراحان که با موضوعاتی چون معرفی نمادها، علائم و نشانه‌های ایرانی اسلامی، سبک‌های طراحی جواهر با نقوش ایرانی و اسلامی و تصویرسازی دیجیتال با توجه به موضوع عفاف و حجاب، انواع مدل‌سازی‌های رایانه‌ای برای طراحی لباس و زیورآلات و شناخت مواد برای انتخاب شیوه طراحی لباس و زیورآلات، اقدام به دریافت مقالات علمی و پژوهشی در حوزه طراحی مد و لباس نیز می‌کند.

برگزار شده است؛ اما در سطح کشور برنامه‌های مختلفی با هدف فرهنگ‌سازی در حوزه مد و لباس در قالب رویداد و نمایشگاه و به همت دانشگاه‌ها، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اتحادیه‌های پوشاک کشور برگزار شده‌اند.

● جشنواره بین‌المللی مد و لباس فجر

- این جشنواره رویدادی فراگیر در حوزه هنر-صنعت مد و لباس است که در راستای تحقق مفاد ماده ۳ قانون ساماندهی مد و لباس کشور مصوب ۱۳۸۵/۱۰/۱۲ مجلس شورای اسلامی هر ساله به مناسبت پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران در بخش‌های مختلف برگزار می‌شود.
- این جشنواره اهداف مشخصی را دنبال می‌کند.
- ۱- تحقق اصول و سیاست‌های کلان فرهنگی و هنری نظام جمهوری اسلامی ایران در حوزه مد و لباس
  - ۲- شناسایی، تبیین و تثبیت چارچوب‌ها و استانداردهای کیفی گونه‌های مدولباس
  - ۳- اعتلای هنر-صنعت مدولباس و ارتقای سلیقه و فرهنگ مد ایرانی در جامعه
  - ۴- صیانت از حقوق و ارج نهادن به کوشش‌های طراحان، فعالان، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران هنر-صنعت مد و لباس
  - ۵- توسعه روابط بین‌المللی و منطقه‌ای از طریق گفتمان فرهنگی-هنری و آشنایی طراحان و فعالان مد و لباس ایرانی و غیر ایرانی با دستاوردها و ویژگی‌های متقابل
  - ۶- نیل به ارزش‌های فرهنگی و هنری جمهوری اسلامی ایران در حوزه مدولباس

● جشنواره ملی لباس کودک و نوجوان:

این جشنواره تا به حال سه دوره برگزار شده است و تأکید آن بر طراحی لباس نوجوان است، به شیوه و با شمایی که بتواند ساختار ذهنی و جهان بینی نوجوان را تحت تأثیر قرار دهد. علاوه بر این طراحی استاندارد لباس، کیف و کفش بر اساس آناتومی و با تأکید بر حفظ سلامت جسمی و روانی کودکان و نوجوانان مد نظر این جشنواره قرار گرفته است. جشنواره ملی کودک و نوجوان درصدد است تا طراح لباس، کلیه فرآیندهای طراحی تا تولید و عرضه را با رعایت ملاحظات زیست محیطی و مبانی اخلاقی تولید که در دین مبین اسلام تحت عنوان رعایت حقوق کارگر به آن سفارش فراوان شده است را در طراحی لباس کودک و نوجوان مدنظر قرار دهد.

از اهداف این جشنواره می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- افزایش شناسخت جامعه طراحان از ۲۸ درصد جمعیت کودک و نوجوان کشور و تشویق طراحان لباس برای این گروه
- نگاه نو به بازار و ایجاد فضای رقابتی سالم بین طراحان عرصه مد و لباس، ایجاد فضای مناسب به منظور کشف استعداد های نو، کمک به ارتقا سطح حوزه طراحی با الهام از نمادهای ایرانی-اسلامی
- بررسی عوامل تأثیرگذار بر پوشاک کودک و نوجوانان توسط برندهای بزرگ تولیدکننده پوشاک
- فراهم نمودن زمینه‌های ارتباط و تعامل بین طراحان و تولیدکنندگان این

عرصه و برقراری ارتباط مستقیم بین طراحان و تولیدکنندگان لباس کودک و نوجوان با سایر بخش‌های هنری تأثیرگذار بر انتخاب سلیقه این بخش از جامعه در چارچوب شئون و ارزش‌های مورد قبول ملی و فرهنگی کشور جشنواره در چند بخش رقابتی همانند بخش‌های مجموعه‌سازان، طراحی عمومی، تصویرسازی، کیف و کفش، پوشاک مدارس و استارت‌آپ لباس کودک و نوجوان و ارائه مقاله در بخش علمی و دانشگاهی جشنواره کودک و نوجوان با رویکرد سلامت روانی، اقدام به دریافت اثر و ایجاد فضای رقابتی مابین شرکت‌کنندگان می‌کند.

● نمایشگاه لباس عاشورایی:

کارگروه سازماندهی مد و لباس کشور شش دوره نمایشگاه لباس‌های عاشورایی را برای رسیدن به دو هدف مشخص برگزار کرده است

- تحقق اهداف سبک زندگی اسلامی-ایرانی و استفاده از قابلیت‌های طراحی، دوخت و تولید در عرصه لباس‌های مناسبتی، مذهبی، عاشورایی
- ترویج هر چه بهتر شعائر دینی و عاشورایی و تأثیر آن در شئون مختلف اجتماعی و فرهنگی جامعه و کارکرد آن در سبک زندگی اسلامی و ایرانی

این رویداد علاوه بر دارا بودن چندین کارگاه آموزشی به عنوان بخش جنبی نمایشگاه در هر دوره بخش‌های رقابتی مانند ایده‌پردازی تا اجرای طرح و طراحی تصویرگری لباس عاشورایی را نیز شامل می‌شود. در نهایت این رویداد

● **رویداد بزرگ مد و لباس اسلامی - ایرانی بانوان:**

رویداد بزرگ مد و لباس اسلامی-ایرانی بانوان دیگر رویدادی بود که کارگروه مد و لباس در سال ۱۴۰۱ برگزار کرد. این نمایشگاه در راستای ترویج فرهنگ عفاف و حجاب و با مشارکت چند نهاد در شهرستان کاشان برگزار شد. در این نمایشگاه تعداد ۷۵ غرفه از استان‌های اصفهان، تهران، خراسان رضوی، خراسان شمالی، فارس، قزوین، مازندران و همدان به ارائه محصولات و ملزومات حجاب و پوشش بانوان اقدام نمودند.

سایر نهادهای مذکور نیز به صورت مقطعی نمایشگاه‌هایی موضوعی و یا مناسبتی در سال‌های اخیر برگزار کرده‌اند که به عنوان نمونه می‌توان به رویداد تهران‌مدکس اتحادیه پوشاک اشاره کرد. این رویداد در پاییز سال ۱۴۰۰ با هدف حمایت از تولیدات داخلی هنر-صنعت پوشاک و با همکاری کارگروه مد و لباس کشور و همراهی جمعی از تولیدکنندگان پوشاک ایران برگزار شد و به عنوان **نخستین نمایشگاه بین‌المللی و تخصصی پوشاک کشور**، آثار مختلفی شامل طراحی، مد، لباس، چرم و صنایع وابسته در این نمایشگاه در قالب غرفه‌های متعدد به نمایش عموم مخاطبان درآمد.

● **رویدادهای بین‌المللی «هفته مد»:**

در سطح بین‌المللی نیز، رویدادهایی به شکل سالانه یا دوسالانه برگزار می‌شوند که علاوه بر ارائه طرح‌های جدید طراحان و برندهای معتبر تولید پوشاک، در راستای جهت‌دهی روندهای پوششی در جوامع مختلف هم نقش

فضایی نمایشگاهی برای ارائه آثار و در معرض دید قرار دادن آن‌ها جهت ایجاد خلاقیت بیشتر برای طراحی و تولید لباس‌های مناسبتی را مهیا می‌سازد.

● **رویداد طرفدار ایرانی‌مد:**

از دیگر رویدادهای کارگروه مد و لباس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌توان به رویداد «طرفدار ایرانی‌مد» اشاره کرد که در سال ۱۴۰۱ به منظور طرفداری از تیم ملی فوتبال ایران در جام جهانی قطر برگزار شد. طی این رویداد کارگروه مد و لباس از تمامی برندها، طراحان، علاقه‌مندان و فعالان حوزه مد و لباس در راستای تأمین پوشش‌شکیلی و مناسب همسو با نیاز جامعه و متأثر از هویت فرهنگی کشورمان دعوت به همکاری نمود تا لباسی در خور جامعه، سنت و فرهنگ اسلامی-ایرانی طراحی و در اختیار طرفداران تیم ملی قرار گیرد. این رویداد نیز اهداف مشخص به خود را دنبال می‌کرد:

- ارائه هویت اصیل پوشاک اسلامی-ایرانی مناسب با نیاز جامعه، برجسته نمودن ارزش‌های فرهنگی و هنری کشور در حوزه مد و لباس
- کمک به انتقال مفاهیم فرهنگ و هنر ایرانی و اسلامی، نشان دادن ظرفیت‌های حوزه هنر-صنعت مد و لباس
- ایجاد رقابت در ارائه طرح‌های خلاق و کاربردی اجتماع، توجه به فرهنگ عمومی پوشش اسلامی در اجتماع و کمک به تولید طرح‌های منتخب از اهداف این رویداد بودند.

عمده‌ای ایفا می‌کنند. از این رویدادها معمولاً با عنوان هفته مد یاد می‌شود. هفته مد رویدادی در صنعت مد و فشن است که تقریباً یک هفته طول می‌کشد و در طول این هفته طراحان مد، برندها یا مزون‌ها آخرین کلکسیون‌های خود را برای خریداران و رسانه‌ها به نمایش می‌گذارند. مهم‌تر از همه اینکه این رویدادها باعث می‌شوند که اصحاب این صنعت بدانند لباس‌هایی که در آن فصل خاص مد شده‌اند و یا لباس‌هایی که از مد افتاده‌اند، کدام‌اند.

مهم‌ترین و برجسته‌ترین هفته‌های مد دنیا در ۴ پایتخت مد دنیا یعنی نیویورک، لندن، میلان و پاریس که به «چهار بزرگ» معروف هستند، برگزار می‌شوند و بیشتر رسانه‌ها این رویدادها را در این شهرها پوشش می‌دهند. هفته‌های مد همیشه چند ماه قبل از شروع فصل برگزار می‌شوند تا به خریداران و رسانه‌ها امکان پیش‌نمایش طراحی‌های صورت گرفته برای فصل بعد مهیا شود. در ماه فوریه و مارس، طراحان و دیزاینرها کلکسیون‌های پاییزی و زمستان خود را به نمایش می‌گذارند. هفته مد فصل بهار و تابستان در ماه سپتامبر و اکتبر برگزار می‌شود. این زمان نیز به فروشندگان اجازه می‌دهد تا خرید یا جذب طراحان به بازارهای فروش خود را زمان‌بندی کنند.

● (ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی ست)

در طی سال‌های گذشته جهاددانشگاهی هنر دورویداد فراگیر در حوزه مد

و لباس را در طی چند دوره و تحت عناوین «جشنواره ملی نقش تن‌پوش» و «جشنواره ملی طراحی مد و لباس دیبا» برگزار کرده است.

● جشنواره ملی نقش تن‌پوش:

جشنواره طراحی چاپ روی لباس تحت عنوان «جشنواره ملی نقش تن‌پوش» با تمرکز بر طراحی و چاپ طرح‌های مناسب برای تن‌پوش (تی‌شرت) و سرپوش (شال و روسری)، به منظور ایجاد ارتباط بین طراحان جوان با مراکز صنعتی تولید پوشاک و برندهای مطرح در این صنعت و کمک به تولید دانش‌بنیان پوشاک متناسب با نیاز جامعه و منطبق با هویت و فرهنگ اسلامی-ایرانی، با مشارکت اتحادیه‌ها و صنوف حوزه پوشاک، تولیدکنندگان، برندها و فعالان دانشگاهی این عرصه، پیش از این ۹ دوره برگزار شده است و برگزاری اولین دوره آن به سال ۱۳۸۵ بازمی‌گردد. دبیرخانه دائمی این جشنواره در معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی واحد هنر قرار دارد که طی هر دوره پذیرای آثار متعدد علاقه‌مندان به حوزه‌های طراحی، تصویرسازی و چاپ پوشاک، به ویژه دانشجویان هنرمند حاضر در سطح کشور است. در دوره هشتم و نهم جشنواره جهت سهولت و بهینه‌سازی فرآیندها، دریافت آثار به شکل دو مرحله‌ای یعنی ثبت نام طرح اولیه به شکل اینترنتی و ارسال اثر چاپ شده پس از بررسی طرح‌های اولیه توسط هیئت انتخاب جشنواره صورت گرفت. در هر دوره از جشنواره آثار دریافتی پس از بررسی هیئت داوران که جمعی از اساتید و صنعت‌گران حوزه‌های

دبیری رحمن طائفی اقدم برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره تعداد ۱۸۰ اثر به دبیرخانه جشنواره ارائه دادند که در نهایت به انتخاب هیئت داوران این دوره، تعداد ده نفر از شرکت کنندگان به عنوان صاحبان آثار برگزیده معرفی شدند. هیئت داوران این دوره از جشنواره رامهناز ترابیان، شهره فضل وزیر، حمیدرضا بختیاری، امیر حسین مهدی پورو علیبرضا دهقان تشکیل می دادند.

- **دوره سوم:** سومین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در خردادماه ۱۳۹۲ و به دبیری رحمن طائفی اقدم برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره تعداد ۲۵۰ اثر به دبیرخانه جشنواره ارائه دادند. هیئت داوران این دوره از جشنواره را شهره فضل وزیر، مهناز ترابیان، علیبرضا دهقان، جمشید حقیقت شناس و فاطمه بهرامی تشکیل می دادند. سومین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش توسط معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی واحد هنر و با همراهی خانه هنرمندان ایران، دانشگاه علم و فرهنگ، دانشگاه هنر، دانشکده فنی شریعتی و مرکز فرهنگی طراحی لباس طاهای برگزار کرد.

- **دوره چهارم:** چهارمین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در اسفندماه ۱۳۹۳ و به دبیری فریبا آلا دینی برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره تعداد ۳۵۰ اثر به دبیرخانه جشنواره ارائه دادند. هیئت داوران این دوره از جشنواره رامهناز ترابیان، پروانه قاسمیان، رحمن طائفی اقدم، علی فانی سالک، نگین صدق گویا و شیرین بینا تشکیل می دادند. در این دوره از جشنواره نمایشگاه تن پوش (تی شرت) های منتخب چهار دوره جشنواره نقش

طراحی، تصویرسازی، چاپ و تولید پوشاک را شامل می شود، در قالب نمایشگاه آثار منتخب در معرض دید عموم مخاطبان قرار می گیرند و در طی مراسم اختتامیه به همراه اعلام آثار برتر برگزیده، از صاحبان آنان تقدیر به عمل می آید. این جشنواره از ابتدا اهداف مشخصی همانند بسترسازی جهت حضور فعال هنرمندان و طراحان خلاق در عرصه صنعت مد و لباس کشور، رشد خلاقیت و استعداد های هنری جوانان و شناسایی افراد مستعد و معرفی ایشان به مراکز تولیدی و صنعتی، کمک به تجاری سازی و تولید طرح های منتخب جشنواره و کمک به انتقال مفاهیم و مؤلفه های فرهنگ، هنر و تمدن ایرانی از طریق تن پوش را در قالب کارگاه های آموزشی، نشست های تخصصی، برگزاری نمایشگاه های متعدد، ایجاد بخش های رقابتی و برقراری ارتباط مستمر با صاحبان صنایع پوشاک و نهادهای فرهنگی کشور، دنبال کرده است.

گزارش مختصری از ۹ دوره گذشته آن به شرح زیر است:

- **دوره اول:** نخستین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در تیرماه ۱۳۸۵ و به دبیری رحمن طائفی اقدم برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره تعداد ۱۳۰ اثر به دبیرخانه جشنواره ارائه دادند. در نهایت به انتخاب هیئت داوران این دوره، تعداد ده نفر از شرکت کنندگان به عنوان صاحبان آثار برگزیده معرفی شدند. هیئت داوران این دوره را فاطمه بهرامی، شهره فضل وزیر، مهناز ترابیان، همایان جاه و فریبا آلا دینی تشکیل می دادند.

- **دوره دوم:** دومین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در آذرماه ۱۳۹۰ و به

تن پوش در قالب یک نمایشگاه جامع در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفت.

- **دوره پنجم:** پنجمین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در آذرماه ۱۳۹۵ و به دبیری الهام زایجانی برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره تعداد ۳۵۰ اثر به دبیرخانه جشنواره ارائه دادند. همچنین در این طی این دوره از جشنواره، چندین نشست و ورکشاپ تخصصی در شهرهای تبریز، سنندج و تهران برگزار شد.

- **دوره ششم:** ششمین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در بهمن ماه ۱۳۹۶ و به دبیری الهام زایجانی برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره تعداد ۵۰۰ اثر به دبیرخانه جشنواره ارائه دادند. در طی این دوره از جشنواره، چندین نشست و ورکشاپ تخصصی در شهرهای بجنورد، سنندج و تهران برای علاقه‌مندان به حوزه طراحی و چاپ لباس برگزار شد و همچنین غرفه دبیرخانه جشنواره در نمایشگاه بخش دانشجویی هفتمین جشنواره بین‌المللی مد و لباس فجر به عنوان غرفه برتر انتخاب شد.

- **دوره هفتم:** هفتمین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در اسفندماه ۱۳۹۷ و به دبیری الهام زایجانی برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره تعداد ۷۰۰ اثر به دبیرخانه جشنواره ارائه دادند. در طی این دوره از جشنواره، چندین نشست و ورکشاپ تخصصی در شهرهای بجنورد، سنندج، بندرعباس و تهران برای علاقه‌مندان برگزار شد، دو نمایشگاه از آثار منتخب در دانشگاه علم و فرهنگ و نمایشگاه‌های منطقه‌ای زنان و خلاقیت‌های

هنری شهرداری تهران برگزار شد و آثار منتخب نقش تن پوش، در بخش دانشگاهی هشتمین نمایشگاه بین‌المللی مد و لباس فجر و نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی و مد و لباس وزارت علوم به نمایش درآمدند.

- **دوره هشتم:** هشتمین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در مردادماه ۱۴۰۰ و به دبیری امین مختاری برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره بیش از ۱۰۰۰ طرح را در دو بخش طراحی نقش تی شرت و طراحی نقش شال و روسری را ارسال کردند و پس از انتخاب اولیه طرح‌ها، تعداد ۱۱۱ اثر جهت شرکت در نمایشگاه و داوری نهایی به دبیرخانه جشنواره ارائه شد. در این دوره تعداد ۱۲ نشست آموزشی تخصصی آنلاین برای شرکت کنندگان و علاقه‌مندان برگزار شد. نمایشگاه مجازی، وبسایت اختصاصی و برگزاری دو نمایشگاه فیزیکی در خانه هنرمندان از دیگر ویژگی‌های این دوره می‌باشد.

- **دوره نهم:** نهمین دوره جشنواره ملی نقش تن پوش در دی ماه ۱۴۰۱ و به دبیری امین مختاری برگزار شد. شرکت کنندگان این دوره بیش از ۶۰۰ طرح را در دو بخش طراحی نقش تی شرت و طراحی نقش شال و روسری و همچنین بخش دیگری که در این دوره به بخش‌های رقابتی جشنواره اضافه شده بود یعنی طراحی فرم تی شرت، در سایت جشنواره ثبت‌نام کردند و پس از انتخاب اولیه طرح‌ها، تعداد ۴۶ اثر جهت شرکت در نمایشگاه و داوری نهایی به دبیرخانه جشنواره ارائه شد. از نکات ویژه این دوره رونمایی از فروشگاه آثار منتخب جشنواره

و برگزاری ۱۲ نشست آموزشی تخصصی آنلاین برای علاقه‌مندان بود.

● جشنواره ملی طراحی مد و لباس دیبا:

رویداد کارآفرینانه طراحی مد و لباس تحت عنوان «جشنواره ملی دیبا» با تمرکز بر طراحی و دوخت پوشاک تحت نظر تولیدکنندگان و صاحبان برندهای برجسته پوشاک کشور، پیش از این ۵ دوره برگزار شده است و سابقه برگزاری آن به سال ۱۳۹۴ بازمی‌گردد. دبیرخانه دائمی این جشنواره هم در معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی واحد هنر قرار دارد که طی هر دوره پذیرای آثار متعدد علاقه‌مندان به حوزه طراحی و دوخت پوشاک، به‌ویژه دانشجویان هنرمند حاضر در سطح کشور است. از ویژگی‌های اصلی این رویداد توجه به موضوع تنوع و نوآوری در طراحی فرم انواع لباس بوده است تا با استفاده از تجارب سال‌های پیشین و رصد مزایا و معایب آن، با همیاری اساتید، صنعتگران و مسئولان، حرکتی صحیح در ارائه طرح‌های متناسب با نیاز جامعه ایرانی پایه‌ریزی شود. همچنین این رویداد در طی پنج دوره برگزاری، اهداف مشخصی چون ایجاد ارتباط مؤثر بین دانشگاه و صنف و صنعت، شناسایی و معرفی دانشجویان و طراحان مستعد در حوزه مد و لباس ایرانی، تولید آثار برگزیده با همکاری بخش صنف و صنعت و آشنایی دانشجویان برگزیده با فرآیند طراحی، تولید و تجاری‌سازی محصولات را از طریق برگزاری بازدید از کسب‌وکارها، نشست‌های آموزشی و تخصصی، بخش‌های

رقابتی و ایجاد تعامل سازنده با تولیدکنندگان پوشاک، دنبال کرده است.

گزارش مختصری از پنج دوره برگزار شده این رویداد به شرح زیر است:

- **دوره اول تا سوم:** نخستین دوره جشنواره طراحی مد و لباس دیبا در دی‌ماه ۱۳۹۴ برگزار شد و در نهایت ۴۵۰ اثر برای داوری نهایی به دبیرخانه جشنواره ارائه شد. دومین دوره جشنواره ملی طراحی مد و لباس دیبا، اسفندماه ۱۳۹۶ برگزار شد در نهایت ۲۵۰ اثر جهت داوری به دبیرخانه جشنواره ارسال شد. سومین دوره جشنواره ملی طراحی مد و لباس دیبا، تیرماه ۱۳۹۸ برگزار شد در نهایت ۱۰۰ اثر جهت داوری به دبیرخانه جشنواره ارسال شد. در این دوره‌ها فرصتی مهیا شد تا طراحان از فرآیند تولید برندها دیدن کنند و علاوه بر دریافت مشاوره در دوخت آثار با روند تولید حرفه‌ای پوشاک آشنا شوند..
- **دوره چهارم:** چهارمین دوره جشنواره ملی طراحی مد و لباس دیبا، مهرماه ۱۴۰۰ برگزار شد. تعداد ۲۷۰ اثر از طرف منتخبین مرحله اول به دبیرخانه جشنواره ارسال و در نهایت ۲۱ اثر انتخاب شدند. در این دوره هم همانند ادوار قبل فرصتی برای شرکت‌کنندگان مهیا شد تا در قالب یک رویداد کارآفرینانه، از فرآیند تولید برندها دیدن کنند. همچنین تعداد ۹ نشست تخصصی و آموزشی با موضوع طراحی پوشاک و طراحی مد و لباس برگزار کرد. نمایشگاه آثار جشنواره در نمایشگاه تخصصی تهران مدکس برپا شد. از ویژگی‌های متمایز این دوره می‌توان به تعریف مراحل هشتگانه به عنوان

رویداد کارآفرینانه، افزایش تعداد افراد مشارکت‌کننده، تولید انبوه آثار حاضر در نمایشگاه، امکان دریافت نشان شیما و مالکیت معنوی برای حاضرین در نمایشگاه، سه مرحله ارزیابی و داوری در کنار مشاوره، نمایشگاه مجازی و وبسایت اختصاصی علاوه بر نمایشگاه فیزیکی، برگزاری سلسله نشست‌های تخصصی و آموزشی به صورت مداوم و بیش از ۱۲ خبر منتشر شده در رسانه‌ها در طول جشنواره اشاره کرد.

- **دوره پنجم:** پنجمین دوره جشنواره ملی طراحی مد و لباس دیبا، دی‌ماه ۱۴۰۱ برگزار شد. تعداد ۳۰۰ اثر از طرف منتخبین مرحله اول به دبیرخانه جشنواره ارسال شد و در نهایت تعداد ۱۵ اثر انتخاب شدند. در این دوره هم همانند ادوار قبل فرصتی برای شرکت‌کنندگان مهیا شد تا در قالب رویدادی کارآفرینانه، از فرآیند تولید برندهای همکار جشنواره، دیدن کنند. همچنین ۱۲ نشست تخصصی و آموزشی در این دوره برگزار شد.

از ویژگی‌های متمایز این دوره می‌توان به تعریف مراحل هشتگانه برای تحقق رویداد کارآفرینانه، تولید انبوه سه رتبه برتر و جذب صاحبان آثار برگزیده توسط برندها، سه مرحله ارزیابی و داوری آثار در کنار مشاوره از طرح اولیه تا دوخت نهایی و برگزاری سلسله نشست‌های تخصصی و آموزشی به صورت مداوم از اعلام فراخوان تا زمان برگزاری جشنواره اشاره کرد.

● **جشنواره منطقه‌ای مجازی چارقد:**

علاوه بر جهاددانشگاهی هنر، در سال ۱۴۰۱ جهاددانشگاهی خراسان جنوبی با همکاری، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان خراسان جنوبی و فرهنگسرا ابن‌حسام اقدام به برگزاری جشنواره منطقه‌ای مجازی مد و لباس ایرانی اسلامی «چارقد» کرد. این جشنواره با هدف ترویج و تعمیق الگوهای عفاف و حجاب در سطح جامعه و ارتقای فرهنگ مصرف کالای ایرانی، ترویج نقش‌های ایرانی اسلامی متناسب با فرهنگ و نیاز جامعه، ایجاد فضای مناسب برای انتقال و تبادل دانش رسمی و بومی در حوزه مد و لباس منطقه، ترغیب و تشویق هنرمندان دانشجوی به خلق تصاویر زیبا بر روی لباس‌های سنتی و مدرنیته منطقه، توسعه فضای تعامل و همکاری در بین دست‌اندرکاران و فعالان حوزه مد و لباس منطقه شرقی کشور، برگزار شد.

● **(ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:**

(در داخل و خارج از جهاددانشگاهی)

برای برگزاری دوره جدید طرح جشنواره‌های مد و لباس جهاددانشگاهی هنر، در جهت بهینه‌سازی فرآیندها و منابع و متمرکز ساختن اهداف و مأموریت‌های دبیرخانه مرکز مد و لباس جهاددانشگاهی هنر، جشنواره ملی نقش‌تن‌پوش و رویداد کارآفرینانه ملی دیبا در قالب یک جشنواره فرهنگی جامع مد و لباس و با عنوان بومتن و به صورت متمرکز برگزار خواهد شد.

تفاوت جشنواره ملی بومتن با دیگر رویدادهای حوزه مد و لباس کشور را

می توان در چند مؤلفه همچون جامعه هدف، بخش های اجرایی اصلی و جنبی، شیوه اجرا و اهداف برگزاری دید.

به عنوان نمونه، جامعه هدفی که شرکت کنندگان جشنواره بین المللی مد و لباس فجر شکل می دهند بیشتر شامل طراحان حرفه ای و تولیدکنندگان پوشاک کشور است که می توانند در بخش های رقابتی جشنواره شرکت کنند. اما جشنواره ملی طراحی مد و لباس بومتن محلی برای شناسایی استعداد طراحان جوان و دانشجویان علاقه مند به حوزه مد و لباس کشور است. شرکت کنندگان جشنواره منطقه ای چارقد محدود به منطقه مشخصی از استان های شرقی کشور می شود اما جشنواره ملی بومتن آثار استعدادهای جوان حوزه مد و لباس سراسر کشور را دریافت می کند. رویداد نمایشگاهی لباس عاشورایی متمرکز بر موضوع طراحی و تولید البسه مناسبی با زمینه مذهبی است اما جشنواره بومتن مبلغ طراحی انواع البسه با تمرکز بر برجسته سازی نمادهای کهن و نوین اسلامی- ایرانی با توجه به نیازهای روز بازار است. رویداد بزرگ مد و لباس ایرانی

از حیث موضوع متمرکز بر لباس زنانه به ویژه در حوزه عفاف و حجاب است اما جشنواره بومتن از حیث موضوعی گستره بیشتری را شامل می شود و در هر در حوزه لباس زنانه و مردانه اقدام به دریافت اثر می کند.

اما در کنار وجوه تمایز مذکور، مهم ترین وجه تمایز جنواره ملی بومتن نسبت به دیگر رویدادهای حوزه مد و لباس کشور را می توان تمرکز بر تقویت خلاقیت و پروراندن استعداد های نسل جوان طراحان لباس کشور، به ویژه بدنه دانشجویی علاقه مند در پس زمینه فرهنگ سازی حوزه بهبود پوشاک منطبق با هویت اسلامی- ایرانی به این حوزه دانست.

۹- نوع طرح:

- بین المللی   ملی   منطقه ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
	✓		✓			✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیگ بزید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)	اردو (بازدید)	۱
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)		
	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	جشنواره	۲
	جشنواره ادبی		
✓	جشنواره فرهنگی - هنری		
	جشنواره‌های مذهبی		
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی	همایش	۳
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)		
	گردهمایی	چند رسانه‌ای	۴
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)		
	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
	تولید چند رسانه‌ای		
	اینفوگرافی		

تیگ بزئب	قالب فرعی	قالب اصلی	
	فیللم	چنء رسانه‌ای	۴
	کلپ		
	پاءکست		
	اپلکشن		
	مسابقه طراحى لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه	۵
	مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضورى / مجازى)		
	تئاتر (سالنى، خیابانى)	نمایش	۶
	اکران فیلم	نمایشگاه	۷
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)		
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	کارگاه	۸
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)		
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		

تیگ بزنیډ	قالب فرعی	قالب اصلی	
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست	۹
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تریبون آزاد، گفتگوی دانشجویی		
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبر قرآن		
	شب شعر		
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...		
	دیدار با مفاخر		
	طرح افکارسنجی		
	طرح مطالعاتی		
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر	۱۱
	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● (الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۳۰۰۰ نفر ساعت،
 جهادگران و خانواده آنها ■ ۴۰ نفر ساعت،
 اساتید و مدرسان ■ ۲۲۴ نفر ساعت

● (ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- صنعت پوشاک کشور و اتحادیه‌ها و صنوف مرتبط
- کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور
- نهادهای متولی حوزه عفاف و حجاب
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- شورای فرهنگ عمومی
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- وزارت بهداشت
- نهاد مقام معظم رهبری
- معاونت ریاست جمهوری در امور زنان و خانواده

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاددانشگاهی	معاون فرهنگی
۲	جهاددانشگاهی واحد هنر	رئیس
۳	جهاددانشگاهی واحد هنر	معاون فرهنگی
۴	دانشگاه هنر، علم و فرهنگ، الزهرا و شریعتی	مدیران گروه طراحی لباس
۵	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	معاون فرهنگی
۶	وزارت بهداشت و درمان	معاون فرهنگی
۷	اتحادیه‌های پوشاک	رئیس
۸	دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور	دبیر شورا
۹	نهاد رهبری در دانشگاه‌ها	معاون فرهنگی
۱۰	دانشگاه سوره	رئیس
۱۱	شخصیت فرهنگی و صنعتی حقیقی در حوزه مد و لباس	دو نفر
۱۲	جشنواره	دبیر

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری: معاون فرهنگی جهاددانشگاهی

دبیر جشنواره: رئیس جهاددانشگاهی واحد هنر
رئیس دبیرخانه واحد: معاون فرهنگی جهاددانشگاهی هنر

۱۵- واحد سازمانی مجری:

جهاددانشگاهی واحد هنر

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور
- اتحادیه‌ها و صنوف پوشاک
- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- وزارت بهداشت و درمان
- شورای فرهنگ عمومی کشور
- نهاد رهبری در دانشگاه‌ها
- دانشگاه هنر
- دانشگاه الزهراء(س)
- دانشگاه علم و فرهنگ
- دانشکده فنی شریعتی
- بنیاد حفظ و نشر آثار امام خمینی (ره)

۱۷- تقویم زمانی ثابت جشنواره:

الف) تاریخ اعلام فراخوان: اردیبهشت‌ماه هر سال
ب) تاریخ برگزاری جشنواره: آذرماه هر سال به مناسبت گرامی‌داشت روز
دانشجو

۱۸- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۹- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

نماینده ستاد معاون فرهنگی جهاددانشگاهی

جسورۂ سراسری طرود و شجریہ تلخند

جهاد دانشگاهی واحد استان زنجان

۱- عنوان طرح:

جشنواره سراسری طنز دانشجویی تلخند

۲- کد طرح:

۱-۱۹-۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

به یقین سختی‌های روزمره جامعه، موجبات رنج مردم را فراهم کرده و طنز می‌تواند ناملایمات را کاهش دهد و این امری است که در بین عامه مردم مورد قبول بوده و همین امر توجه ویژه به بحث طنز را در بین قشر طنزپرداز جامعه تقویت کرده و بسیاری در این حوزه فعالیت‌های چشمگیری داشته‌اند.

با داوران برجسته و صاحب سبک در ارتباط بوده و در صدد انتخاب بهترین افراد برای این امر است. لذا پس از دریافت آثار دانشجویان علاقمند اقدام به کدگذاری آثار وارده کرده و پس از آن آثار از طریق پست در اختیار داوران قرار می‌دهد. پس از جمع‌بندی امتیازات اعلامی توسط داوران، برگزیدگان جشنواره انتخاب شده و از آنان جهت حضور در آیین اختتامیه جشنواره دعوت به عمل می‌آید. علاوه بر انتخاب برگزیدگان جشنواره آثاری که نمره بالاتر از میانگین توسط هیئت داوران کسب کرده باشند، پس از بررسی مجدد به صورت کتاب تدوین شده در آیین اختتامیه جشنواره از آن رونمایی شده و در بین علاقمندان توزیع می‌شود.

تلاش بر این است که برگزاری آیین اختتامیه با حضور مسئولان استانی و کشوری در فضای دانشگاهی همچون دانشگاه زنجان و یا دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان زنجان با استقبال بالای دانشجویان علاقمند برگزار شود.

تقویم اجرایی جشنواره سراسری طنز دانشجویی تلخند با هماهنگی دفتر مرکزی در فراخوان جشنواره قید شده و قبل از اقدام به برگزاری آیین اختتامیه هماهنگی‌های لازم جهت باشکوه‌تر شدن برنامه انجام خواهد شد.

در مراسم اختتامیه از داوران و برگزیدگان و حامیان برنامه به صورت مادی و معنوی تجلیل و تقدیر به عمل می‌آید.

در همین راستا به دلیل در نظر گرفتن توجه به مقوله شادی در جامعه که به شدت مورد غفلت را گرفته و همچنین به دلیل ماهیت و رسالت اصلی طنز که اصلاح و تربیت است، برگزاری چنین جشنواره‌ای در بین دانشجویان امری ضروری به نظر می‌رسد.

از این رو معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی استان زنجان با حمایت و نظارت معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی و سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی، اقدام به برگزاری جشنواره سراسری طنز دانشجویی «تلخند» با موضوعات آزاد و زندگی دانشجویی در بین قشر دانشگاهی کشور خواهد کرد.

قالب‌های برگزاری این برنامه شامل شعر، نثر، داستان کوتاه و نمایش‌های کمدی (استندآپ کمدی و تئاتر) خواهد بود که پس از اعلام فراخوان از طریق فضاهای تبلیغاتی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور از جمله فضای فیزیکی و مجازی به آدرس دبیرخانه ارسال خواهد شد.

دانشجویان شرکت‌کننده بر اساس مقررات قید شده در آیین‌نامه جشنواره و در مهلت تعیین شده اقدام به ثبت‌نام و ارسال آثار خود خواهند کرد. به دلیل اهمیت موضوع و ملی بودن این برنامه، تلاش خواهد شد که تیم‌های داوری جشنواره از چهره‌های شاخص و مطرح طنزپرداز کشور همچون «ناصر فیض»، «سعید بیابانکی»، «رضارفعی»، «عباس احمدی» و... باشند.

دبیرخانه جشنواره سراسری طنز دانشجویی تلخند از بدو تشکیل دبیرخانه

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

- شناسایی و جذب استعدادها و شاعران طنزپرداز
- ترویج هنر متعالی انقلاب اسلامی
- نهادینه کردن و انتقال پیام اصلی و مضامین پرورشی در قالب طنز
- شناسایی و حمایت از هنرمندان جوان انقلاب
- ایجاد نشاط و امید در کنار رقابت سالم
- ترویج روحیه نقد سالم و سازنده با زبان هنر
- انتقال مفاهیم انسانی و اخلاقی به ساده‌ترین شکل
- احیای سنت طنز نویسی
- کشف استعدادها و بیرون آوردن طنز از حالت پنهان به آشکار
- ارائه یک سبد کالای طنز

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- شناسایی و تربیت دانشجویان مستعد در حوزه طنز فاخر
- ترویج هنر طنز در بین جامعه دانشگاهیان کشور همگام با بهره‌مندی از رهنمودهای مقام معظم رهبری در اشاعه فضای نشاط و تعالی دانشجویان

- ترویج فرهنگ مطالبه‌گری و ساختار اساسی پایه‌های فرهنگی جامعه با زبان طنز توسط دانشجویان
- ایجاد حرکتی جریان‌ساز در راستای کشف، جذب، پرورش، هدایت و معرفی استعدادهای طنز دانشجویی کشور
- افزایش سلامت اجتماعی از طریق ایجاد نشاط اجتماعی.

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود):

شادی و نشاط فردی و اجتماعی برای سلامت روان آدمی ضرورت دارد. ایجاد نشاط اجتماعی زمینه رشد رضایت از زندگی و سلامت روانی و رفتاری افراد جامعه را فراهم می‌آورد. ایجاد نشاط و به دنبال آن گسترش فعالیت‌های سازنده در زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها بسیار اهمیت دارد. اگر شادکامی اجتماعی را حاصل شادی‌های افراد جامعه بدانیم، به این باور می‌رسیم که افسردگی‌های افراد نیز در افسردگی جامعه مؤثر است. پس باید عوامل مؤثر در ارتقای شادی‌های افراد را بشناسیم و برای گسترش آن‌ها در جامعه تلاش کنیم. موضوع نشاط اجتماعی مهم است؛ چرا که توفیق هر جمع و جامعه‌ای به نیروهایی بستگی دارد که خود را قبول دارند، خوشحال‌اند و به دور از

رهبری بوده است. این دغدغه چه زمانی که ایشان در مقام رئیس جمهوری در کشور (۱۳۶۰ تا ۱۳۶۸) ایفای نقش می‌کردند و چه در طول دوره‌ای که رهبری کشور را برعهده داشته‌اند، همواره وجود داشته است. گواه آن هم این که طی سال‌های ۹۶ تا ۹۸ حضرت آیت‌الله خامنه‌ای طی جلسات مختلف در قالب نشست‌های غیررسمی، صمیمی و دوستانه که به نشست‌های «پنجشنبه شب‌ها» میان اهالی فرهنگ و هنر معروف شده است، هر بار با یکی از صنوف و شاخه‌های مختلف فرهنگ و هنر نشستی را برای شنیدن آراء، نظرات، مطالبات و دغدغه‌های هنرمندان برگزار می‌کردند.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۲ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)
اگر چه در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور به طور مستقیم از جامعه هنری و وظایف آن نام برده نشده ولی نقش آنها در این سند مستتر است و باید در این زمینه تمام تلاش خود را به کار گیرند چرا که این سند امری ملی، فراجناحی

سستی و افسردگی روزگار می‌گذرانند. برنامه‌ریزی برای هر جامعه نیازمند شناخت وضعیت نشاط اجتماعی است. از جمله مزایای افزایش نشاط در جامعه، کاهش آسیب‌های اجتماعی، رشد فضایل اخلاقی و پایبندی به اخلاقیات می‌باشد که در این صورت، میزان رضایت از زندگی به صورت ذهنی و عینی بیشتر می‌شود. هر شیوه زندگی یک نظام فرهنگی است که در هر زمینه‌ای الگوهای از پیش تعیین شده‌ای دارد. بنابراین براساس شیوه‌های متفاوت زندگی، نشاط و شادمانی هم دارای معناهای متفاوتی است. نبود نشاط اجتماعی در میان جوانان، افسردگی و سرخوردگی را به همراه دارد. برای شاد بودن باید مؤلفه امید به زندگی را افزایش داد؛ چون امید به زندگی و شاد بودن باعث کاهش آسیب‌های اجتماعی از جمله اعتیاد و خودکشی می‌شود. شادکامی، تحرک فیزیکی را افزایش می‌دهد و شکوفایی ظرفیت‌های جدید در جامعه را به دنبال دارد. برقراری روابط اجتماعی به شکل گسترده، گسترش مشارکت‌های مردمی و هدفمندی جامعه از آثار نشاط اجتماعی است.
حوزه فرهنگ و هنر همواره یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مقام معظم

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

و فرادستی‌گاهی است. ولی در این سند به بندی اشاره شده است که میتوان در اجرای جشنواره به آن بسنده کرد که عبارت است از ایجاد جامعه اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی؛ به بیانی دیگر چون ماهیت طنز اصلاح ساختارها و معایب و فرهنگسازی است، لذا میتوان از این هنر فاخر در تمامی موارد نامبرده شده استفاده کرد.

رهبر معظم انقلاب در خصوص طنز فرموده اند: به طنز جهت دهید؛ آن هم در جهت مبارزه با دشمنی که با تمام امکانات با ما مبارزه می‌کند. طنز باید در خدمت اهداف و آرمان‌های ملت ایران و مبارزه با دشمن باشد. ایشان در ادامه به دشمنی‌های انگلیس و آمریکا با جمهوری اسلامی ایران از سال‌های گذشته اشاره کردند و طنز را ابزاری برای مقابله با این دشمنی‌ها دانستند.

در بخش راهبردهای کلان نقشه مهندسی کشور آن چه که به بحث هنر طنز مربوط می‌شود می‌توان به تبیین، نهادینه‌سازی و ارتقاء اخلاق و رفتار و نظام حقوقی اسلام در حوزه‌های اجتماعی و سیاسی؛ طراحی و استقرار الگوی اسلامی اخلاق و فرهنگ کار و رفتار اقتصادی دولت و مردم در عرصه تولید، توزیع و مصرف، تبیین، ترویج و نهادینه‌سازی هنر متعهد، تعالی بخش، شوق‌آفرین و استکبارستیز و تعمیق درک زیباشناسانه عمومی و بهره‌گیری از ظرفیت نقشه مهندسی فرهنگی، هنر در تحکیم فرهنگ اسلامی - ایرانی و گفتمان انقلاب

اسلامی مبتنی بر بیانات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری اشاره کرد.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

بر اساس چشم‌انداز، جهاددانشگاهی نهادی است انقلابی با هویت اسلامی، برخوردار از منابع انسانی متعهد و کارآمد، الهام‌بخش و موثر در کشور، پیشگام در توسعه علم، فناوری و فرهنگ با تعامل سازنده در عرصه ملی و بین‌المللی. بر این اساس طنز دانشجویی تلخند در راستای الهام‌بخش در نواندیشی و پویایی علمی و فرهنگی در جهت نیل به خودباوری، خوداتکائی و تقویت هویت ایرانی - اسلامی، تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی - ایرانی با رهیافتی زیبایی‌شناسانه، بدیع و منطبق با زمان، پرورش خلاقیت‌ها و استعداد‌های فرهنگی - هنری و تقویت روحیه خودباوری دانشجویان.

همچنین طبق اهداف کلان بیست ساله، جهاددانشگاهی مبنی بر گسترش و تعمیق اندیشه و آگاهی‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی دانشجویان و تقویت فضای آزاداندیشی، نقد و مناظره در جامعه دانشگاهی در جهت اعتلای روحیه استقلال طلبی، عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی و تقویت پیوند دولت، ملت و نخبگان، سازمان برتر در ارتقاء شناخت دانشجویان از

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاددانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاددانشگاهی، برنامه توسعه جهاددانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی.

(است)

جشنواره طنز به کرات توسط ارگان‌ها و نهادهای فرهنگی طی سال‌های اخیر برگزار شده است ولی طبق مستندات موجود برنامه‌ای جامع با محوریت، تعدد بخش‌ها و کیفیت با محتوای سبک زندگی دانشجویی و آسیب‌شناسی فرهنگی و سبک زندگی ایرانی اسلامی در سطح دانشگاه‌های کشور و حتی خارج از کشور برگزار نشده است. (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین: (در داخل و خارج از جهاددانشگاهی):

۱- جامع بودن جشنواره

۲- میزان مشارکت کنندگان

۳- استفاده حداکثری از ظرفیت چهره‌های طنز کشور

۴- برگزاری برنامه‌های جانبی در حاشیه اجرای برنامه اصلی از جمله برپایی نمایشگاه از آثار برگزیده، چاپ کتاب، تولید محصولات چندرسانه‌ای

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی و معرفی جریان‌های فرهنگی - هنری معاصر و اندیشه، هنر، ادبیات و مفاخر و موارث فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی به منظور تقویت هویت ملی، نوآوری و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی به منظور تقویت روحیه خودباوری، تعهد و مسئولیت‌پذیری اجتماعی و تلاش برای رشد و شکوفائی خلاقیت‌ها و استعداد‌های فرهنگی - هنری دانشجویان و ایجاد زمینه‌های رقابت سالم و سازنده در عرصه آفرینش‌های علمی، فرهنگی، هنری و غنی‌سازی اوقات فراغت دانشجویان در گستره ملی و منطقه‌ای و جهان اسلام، این برنامه فاخر فرهنگی ارتباط دارد.

۸- پیشینه اجرای طرح:

الف) پیشینه خارجی: (منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاددانشگاهی و خارج از کشور است)
طبق مستندات موجود برنامه‌ای جامع با محوریت، تعدد بخش‌ها و کیفیت با محتوای سبک زندگی دانشجویی و آسیب‌شناسی فرهنگی و سبک زندگی ایرانی اسلامی در سطح دانشگاه‌های کشور و حتی خارج از کشور برگزار نشده است.
ب) پیشینه داخلی: (منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی

۱۰- موضوع محوری بر نامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
			✓	✓	✓		موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	ردیف
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی)	اردو (بازدید)	۱
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	جشنواره	۲
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره		
✓	جشنواره ادبی		
✓	جشنواره فرهنگی هنری		
	جشنواره‌های مذهبی		
	جشنواره کتاب / پایان نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی		

	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل های تخصصی (هر عنوان)	۳	همایش
	گردهمایی		
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)		
✓	طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		چند رسانه ای
✓	فعالیت در شبکه های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چند رسانه ای	۴	
	اینفوگرافی		
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
✓	پادکست		
	اپلیکیشن		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)		
✓	مسابقه داستان نویسی / دنلوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
✓	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتابخوانی ، خلاصه نویسی (حضور ی / مجازی)		

✓	تئاتر (سالنی ، خیابانی)	۶	نمایش
	اکران فیلم		
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	۷	نمایشگاه
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶ بازدیدکنندگان در یک روز)		
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	۸	کارگاه
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد/ مناظره)		
✓	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تریبون آزاد، گفت‌وگوی دانشجویی		
✓	معرفی و رونمایی (کتاب/ پوستر/ نرم افزار/ سایت و ...)	۹	نشست
	کرسی تلاوت و تدبر قرآن		
✓	شب شعر		
	گرامیداشت/ نکوداشت اساتید، مفاخر و....		
	دیدار با مفاخر		
	طرح افکارسنجی	۱۰	طرح مطالعاتی
	طرح مطالعاتی		
✓	تولید محتوا و چاپ کتاب	۱۱	چاپ نشر
	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و . . .		

۱۲- بهره‌مندان طرح

● الف- بهره‌مندان عمومی:

- دانشجویان ■ ۲۰۰۰۰ نفر ساعت،
- جهادگران و خانواده آنها ■ ۵ نفر، ساعت
- اساتید و مدرسان ■ ۲۰

● ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- ۱- سازمان دانشجویان ایران
- ۲- اداره کل تبلیغات اسلامی استان (حوزه هنری استان)
- ۳- شهرداری زنجان (سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی استان زنجان)
- ۴- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان زنجان
- ۵- صدا و سیما، مرکز زنجان

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	سازمان دانشجویان ایران	رئیس سازمان
۲	حوزه هنری استان زنجان	رئیس حوزه هنری استان زنجان
۳	جهاددانشگاهی استان زنجان	رئیس جهاددانشگاهی واحد استان زنجان

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس جهاددانشگاهی واحد استان زنجان

۱۵- واحد سازمانی مجری:

جهاددانشگاهی واحد استان زنجان

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- سازمان دانشجویان ایران
- جهاددانشگاهی واحد استان زنجان
- شهرداری زنجان (سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی استان زنجان)
- اداره کل تبلیغات اسلامی استان زنجان (حوزه هنری استان)
- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان زنجان

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

سازمان دانشجویان ایران

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

آیین اعطای تندیس ملر فداکاری به دانشجویان لایزال

سازمان جهاد دانشگاهی تهران

۱- عنوان طرح:

آیین اعطای تندیس ملی فداکاری به دانشجویان ایران

۲- کد طرح:

۱۲-۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

فداکاری و ایثار از زیباترین جلوه‌های رشد روح انسان است و این زیبایی هنگامی که با شکوفایی جوانی قرین می‌شود و درخشش می‌یابد، چشم نظاره‌گران را به خود خیره کرده و پرتو آن تا عمق وجود انسان‌ها نفوذ می‌کند و ناخواسته آنان را به تحسین و تقدیس وامی‌دارد و این مهم، در جوان دانشجو که

در فضای علم و معرفت تنفس می‌کند؛ جلوه‌هایی پایدار و جاودان می‌آفریند. جوان دانشجوی و فداکاری که آینده‌ساز کشور است، با آراستگی به این فضیلت، الگویی برای جامعه است و در برابر، جامعه نیز باید در پیشگاه این روح جلا یافته، سر تعظیم و تحسین فرود آورد.

آیین اعطای تندیس ملی فداکاری به دانشجویان ایران بر آن است تا با لطف و عنایت پروردگار، چراغ‌هایی را در دانشگاه و جامعه برافروزد که مسیر فداکاری، ایثار و اعتلای فرهنگ جامعه را نمایان تر سازد.

آیین اعطای تندیس ملی فداکاری بصورت سالانه و از سال ۱۳۸۳ در دانشگاه تهران با مشارکت نهادهای مختلف دانشجویی و مصادیق فداکاری برگزار می‌شود و در آن با شناسایی از طریق فراخوانی ثبت نام در آیین یا درخواست از سازمان های همکار برای شناسایی و معرفی واجدین شرایط به دبیرخانه آیین، از دانشجویان، گروه‌های دانشجویی و شخصیت‌های فداکاری که به مرحله نهایی انتخاب در شورای کارشناسی و انتخاب که مسئولیت بررسی و داوری پرونده‌های دریافتی را دارند، راه یابند؛ و حائز دریافت اکثریت آراء از اعضای شورا شوند، طی مراسمی تقدیر به عمل خواهد آمد.

۴- اهداف برنامه:

۱-۴ هدف اصلی: پاسداشت ارزش های الهی، انسانی؛ اخلاقی و ترویج

فرهنگ ایثار و فداکاری، شهادت، شجاعت، نوع دوستی در جامعه بویژه جامعه دانشجویی

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- برانگیختن دانشجویان به مشارکت در کنش های امدادی، خیرخواهانه و نیکوکارانه
- الگوسازی برای نسل جوان از طریق شناسایی و قدردانی از دانشجویان فداکار، نیکوکار و نوع دوست

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود):

ضرورت توجه و معرفی حوزه‌ها و مصادیق فداکاری به مثابه بستری برای انجام فعالیت های داوطلبانه فردی و گروهی مختلف، از جمله دفاع از کشور، انقلاب اسلامی و حریم اهل بیت علیهم السلام، امداد رسانی در حوادث، انجام امور خیریه، تامین ارگان های حیاتی از طریق اهدای خون و عضو، سازندگی و آبادانی کشور، انجام خدمات سلامت و توانبخشی و اقدامات داوطلبانه برای حفاظت از محیط زیست علی الخصوص با رشد مصرف گرایی، فرد گرایی و

روزمرگی‌های جوامع صنعتی بیش از پیش احساس می‌شود.

در این راستا و در شرایطی که جوان دانشجو در میان انبوهی از داده‌های کلانی که در این عصر اطلاعات به دنبال پیدا کردن هویتی ارزشمند برای خود می‌گردد، شفاف‌سازی، نمایش و هدایت جوانان با معرفی الگوهای فداکاری و ارزشی، اهمیت تبیین و پرداختن به این مصادیق، و بازخوانی آن را دو چندان می‌نمایاند.

● الگو:

مصطفی عباسی مقدم در صفحه ۲۵ کتاب نقش اُسوه‌ها در تبلیغ و تربیت در تعریف الگومی گوید: الگولفظی است که در روانشناسی و برخی از علوم دیگر (مثل جامعه‌شناسی، اخلاق و علوم تربیتی و...) کاربرد بسیاری داشته، دارای مفهومی گسترده است. از جمله واژه‌هایی که با این کلمه، تناسب و همپوشی دارد: اُسوه، مُدل، نمونه، قهرمان، مثال و سرمشق است. الگو در روانشناسی به معنای «طرح» و «نمونه عینی» به کار می‌رود.

● الگوپذیری:

بحث مهمی که این جا مطرح است بحث الگوپذیری انسان است. در تعریف الگوپذیری گفته اند: «رضایت فرد به انطباق رفتارش با الگوهای وسیعی در

جهت هماهنگی و انسجام رفتاری با آنها». (همان صفحه ۴۳) الگوپذیری، امری فطری است که از اوان کودکی در انسان، قابل مشاهده است (مُحاکات). اگر شما به کودکی بخنیدید، او هم مثل شما لبخندی می‌زند. این فرایند در سنین بالاتر، حالت نیمه آگاهانه و کمی هدفدار به خود می‌گیرد، مثل تقلید بچگانه که در آن، طفل سه ساله برای شبیه‌سازی اطرافیان، اعمال آنها را تقلید می‌کند (تقلید به معنای خاص آن). عالی‌ترین مرتبه الگوپذیری و تقلید، مرحله تکرار عمل دیگری با آگاهی کافی از حُسن کار و همراه با هدفمندی است (اقتباس). (همان صفحه ۴۸) چه بسا نوجوانی که با اندیشه و تفکر و استعداد فردی و تربیت، زودتر از وقت خود به مرحله آخر (یعنی اقتباس) برسد و برخلاف آن، مرد میانسالی به خاطر فقر فرهنگی و محیطی و... در همان مرحله نیمه آگاهانه و بچگانه بماند و کورکورانه از دیگران تقلید کند!

● یادگیری مشاهده‌ای:

اولین محققى که به بحث یادگیری‌های انسان از طریق مشاهده و تقلید پرداخت، «باندورا» بود. او این نوع یادگیری را به عنوان مهم‌ترین عامل رشد و یادگیری به حساب آورد و آن را متضمّن چهار فرایند می‌داند: ۱) فرایند توجه به الگو، ۲) فرایند یادداری و حافظه، ۳) فرایند تولید رفتار، ۴) فرایند انگیزشی (مثل تشویق‌های خارجی و میل و شوق درونی). (پروین کدیور، ۱۳۷۸)

روانشناسی اخلاق، پروین کدیور، تهران: آگاه، ۱۳۷۸، ص ۱۰۲ و ۱۰۸.

محققان یادگیری مشاهده ای، بین «الگوی زنده» و «الگوی نمادین»، تفاوت قائل شده اند. الگوهای نمادین از طریق رادیو، تلویزیون، سینما و مطبوعات، جلوه پیدا می کنند که اثر آنها از الگوی زنده کم تر است. (انگیزش و هیجان، محمدکریم خدائپناهی، تهران: سمت، ۱۳۷۶، ص ۱۳۹).

با مراجعه به قرآن کریم و روایات وارده از ائمه هدی علیهم السلام مشاهده می شود که به تربیت انسان از طریق الگو بسیار تأکید شده است.

خداوند متعال نسبت به نقش الگو در پرورش انسان ها تأکید ویژه ای دارد و در قرآن کریم در موارد متعدد، پیامبران، انسان های صالح و امت ها را به عنوان اسوه و نمونه معرفی کرده است، چنانچه درباره پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا؛ برای شما در (سیره) رسول خدا سرمشقی نیکوست، (البته) برای کسانی که به خدا و روز قیامت امید دارند و خدا را بسیار یاد می کنند. (سوره احزاب، آیه ۲۱)

در مکتب اهل بیت علیهم السلام انتخاب الگوی صحیح مترادف با آموختن دانش است. چنانچه مولای متقیان علی علیه السلام می فرماید:

کسی که عبرت می آموزد، آگاهی می یابد و آن که آگاهی یابد می فهمد و آن که بفهمد دانش آموخته است. (نهج البلاغه، حکمت ۲۰۸)

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۱ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

● **جامعه ایرانی در افق چشم انداز ۱۴۰۴،**

- جامعه ای فعال، مسئولیت پذیر، ایثارگر، مومن، رضایتمند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن، می باشد.

● **سند اسلامی شدن دانشگاه ها: راهبرد ۱۳:**

- گسترش فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت، ترویج ارزش های دفاع مقدس و زمینه سازی برای خدمت رسانی به مستضعفین در دانشگاه ها

● **منویات رهبری:**

- از بزرگترین خدمات انقلاب و امام به اسلام و ملت، احیای انگیزه فداکاری

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت اند از: سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی - اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصرهٔ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود).

● ماده ۲ اساسنامه جهاد دانشگاهی: اهداف:

- توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان

● برنامه ششم توسعه جهاد دانشگاهی:

- رسالت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگی: کمک به اسلامی شدن دانشگاه‌ها و اهتمام به حضور موثر دانشگاهیان در پیشرفت کشور و ایجاد جامعه‌ای متفکر، عدالتخواه، دین مدار، اخلاق‌گرا، قانون مدار، خودباور و علم محور

● سیاست‌های حوزه فرهنگی:

- تاکید بر دانشجو محور بودن فعالیت‌های فرهنگی و برقراری ارتباط با قشر جوان بویژه قشر جوان دانشگاهی / تاکید بر تقویت جایگاه باورها و ارزش

در راه خدا بود ۱۳۶۸/۰۵/۲۵

- فداکاری برای این است که انسان‌ها اخلاق حسنه و فضیلت پیدا کنند و در محیط انسانیت بهشت صفا باشند، برای این باید کارکرد، برای این باید تبلیغ کنید؛ در این جهت تبلیغ کنید ۱۳۷۸/۰۱/۲۳

● بیانیه گام دوم انقلاب:

● بخش برکات:

- از برکات انقلاب صف نوبت برای اردوهای جهادی و سازندگی از هزاران جوان داوطلب و فداکار آکنده شد.
بخش توصیه‌ها:
- حکومت‌ها اول خود باید منش و رفتار معنوی داشته باشند و ثانیاً زمینه را برای رواج آن در جامعه فراهم کنند و به نهادهای اجتماعی میدان دهند.
- آزادی و استقلال کنونی دستاورد بلکه خون آورد صدها هزار انسان شجاع، والا و فداکار است که غالباً جوان ولی همه در رتبه‌های رفیع انسانیت باشند.

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

از خود نشان داده‌اند و در عین حال فداکاری‌های شخصی برای بهبود جوامع خود انجام داده‌اند، تقدیر به عمل می‌آورند.

● جایزه تاور:

- دانشگاه تگزاس میزبان جشنواره «جایزه تاور» است که در آن از دانشجویان داوطلب برجسته‌ای که تاثیر مثبت بسزایی در دانشگاه و جامعه دانشگاهی داشتند تقدیر به عمل می‌آورد، این جشنواره به میزبانی بخش تنوع و مشارکت اجتماعی دفتر ریاست جمهوری برگزار می‌شود.

الف) دانشگاه کالیفرنیا ای لس آنجلس جشنواره‌ای تحت عنوان «جایزه خدمات صدر اعظم»:

- برای تقدیر از دانشجویان فارغ‌التحصیل که سابقه‌ای برجسته در زمینه ارائه خدمات و کمک‌های قابل توجه به دانشگاه و جامعه اطراف دانشگاه را دارا می‌باشند و دریافت کنندگان این جایزه توسط هیئتی از کارکنان و اعضای هیئت علمی دانشگاه انتخاب می‌شوند و دریافت کنندگان جوایز با رنگ‌های آبی و طلایی رده‌بندی می‌شوند. برای ثبت نام در این جشنواره، متقاضیان درخواست الکترونیکی خود را برای دانشگاه ارسال کنند، معیارهای دامنه، تاثیر و استفاده موثر از منابع در انجام فعالیت‌های

های دینی و انقلابی و فرهنگ جهاد، با تاکید بر فضائل اخلاقی و کرامت انسانی در بین جهادگران حوزه فرهنگی

۸- پیشنهاد اجرایی طرح:

الف) پیشنهاد خارجی: (منظور، سوابق اجرایی طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)

● خارج از کشور:

- در حالی که ممکن است جشنواره خاصی تحت عنوان تقدیر از فداکاری دانشجویان در دانشگاه‌های دیگر کشورها وجود نداشته باشد، اما رویدادها یا طرح‌هایی دارند که فداکاری‌های انجام شده توسط دانشجویان را شناسایی و قدردانی می‌کنند. این رویدادها اغلب از فداکاری، سخت‌کوشی و تعهد دانشجویانی که در جهت پیشرفت تحصیلی یا کمک به جوامع خود فداکاری کرده‌اند، تقدیر می‌کند.

● جوایز رهبری:

- برخی دانشگاه‌های خارجی اغلب جوایزی تحت عنوان «جوایز رهبری» دارند که بر اساس آن از دانشجویانی که مهارت‌های رهبری استثنایی

آنان مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

- در این دانشگاه، مرکز داوطلبان و کمیسیون خدمات اجتماعی، هفته قدردانی از داوطلبان را در هفته سوم آوریل در UCLA میزبانی می‌کنند تا افراد، سازمان‌ها و خدمات اجتماعی‌شان را که در جوامع سراسر منطقه بزرگ لس‌آنجلس تمایز ایجاد می‌کنند را بشناسند. (www.ucla.edu)

خارج از جهاد دانشگاهی:

- نشان فداکاری ارتش که هدایی مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا به دانشگاه افسری است که نماد ایثار و از خودگذشتگی هزار و ۱۸۴ دانشجو و دانش‌آموخته شهید دانشگاه افسری است.
- اعطای نشان ایثار به اشخاص (ایثارگران، جانبازان، خانواده معظم شهدا، رزمندگان و نیروهای مسلح) طبق اصل ۱۲۹ قانون اساسی و قانون اعطای نشان‌های دولتی به اشخاص.

✓ جشنواره ملی مهرباران در اواخر دهه ۸۰ در سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی برگزار شد و در شهریور ۱۳۹۲ چهارمین دوره آن برگزار شد و محوریت آن فرهنگ جهادی و محوریت زدایی بود.

ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین: (در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

- طرح آیین اعطای تندیس ملی فداکاری به دانشجویان ایران علاوه بر قدمت برگزاری دو ویژگی بارز دیگری که دارد به مشارکت گرفتن سازمان‌های مختلف و مردم و آحاد جامعه در شناسایی دانشجوی فداکار و شناسایی و معرفی مصادیق متعدد فداکاری و تجلیل نمادین از فداکاران غیر دانشجو به جهت گسترش جامعه هدف و معرفی الگوها و پیشکسوتان حوزه‌های مختلف فداکاری به جامعه بویژه جامعه دانشجویی می‌باشد.

ب) پیشینه داخلی: (منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد

دانشگاهی ست)

✓ اولین آیین تقدیر از دانشجویان فداکار همزمان با اولین سالروز زلزله بم در سال ۱۳۸۳ در دانشگاه تهران برگزار شد و تا سال ۱۴۰۲، ۱۲ دوره از این آیین برگزار گردید.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
			✓		✓	✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

ردیف	قالب اصلی	قالب فرعی	تیک بزنید
۱	اردو (بازدید)	اردوهای جهادی (محروریت زدایی)	
		بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	
۲	جشنواره	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	
		افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	✓
		جشنواره ادبی	
		جشنواره فرهنگی هنری	
		جشنواره های مذهبی	
		جشنواره کتاب / پایان نامه	
		جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
جشنواره ورزشی			

ردیف	قالب اصلی	قالب فرعی	تیک بزنید
۳	همایش	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان) گردهمایی	
۴	چند رسانه‌ای	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر) طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	✓
۴	چند رسانه‌ای	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی	
		تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)	
		تولید چند رسانه‌ای	
		اینفو گرافی	✓
		فیلم	
		کلیپ	
۵	مسابقه	پادکست	
		اپلیکیشن	
		مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	
		مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)	
		مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
		مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
		مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	
		مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	✓
		مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)	
مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضوری / مجازی)			

آیین اعطای تندیس ملی فداکاری به دانشجویان ایران

✓	تئاتر (سالنی ، خیابانی)	نمایش	۶
	اکران فیلم		
✓	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه	۷
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه	۸
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد/ مناظره)	نشست	۹
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تربییون آزاد، گفتگوی دانشجویی		
	معرفی و رونمایی (کتاب/ پوستر / نرم افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبر قرآن		
	شب شعر		
	گرامیداشت/ نکوداشت اساتید، مفاخر و....		
	دیدار با مفاخر		
	طرح افکارسنجی		
	طرح مطالعاتی	طرح مطالعاتی	۱۰
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ و نشر	۱۱
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۲- بهره‌مندان طرح

الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان □ ۱۵۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آنها □ ۹۰ نفر ساعت
 اساتید و مدرسان □ ۹۰ نفر ساعت

ب) بهره‌مندان نهادی

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- دانشگاه آزاد اسلامی
- سازمان جوانان جمعیت هلال احمر
- سازمان بهزیستی کشور
- سازمان انتقال خون ایران
- کمیته امداد امام خمینی ره
- سازمان نظام پزشکی کشور
- دانشگاه‌ها
- صدا و سیما و خبرگزاری‌ها

۱۳- اعضای نهادهای شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	مدیرکل فرهنگی و اجتماعی
۲	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	مدیرکل فرهنگی
۳	دانشگاه آزاد اسلامی	مدیر فرهنگی
۴	سازمان جوانان جمعیت هلال احمر	معاون جوانان و دانشجویی
۵	سازمان بهزیستی کشور	رئیس دبیرخانه شورای مشارکت‌های مردمی
۶	سازمان نظام پزشکی کشور	معاون اجتماعی و امور مجلس
۷	کمیته امداد امام خمینی (ره)	مشاور معاون امور فرهنگی
۸	سازمان انتقال خون ایران	مدیرکل روابط عمومی، جذب و نگهداری اهداکنندگان
۹	رئیس سازمان جهاددانشگاهی تهران	دبیر آیین و معاون فرهنگی

۱۴- رئیس شورای سیاست گذاری:

معاون فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

معاونت فرهنگی سازمان جهاددانشگاهی تهران

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت کننده و حامی طرح:

- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- دانشگاه آزاد اسلامی
- سازمان جوانان جمعیت هلال احمر
- سازمان بهزیستی کشور
- سازمان انتقال خون ایران
- کمیته امداد امام خمینی ره
- سازمان نظام پزشکی کشور
- سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی
- دانشگاه علم و فرهنگ
- سازمان جهاددانشگاهی دانشگاه علوم پزشکی تهران

جشنواره علم و فرهنگ هنری اقوام ایران زمین

جهاد دانشگاهی واحد استان لرستان

۱- عنوان طرح:

جشنواره علمی- فرهنگی هنری اقوام ایران زمین

۲- کد طرح:

۴۰-۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

فرهنگ اسلامی در هر جامعه و کشوری با حفظ ماهیت و اصالت الهی و جهانشمول خویش، شکل و صورتی متناسب با مقتضیات جغرافیایی، تاریخی، زبانی و... به خود می‌گیرد. فرهنگ اسلامی- ایرانی همان فرهنگ متعالی اسلامی است که در روح و کالبد فرهنگ ایران زمین دمیده شده و متناسب با تاریخ، جغرافیا، مذهب، زبان و... خرده فرهنگ‌های اقوام در طی ۱۴ قرن

بودن و ماندن بر حیطه‌ی جهالت و عقلانیت بشری، توانست به نوعی خرد اعلاء دست یابد که دیگر اجتماعات غیر، در حسرت رسیدن به مرتبه‌ی ایرانی در اندوهی بی پایان فرورفتند. طوایف و اقوام متنوع ایران زمین در طی ادوار متمادی ثابت کردند که در سایه‌ی وحدت هم‌زیستی و رونق هم‌دلی می‌توانند به والاترین طریق ماندگاری دست یابند.

گردشگری فرهنگی در ایران با ارائه تصویری روشن و ساده از نقش گردشگری در توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع شهری و روستایی مناطق مختلف ایران می‌تواند، راهکارهای پیش روی توسعه این بخش را شناسایی و مطابق با فرهنگ بومی موجود چارچوب مناسبی جهت ایجاد فرهنگ عمومی گردشگری فرهنگی ترسیم کند. ایران با توان بالای خود از حیث برخورداری از جاذبه‌های مختلف گردشگری چه فرهنگی و چه طبیعی (*cultural and natural attractions*) می‌تواند به عنوان یکی از مناطق بکر توریست پذیر در جهان قلمداد شود. این امر می‌تواند با شناسایی، طبقه‌بندی و ارائه دیدگاهی دقیق از وجود بناهای تاریخی، آداب و رسوم، آثار فرهنگی معاصر، زندگی مردم، ایلات و عشایر ساکن و کوچ‌رو... در آن، با تمامی ویژگی‌هایشان (آداب و رسوم، شیوه معیشت، سنت‌ها...) صورت پذیرد. به عبارت دیگر استفاده از جاذبه‌های فرهنگی با تمامی نمادهای آن بخش مهمی از ضوابط توسعه گردشگری در بسیاری از کشورها قلمداد می‌شود. مسلماً برنامه‌ریزی دقیق بر گردشگری فرهنگی در

گذشته توسعه و تکامل یافته است. در چند دهه اخیر، به واسطه تغییر و تحولات اساسی و فراگیر در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی-امنیتی، اقتصادی و فناوری در مقیاس منطقه‌ای و جهانی، نقش ممتاز و تعیین کننده فرهنگ در عرصه‌های ملی، بین المللی و جهانی نمایان تر شده است. انقلاب اسلامی ایران، به عنوان نقطه عطف تحولات معنوی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی قرن بیستم از ظرفیت‌ها و توانایی‌های بالفعل و بالقوه عظیمی در این حوزه برخوردار است و پیشرفت و تعالی همه جانبه کشور، مستلزم بهره‌گیری مؤثر و هوشمندانه از آن در سطح ملی و مناسبات و تعاملات منطقه‌ای و جهانی است. تحقق آرمان‌ها و اهداف جامعه اسلامی مستلزم تامین کارکردهای فرهنگی آن است. کشور عزیزمان ایران به عنوان سرزمینی که از هزاره سوم پیش از میلاد به طور مستقیم در ارتباط با تمدن‌ها و فرهنگ‌های هم‌جوار مانند بین‌النهرین، هند و... بوده است می‌تواند الگوی مناسبی برای بررسی ارتباط اجتماعی و گردشگری فرهنگی باشد. در این ارتباط وجود تاریخ و فرهنگ سرشار از جاذبه‌های متعدد، چهره‌های زیبا و درخشانی را بر جای نهاده است و تمامی راه‌ها را جهت توسعه گردشگری فرهنگی به عنوان یکی از مهم‌ترین و موثرترین انواع گردشگری در جهان گشوده است.

ایران، تاریخی به کهن‌سالی اقوامی دارد که بشر در گیر و دار خرد و بی‌خردی، تقلای بودن بر بستر زمان را آزمود. فرد ایرانی جدای از تمام ستیزه‌های

کشور راهکاری مناسب جهت جذب جهانگردان بیشتر و معرفی فرهنگ و زندگی اقوام ایران بوده و نقش عمده و موثری در پیشرفت اهداف اقتصادی خواهد داشت.

ایران سرزمینی است که از لحاظ موقعیت جغرافیایی خاص دارای آب و هوای بسیار متنوع است و این تنوع در آب و هوا زمینه مناسبی برای انواع مختلف زندگی شهری، روستایی و عشایری در طول تاریخ ۷ هزار ساله آن ایجاد کرده است. در حقیقت آشنایی با سنت‌ها و آداب و رسوم مذهبی و اجتماعی، موسیقی، جشن‌ها، رقص‌های فولکلوریک، نوع پوشش، لباس و حتی غذا بیانگر فرهنگ کهن و قدیمی این سرزمین است. اما اگر گردشگری فرهنگی را مهمترین رکن این پایداری قرار دهیم طبیعتاً ساز و کارهای لازم و ضروری را باید شناسایی کنیم. مهمترین ابزار این توسعه ایجاد ارتباطات اجتماعی با دیگر فرهنگ‌ها و شناساندن دقیق و علمی فرهنگ و تمدن ایرانی به ملل دیگر از راه‌های تبلیغاتی و بازاریابی بین‌المللی است. ابزار دیگر، شناسایی و برنامه‌ریزی بسیار دقیق جاذبه‌های فرهنگی به عنوان مبانی و اصول گردشگری فرهنگی است. به همین جهت می‌بایست سعی کنیم تصویری روشن از مهمترین نمادها و یا جاذبه‌ها فرهنگی ایران ارائه دهیم. ایران ظرفیت‌های زیاد، تنوع و گستردگی دارد و این رنگین‌کمان اقوام خودش تکثر و تنوع داشته که در عین وحدت، موارد زیادی برای عرضه کردن و شناختن دارند.

ایران یک جامعه چند قومی است و با وجود این که اقوام ایرانی سرگذشت‌ها و ویژگی‌های گوناگونی دارند اما هویت ایرانی آنها همواره بر پایه مشترکات قومی استوار بوده است. در نگاه اول لازم چنین اشتراکی این است که عصبیت‌های قومی و تمایلات مشابه آن مهار شود و تعلق به اجتماع قومی در سایه تعلق و وابستگی به اجتماع ملی قرار بگیرد.

در این معنا قوم مداری و عصبیت قومی مانع شکل‌گیری هویت ملی محسوب می‌شود و این ممانعت به طور عمده از طریق اخلال و گسست در روابط بین قومی ایجاد می‌شود. از سوی دیگر تقویت عناصر فرهنگی مشترک می‌تواند زمینه‌های فکری و ذهنی لازم را برای برقراری تقویت روابط بین قومی و در نتیجه تقویت یکپارچگی ملی را فراهم آورد، فعالیت‌های فرهنگی و هنری این ظرفیت را دارد تا اقوام ایرانی با اشتراک گذاشتن عقاید و آداب و رسوم خود زمینه آشنایی و ارتباط بیشتر را فراهم آورد و همین مسئله باعث نزدیکی قومیت‌ها شود و از شدت قوم مداری بکاهد. با توجه به اهمیت تنوع قومی در جوامع با اقوام و نژادهای مختلف؛ تاثیر آن بر وحدت و انسجام و یکپارچگی ملی امری آشکار و بدیهی است.

قومیت از انواع هویت اجتماعی هستند که چگونگی رابطه و مناسبات آنها با یکدیگر نقش مهم و موثری بر همبستگی و انسجام اجتماعی، وحدت و وفای ملی و به تبع آن ثبات سیاسی و توسعه اقتصادی دارد استفاده از ظرفیت‌های

فرهنگی، فواصل زمانی و مکانی را با دیگر اقوام ایرانی به اشتراک بگذارند و دیگران هم در این افکار و فعالیت‌ها سهیم شوند و تعامل قابل توجهی بین آنها ایجاد شود.

در این راستا برگزاری جشنواره فرهنگی هنری اقوام ایرانی با هدف شناسایی و آشنایی با اقوام و فرهنگ‌های اصیل ایران زمین، ارتقاء سطح صنعت گردشگری فرهنگی، بالا بردن سطح نشاط عمومی مردم و ایجاد انگیزش برای بخش‌های مختلف تجاری و سرمایه‌گذار در ایران بسیار حائز اهمیت می‌باشد. قاعده این جشنواره‌ها فراهم کردن فرصت‌ها بوده و باید بتوان از آن به نحو احسن استفاده کرد. در چنین برنامه‌هایی اقوام همدیگر را بهتر می‌شناسند و از این طریق روش‌های همکاری را برای سربلندی هرچه بیشتر ایران اسلامی کشف می‌کنند. یکی از کارکردهای جشنواره‌ها در حوزه اقتصادی است و بدون تردید منجر به تبادل اقتصادی می‌شود. از آنجایی که اقتصاد کشور ما درون‌زا و برون‌گرا است، با برگزاری این جشنواره‌ها می‌توان مرزهای صادرات را در بین استان‌ها شناسایی کرد.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

جشنواره رویدادی ایرانی است که به منظور شناخت اقوام و فرهنگ اصیل

ایرانی، ارتقاء سطح آگاهی دانشجویان، دانشگاهیان، جامعه هنرمندان و... در اقوام مختلف از حوزه‌های مشترک فرهنگی و هویت ایرانی-اسلامی، ترویج و نشر عناصر نماد‌های وحدت بخش برگزار می‌شود.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- ترویج مفهوم حاکمیت ملی و سرزمینی با پذیرش اصل تنوع و احترام به اقوام ایرانی
- ۲- آگاهی بخشیدن، شناسایی و کنترل توطئه‌ها و تهدیدها
- ۳- فراهم آوردن بستری مناسب برای رشد و شکوفایی آفرینش‌های فرهنگی و هنری جوانان
- ۴- فراهم کردن فضای علمی و گفت‌وگویی در خصوص خواستگاه تمدنی
- ۵- ارتقاء سطح علمی و آگاهی‌های تاریخی در خصوص خواستگاه تمدنی
- ۶- ایجاد فضای شادی و نشاط در جامعه
- ۷- بازشناساندن ویژگی‌های اقوام مختلف ایرانی به جوانان و نوجوانان و تقویت هویت ملی الگوسازی از تجربه‌های موفق در صنعت جهانگردی
- شناخت و تشویق فعالیت‌های متکی بر ابتکارات و مشارکت همگانی
- ۸- بهبود خدمات گردشگری و تجاری
- ۹- آشنایی مردم با فرهنگ، آداب و رسوم اقوام مختلف ایرانی

۱۰- حضور فعال و حرفه‌ای در بازار رو به توسعه گردشگری فرهنگی

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

تقویت وحدت ملی و حفظ میراث فرهنگی کشور مهم‌ترین اهداف جشنواره اقوام ایرانی است. ایران با وجود اقوام مختلف از وحدت و انسجام بسیاری برخوردار بوده و این نشان‌دهنده بالندگی فرهنگ اقوام ایرانی در طول دوران‌های مختلف بوده است.

اقوام هر یک به سهم خود در دوام و استقرار کشورمان شرکت داشته و توانسته‌اند علیرغم وجود فراز و نشیب‌های تاریخی استقلال این کهن مرز و بوم را حفظ نمایند.

همگرایی اقوام ایرانی می‌تواند در کشورمان مزیت‌های قابل توجهی داشته باشد و موجب ایجاد ظرفیت‌ها و خلق قدرتی بی‌بدیل گردد. برای همگرایی اقوام نباید به دنبال رفع تنوع قومی بود بلکه از این ظرفیت عظیم با رفع نابرابری در وجه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی استفاده نمود.

عدم مدارا و تحمل فرهنگی نسبت به قومیت‌های مختلف می‌تواند زمینه‌های شکل‌گیری تضاد، تفرقه و تبعیض را فراهم آورد که در این صورت هم جامعه اکثریت و هم اقلیت‌های قومی و دینی تحت تاثیر آثار منفی آن قرار می‌گیرند.

از این رو برگزاری چنین جشنواره‌هایی که مخاطب آن جوانان دانشجویی

اهل فرهنگ، هنر، تحقیق و مطالعه می‌باشد می‌تواند زمینه‌ساز ترویج اشتراکات قومی و ملی شود و تاثیر به‌سزایی در فرهنگ دانشگاه‌های کشور و به تبع آن در جامعه داشته باشد.

رهبر معظم انقلاب هم در یکی از بیاناتشان در خصوص وحدت می‌فرمایند «این را بایستی در همه مناطق کشور همه بدانند، هم سنی‌ها بدانند، هم شیعه‌ها بدانند؛ نگذارند این وحدتی که امروز در بین کشور هست از بین برود که یکی از بخش‌ها، وحدت مذاهب شیعه و سنی و وحدت اقوام است».

جشنواره‌های اقوام ایرانی، فرصتی برای تبیین فرهنگ ایرانی - اسلامی است. آشنایی نسل امروز با فرهنگ ایران و ایرانی به واسطه این گونه جشنواره‌ها امکان‌پذیر است. در این جشنواره‌ها ضمن ترویج و افزایش سطح فروش محصولات، زمینه حفظ دستاوردهای گذشته و انتقال آن به نسل‌های بعدی را همراه دارد. امروزه برپایی نمایشگاه‌ها و جشنواره‌ها در توسعه اقتصادی جهانی روز به روز در حال افزایش بوده و بررسی‌ها نشان می‌دهد که برپایی هر ساله جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها حداقل ۳۰۰ میلیارد دلار درآمد مستقیم را عاید اقتصاد جهانی می‌کند.

برپایی جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها در سطوح ملی و بین‌المللی از جنبه‌های مختلف موجب پویایی اقتصاد بومی شده و به توسعه رونق صنعت گردشگری و نیز حفظ و ارتقاء سطح اشتغال ملی کمک می‌کند. شناساندن ظرفیت‌های بالقوه

و بالفعل گردشگری و صنایع دستی، گسترش فرهنگ و خرده فرهنگ‌سازی اقوام، رونق اقتصادی اقوام به ویژه در حوزه صنایع دستی از مزایای جشنواره هاست که می‌تواند بخشی از مشکلات اقتصادی افراد را برطرف کند.

مردم در بازدیدها تمایل به آداب و رسوم گذشتگان خود داشته و علاقمند هستند تا اطلاعات بیشتری در این زمینه داشته باشند. با برگزاری جشنواره‌های فرهنگی و هنری اقوام و شناساندن عقبه تاریخی و فرهنگی کشور می‌توان ره‌آورد بزرگی در جذب گردشگر داشت.

در همین راستا و برای حمایت و هدایت و هم‌افزایی بین فعالان عرصه فرهنگی و هنری، برگزاری جشنواره مطمئناً باعث توسعه و شناساندن حوزه گردشگری و صنایع دستی خواهد شد.

در همین راستا و برای حمایت و هدایت و هم‌افزایی بین فعالان عرصه فرهنگی و هنری، برگزاری جشنواره مطمئناً باعث توسعه و شناساندن حوزه گردشگری و صنایع دستی خواهد شد.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

برگزاری جشنواره اقوام مرتبط با اسناد بالادستی حاکمیتی، به بویژه نقشه مهندسی فرهنگی است. در این سند اصل انسجام و هماهنگی آورده شده است، یعنی عناصر و فرایند مهندسی و مدیریت فرهنگی باید برخوردار از «نظم، جهت‌گیری، سازگاری و هم‌افزایی درونی و بیرونی» باشد. همچنین آورده شده،

صنایع و محصولات فرهنگی، هنری و چندرسانه‌ای توسعه یابند. در راهبردهای کلان فرهنگی موجود در سند به موارد ذیل اشاره شده است:

- ۱- نهادینه‌سازی فرهنگ تمسک به قرآن و عترت (امام‌عصر) و تبیین، ترویج، تقویت و ساماندهی شعائر الهی، نمادها و آیین‌های اسلامی ایرانی؛
- ۲- بازشناسی، حفظ و ترویج موارث تمدنی و سنن ملی و قومی و تقویت تعامل فرهنگ‌های قومی با محوریت فرهنگ اسلامی - ایرانی و وحدت ملی.
- ۳- حمایت از فعالیت‌های فرهنگی، میراث فرهنگی و تولیدات هنری و ادبی اقوام ایرانی حول ارزش‌های اسلامی - ایرانی بویژه در مناطق مرزی مبتنی بر آمایش فرهنگی و سرزمینی
- ۴- تدوین فرهنگ و تاریخ اقوام ایرانی با تأکید بر وحدت ملی و شخصیت‌های فرهنگی و دینی در حوزه تمدن اسلامی - ایرانی
- ۵- تدوین و اجرای برنامه ملی حمایت از احیای صنایع و هنرهای سنتی و روستایی و پشتیبانی مادی و معنوی از مشاهیر و پیشکسوتان حوزه هنر متعالی و اسلامی
- ۶- تدوین و اجرای برنامه ملی احیای هنرهای متعالی سنتی فراموش شده در

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی - اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانی‌هی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

چارچوب ارزش‌های اسلامی - ایرانی

۷- حمایت از ارتقاء کیفیت و افزایش خدمات و محصولات بومی و همسوی کشورهای مقصد در عرصه‌های پنجگانه تبلیغی، دینی، رسانه‌ای، محیط مجازی، علمی - آموزشی، فرهنگی - هنری.

همه اهداف جشنواره و فلسفه‌ی وجودی آن و برگزاریش مرتبط با این اصول و راهبردهای فرهنگی می باشد.

همچنین در سند الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت یکی از تدابیر الگو عبارت است از: گسترش قطب‌های گردشگری طبیعی، فرهنگی، مذهبی و سلامت با محوریت مناطق و مراکز هویت‌ساز، که اهداف جشنواره با این تدبیر نیز همسومی باشد.

در بیانیه گام دوم انقلاب، چرایی سیاست کثرت گرایی قومی بر پنج محور اصلی یعنی؛ پارادایم فکری، انسجام اجتماعی؛ اشتراکات قومی؛ سیاست بیگانگان و پتانسیل قومی متمرکز می‌باشد.

رهبر انقلاب دین را «عامل حقیقی وحدت» در جامعه‌ی ایرانی توصیف می‌کنند و دیگر عوامل وحدت مانند فرهنگ، سنت‌ها و حتی زبان فارسی را با وجود عامل دین معنادار می‌دانند. ایشان می‌فرمایند: «عده‌ای سعی می‌کنند اهمیت عامل پیوند مستحکم دل‌های ملت ایران، یعنی ایمان اسلامی را کم کنند؛ نه، کشور و ملت یکپارچه است؛ البته یکپارچگی‌اش به خاطر تاریخ و

جغرافیا و سنت‌ها و فرهنگ است، اما عمدتاً به خاطر دین و مسأله‌ی رهبری است که اجزای این ملت را به هم وصل کرده و همه احساس یکپارچگی می‌کنند.» «نوبت دفاع مقدس هم که می‌رسد، جنگ هشت ساله‌ی ما، مردم همین گونه از همه جا شرکت می‌کنند؛ همه شهید می‌دهند؛ همه برای خدا وارد میدان می‌شوند و همه حول یک احساس و وظیفه‌ی مشترک، اقدام می‌کنند.» در واقع «در جنگ تحمیلی هشت ساله، از کسانی که می‌خواستند بروند از تمامیت ارضی و مرزهای اسلام در این کشور دفاع کنند، کسی نپرسید شما از کدام طایفه، کدام فرقه، کدام مذهب، کدام لهجه و کدام زبان هستید؟ همه رفتند؛ از همه جا رفتند. در ایران، خون‌ها درهم آمیخته شد و انقلاب به معنای حقیقی کلمه، یک اتحاد و یک الفت میان فرق و لهجه‌ها و طوایف مختلف به وجود آورد.»

رهبر معظم انقلاب بر استفاده از روحیه‌ی قومی برای پیشرفت ملی تأکید می‌کنند: «هر قومی از اقوام ایرانی، چه کرد، چه فارس، چه ترک، چه بلوچ، چه عرب، چه ترکمن، چه لر، سعی کند با همان روحیه‌ی قومی در جهت پیشرفت ملی، نه صرفاً پیشرفت قومی، گام‌های بلندتری بردارد.»

سیاست بیگانگان نیز که بر ناسیونالیسم قومی؛ بدبینی به دیگر اقوام؛ ایجاد تفرقه استوار است از طریق کثرت گرایی قومی خنثی پذیر است.

اساسی‌ترین سیاست دشمنان نظام اسلامی در قبال اقوام ایرانی، «نفی یکپارچگی ملی» و «ایجاد تفرقه میان اقوام» به بهانه‌های گوناگون است: «یک

از نظر مقام معظم رهبری مهم‌ترین ویژگی‌های اقوام ایرانی را باید در مؤلفه‌های مشترک جست‌وجو نمود تا بتوان آنها را در قالب یک هویت واحد به نام ملت پذیرفت. تاریخ، جغرافیا، سنت‌ها و فرهنگ مشترک میان اقوام ایرانی، از جمله محورهای اساسی وحدت‌آفرین میان این اقوام است.

تاریخ و دغدغه‌های سیاسی مشترک در کنار سرزمین و حکومت مشترک باعث می‌شود تا این اقوام در برابر هر حمله‌ای به کشورشان به دفاع از آن برخیزند. رهبر معظم انقلاب با اشاره به مقاومت جانانه‌ی اقوام گوناگون کشورمان در سال‌های دفاع مقدس می‌فرماید: «نوبت دفاع مقدس هم که می‌رسد، جنگ هشت ساله‌ی ما، مردم همین گونه از همه جا شرکت می‌کنند؛ همه شهید می‌دهند؛ همه برای خدا وارد میدان می‌شوند و همه حول یک احساس و وظیفه‌ی مشترک، اقدام می‌کنند.» در واقع «در جنگ تحمیلی هشت ساله، از کسانی که می‌خواستند بروند از تمامیت ارضی و مرزهای اسلام در این کشور دفاع کنند، کسی نپرسید شما از کدام طایفه، کدام فرقه، کدام مذهب، کدام لهجه و کدام زبان هستید؟ همه رفتند؛ از همه جا رفتند. در ایران، خون‌ها درهم آمیخته شد و انقلاب به معنای حقیقی کلمه، یک اتحاد و یک الفت میان فرق و لهجه‌ها و طوایف مختلف به وجود آورد.»

از دیگر مصادیق وحدت اقوام ایرانی در دفاع از اعتقادات و نظام اسلامی خود، می‌توان به حضور در راهپیمایی‌های سراسری ۲۲ بهمن و «روز قدس و

سیاست خبثت‌آلودی از آغاز انقلاب سعی کرد اقوام ایرانی را از یکدیگر جدا کند و با بهانه‌های مختلف، پیکره‌ی عظیم ملت ایران را تکه‌تکه کند. با هر قومی از اقوام متنوع ایرانی، فارس، ترک، کرد، عرب، بلوچ، ترکمن و لر، جداگانه یک تلقین شیطانی را در میان می‌گذاشتند تا دل‌ها را از هم چرکین کنند. به تهرانی و اصفهانی چیزی می‌گفتند، به بلوچ بلوچستانی که من قبل از انقلاب مدتی را در میان آنها گذراندم حرفی می‌زدند و در کردستان سخن دیگری می‌گفتند». دشمنان برای رسیدن به این هدف خود از ابزارهای مختلفی استفاده می‌کنند. تبلیغات و جنگ روانی یکی از این ابزارها است و «دشمنان با تبلیغات خود، با جنگ روانی خود، با تلاش‌های موبذانه‌ی گوناگون خود سعی می‌کنند بین صفوف ملت ایران اختلاف بیندازند؛ به بهانه‌ی قومیت، به بهانه‌ی مذهب، به بهانه‌ی گرایش‌های صنفی، وحدت کلمه‌ی ملت را از بین ببرند.» و «دشمنان نظام جمهوری اسلامی، آنها تبلیغ کردند که نظام جمهوری اسلامی، قوم‌گردد یا مذهب اهل تسنن رانمی‌پسندد یا نمی‌پذیرد.» بر جسته کردن ناسیونالیسم‌های مختلف به نحوی که «هر جا اقلیتی وجود داشت، به تقویت ناسیونالیسم افراطی قومی آن اقلیت می‌پرداختند».

لذا عدم توجه به پتانسیل قومی و پارادایم (دیدمان) فکری دینی و معنوی امکان تفکر کثرت‌گرایی وجود نخواهد داشت کما اینکه در زمان شاه پهلوی به علت فقدان مبانی دینی زمینه‌های شبیه‌ساز قومی فرا هم شده بود.

اظهار شعارهای واحد در این زمینه و حضور گسترده در انتخابات» اشاره کرد. رهبر انقلاب درباره‌ی عدم تبعیض میان اقوام ایرانی می‌گویند: «نظام جمهوری اسلامی مطلقاً با نگاه تبعیض‌آمیز نگاه نمی‌کند؛ نه به کردستان و نه به هر نقطه‌ی ویژه‌ی دیگری در سرتاسر کشور... [نگاه نظام جمهوری اسلامی به تنوع قومی و تنوع مذهبی مطلقاً نگاه تعصب‌آمیز، قوم‌گرا، یک‌جانبه‌نگر نیست. این را به طور قاطع من اعلام می‌کنم. نه امروز هست، که من از نیت خودم و دل خودم حرف می‌زنم، نه در طول زمان‌های گذشته در دهه‌ی ۶۰، زمان حیات مبارک امام (رضوان‌الله‌تعالی‌علیه) چنین چیزی نبوده.»

حاکم نبودن نگاه تبعیض‌آمیز به اقوام در نظام جمهوری اسلامی ایران موجب نقش‌آفرینی عموم مردم از اقوام مختلف و نخبگان در حوزه‌های گوناگون خواهد شد. وجود «انواع سلیقه‌ها و گرایش‌های سیاسی و اقوام ایرانی و پیروان ادیان و اهالی مناطق گوناگون کشور در مجلس» نشان از حضور و نقش‌آفرینی تمامی اقوام ایرانی در قانون‌گذاری دارد. نبود مرزبندی قومی و مذهبی برای حضور در بسیج نیز نشانه‌ی دیگری از نقش اقوام ایرانی در یک جمع ارزشی و انقلابی و نقش‌آفرینی آنها در دفاع از نظام اسلامی است. به فرموده‌ی رهبر انقلاب: «بسیج، مرز صنفی و مرز جغرافیایی و قومی نمی‌شناسد. همه‌ی اقوام ایرانی، همه‌ی اصناف گوناگون ملی در سطوح مختلف فکری از انسان‌های نخبه‌ی برجسته‌ی ممتاز در میان اهل

علم و دانشجویان تا جوان‌های فعال و پرشور صحنه‌های دیگر، همه در بسیج جمع‌اند. بسیج نماد حضور ملی و مقاومت ملی و آگاهی یک ملت است.»

- رهبر معظم انقلاب بر استفاده از روحیه‌ی قومی برای پیشرفت ملی تأکید می‌کنند: «هر قومی از اقوام ایرانی، چه کرد، چه فارس، چه ترک، چه بلوچ، چه عرب، چه ترکمن، چه لر، سعی کند با همان روحیه‌ی قومی در جهت پیشرفت ملی، نه صرفاً پیشرفت قومی، گام‌های بلندتری بردارد.»

- قومیت به مثابه ظرفیت و سرمایه ایرانی اسلامی یکی از مولفه‌های قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران می‌باشد، نگاه قانون اساسی به این مهم نگاهی دقیق و بر مبنای نگاه توسعه‌گرایانه و بر مبنای عدالت انسانی و اجتماعی می‌باشد، امروزه لر، کرد، ترک، ترکمن، بلوچ، عرب و ... همه با هم یک صدا در مقابل استکبار همراه با نظام و رهبری در دیواره امنیتی این مرز و بوم ایستاده‌اند.

اگر چه در طول این سالها خدمات بسیار زیادی از اقوام به نظام و بالعکس انجام شده است اما برخی کاستی‌ها و کمبود قوانین نتوانسته نگاه‌های بلند قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و امامین انقلاب را ساری و جاری کند و نقصان و ضعف‌هایی در این مهم مشاهده می‌شود که در گام دوم انقلاب باید به تقویت آنها بپردازیم:

۱- تقویت ایران‌خواهی: برخی افراد فکر می‌کنند مساله قومیت‌های همجوار

۶- برگزاری رخدادهای بزرگ در استان های قومی.

۷- ترویج گردشگری در مناطق قومی.

۸- بکارگیری ظرفیت های فرهنگی متناسب با فرهنگی قومیت ها.

اگر این هشت مولفه مهم در مناطق محل زیست قومیت ها تقویت و مورد توجه مسئولین فرهنگی، سیاسی، امنیتی و ... قرار گیرد به یقین میتوان گفت که گام دوم انقلاب اسلامی در مسیر صحیح و رو به رشد با استفاده از ظرفیت های جوانان همین مناطق قرار گرفته است و به فضل الهی شاهد پیشرفت های بسیاری در این عرصه خواهیم بود. اهداف جشنواره در راستای منویات مقام معظم رهبری می باشد.

در سند چشم انداز ۲۰ ساله ی کشور (سند ۱۴۰۴)، یکی از سیاست های کلی برنامه چهارم توسعه جمهوری اسلامی، امور فرهنگی، علمی و فن آوری است برخی راهبردهای این سیاست مرتبط با اهداف جشنواره عبارتند از:

- فرهنگی سازی برای استفاده از تولیدات داخلی

- تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام

جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ فرهنگ، تمدن و هنر

ایرانی-اسلامی

- مقابله با تهاجم فرهنگی

مرزها تمایل آنها به کشورهای همجوار است در حالیکه بنده معتقدم کم فروغی و عدم توجه به روحیات ملی بیشتر جلوه گری می کند. به نظر می رسد برای تقویت ایران خواهی باید:

- تولید گفتمان همگرایی ملی

- ترویج روحیات ملی از طرق رسانه ملی و رسانه های مجازی

- ایجاد زیرساخت های فرهنگی و مدیریت اوقات فراغت متناسب با زیست بوم مناطق قومی.

- مقابله به گفتمان دشمنان انقلاب و ایران که درصددند یک نوع مظلومیت تاریخی را برای اقوام در رسانه ها متصور شوند. باید با رسانه با گفتمان مظلومیت تاریخی که دشمنان القامی کنند مقابله کرد و مانع سیاه نمایی بر علیه اقوام عزیز ایرانی شد.

۲- تقویت حقوق اقوام با تدوین قوانین و سیاست های همگرایانه و ممنوعیت توهین و نفرت پراکنی نسبت به اقوام عزیز ایرانی.

۳- تکریم فرهنگی قومی اعم از لباس و زبان و ...

۴- حرکت به سمت مناسبات برابر و کاهش رابطه فرادست و فرودست و پرهیز از تسلط یک قوم بر قوم دیگر در مناسبات سیاسی و تقسیم مسئولیت های

بومی و استانی.

۵- تسهیل زیرساخت های ارتباطی در مناطق قومی.

- حفظ هویت اسلامی، ایرانی و حراست از میراث فرهنگی
اهداف جشنواره با تمامی موارد ذکر شده مرتبط و همسو می‌باشد.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

طبق اساسنامه جهاد دانشگاهی، جهاد دانشگاهی نهادی عمومی و غیردولتی با هدف توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان. در این راستا این جشنواره در سه بخش علمی، فرهنگی و هنری با همکاری سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی و ادارات استان برگزار می‌گردد.

بر اساس اهداف مشخص حوزه معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی، طرح مذکور در راستای اهداف زیر قرار دارد:

- تعمیق گرایش و باورهای دینی و آگاهی سیاسی نسل جوان به‌ویژه دانشجویان.
- تبلیغ و ترویج آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب برای مقابله با گسست نسلی و تهاجم فرهنگی.
- رشد خلاقیت و پرورش استعدادهای هنری و ادبی نسل جوان به‌ویژه

دانشجویان.

- تقویت مشارکت فعال جوانان به‌ویژه دانشجویان در مسائل سیاسی و اجتماعی کشور
- بر اساس ابلاغ ماموریت‌های جهاد دانشگاهی در اجرای نقشه جامع علمی کشور، ارتباط طرح پیشنهادی با بندهای مصوب زیر است:
- مشارکت در تعمیق و گسترش فرهنگ اسلامی ایرانی در دانشگاه‌ها و نهادهای سازگفت‌مان علم در راستای شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی
- مشارکت در ترویج، تعمیق و ارتقای کرسی‌های نظریه‌پردازی و نقد و مناظره در حوزه‌های منتخب
- تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی، برنامه‌ریزی فرهنگی و تربیتی، ایجاد آمادگی فکری و افزایش دانش و بینش دینی و سیاسی در قشر جوان، بخصوص دانش‌آموزان و دانشجویان به منظور مقابله با غرب‌زدگی و انحرافات فرهنگی در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور، رویکرد اساسی و تعیین شده از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی برای جهاد دانشگاهی است.

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

۸-پیشینه اجرای طرح:

الف) پیشینه خارجی: (منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاددانشگاهی و خارج از کشور است):

رایزن‌های فرهنگی سفارتخانه‌های ایران در کشورهای مختلف برنامه‌های متعددی را در حوزه معرفی فرهنگ اقوام ایرانی برگزار نمودند اند که بیشتر نمایشگاه صنایع دستی و محصولات فرهنگی اقوام ایرانی بوده است اما رویدادی که به صورت فراخوان دریافت آثار هنری با موضوع اقوام ایران باشد در خارج از کشور برگزار نشده است وزارت میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی هم سالانه جشنواره‌ای با این نام و البته به صورت نمایشگاهی در استان‌های مختلف کشور برپا می‌نماید.

ب) پیشینه داخلی: (منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی است):

جهاددانشگاهی لرستان به عنوان تنها مرکز جهاددانشگاهی است که این رویداد را برگزار می‌نماید که تا کنون سه دوره ازین جشنوار را برگزار نموده است. اما در عین حال پارک ملی علوم و فن آوری های نرم فرهنگی یک دوره نمایشگاه اقوام ایران زمین را برگزار نموده است.

ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین: (در داخل و خارج از جهاددانشگاهی):

وجه تمایز در شکل و قالب این طرح است. در این جشنواره که به همت جهاددانشگاهی برگزار می‌شود فراخوان دریافت آثار هنری مانند عکس، فیلم و گرافیک و ... به هنرمندان اعلام می‌شود و در شرایط رقابتی و پس از ارزیابی توسط کمیته داوران آثاری انتخاب و برگزیده خواهند شد. همچنین نمایشگاه آثار منتخب برپا و در مراسمی به برگزیدگان جوایزی اهدا خواهد شد، همچنین مخاطبان اصلی این جشنواره اقشار مختلف جامعه دانشگاهیان است. اما در سایر برنامه‌هایی که توسط سایر ارگان‌ها برگزار می‌شود معمولاً به صورت نمایشگاه عرضه محصولات فرهنگی و صنایع دستی اقوام برگزار می‌شود و مخاطب اصلی آن عامه مردم می‌باشد.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
			✓				موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیگ بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی)	اردو (بازدید)
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	
	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	جشنواره
✓	جشنواره ادبی	
	جشنواره فرهنگی هنری	
	جشنواره‌های مذهبی	
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه	
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محروران)	
	جشنواره ورزشی	

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	
		همایش	
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پتل های تخصصی (هر عنوان)	۱۴	
	گردهمایی		
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	۱۵	چند رسانه ای
	طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
	فعالیت در شبکه های اجتماعی مجازی		
	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
	تولید چند رسانه ای		
	اینفو گرافی		
	فیلم		
	کلیپ		
	پادکست		
	اپلیکیشن		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	۱۶	مسابقه
	مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	۱۵	مسابقه
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتابخوانی ، خلاصه نویسی (حضور ی / مجازی)		

تیک بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	نمایش	۱۶
	اکران فیلم		
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه	۱۷
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه	۱۸
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	نشست	۱۹
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)		
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تربییون آزاد، گفتگوی دانشجویی		
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن		
	شب شعر		
	گرامی‌داشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...		
	دیدار با مفاخر		
	طرح افکارسنجی	طرح مطالعاتی	۲۰
	طرح مطالعاتی		
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر	۲۱
	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۵۰۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
 اساتید و مدرسان ■ ۴۰۰ نفر ساعت

ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- دانشگاه‌ها
- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
- حوزه هنری
- وزارت کشور- معاونت اجتماعی

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاددانشگاهی لرستان	رئیس
۲	جهاددانشگاهی لرستان	معاون فرهنگی
۳	دانشگاه لرستان	رئیس مرکز لرستان شناسی
۴	دانشگاه لرستان	رئیس
۵	میراث فرهنگی	رئیس
۶	سپاه پاسداران انقلاب اسلامی استان لرستان	معاون فرهنگی
۷	حوزه هنری	رئیس
۸	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	معاون هنری
۹	استاندارداری استان لرستان	مدیرکل اموراجتماعی
۱۰	علوم پزشکی	معاون فرهنگی

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس جهاددانشگاهی واحد لرستان

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

جهاددانشگاهی واحد لرستان

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- دانشگاه لرستان، پیام نور، حوزه هنری استان لرستان، علوم پزشکی لرستان
- معاونت فرهنگی سپاه حضرت ابوالفضل (ع) استان، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
- اداره کل میراث فرهنگی، صداوسیما، معاونت سیاسی امنیتی استانداری لرستان

بشواره بحسرترا، و نمر (شهود قدر)

جهاد دانشگاهی واحد استان فارسی

۱- عنوان طرح:

جشنواره تجسمی قرآن و هنر (شهود قدسی)

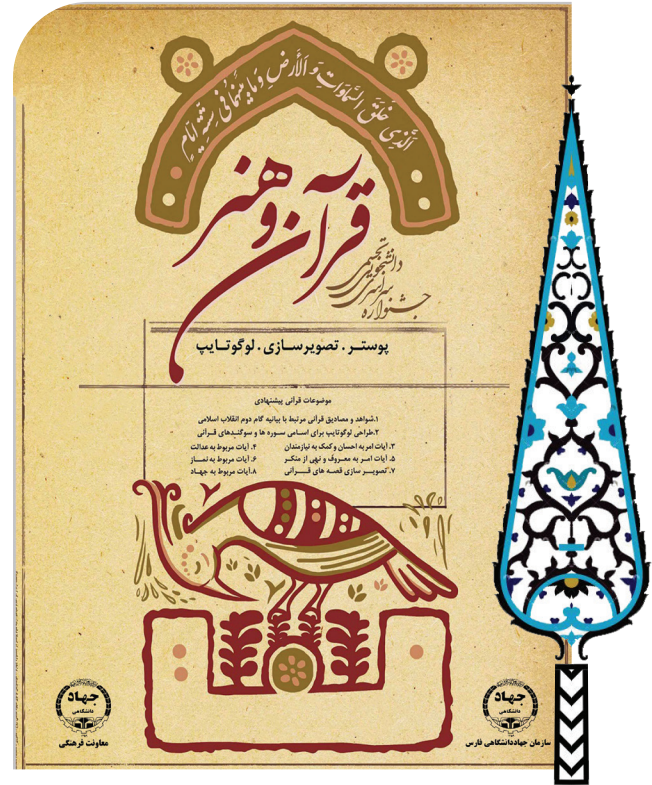
۲- کد طرح:

۳۱-۳۱۰۳-۱۴۰۳م

۳- بیان موضوع:

در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.

قرآن کریم معجزه پیامبر اسلام (ص)، تمام زیست مسلمانان را تحت تاثیر قرارداد و منبع اندیشه‌ها، افکار و روال تکامل اندیشه مسلمانان را از آن خود کرد. از ابتدا، قرآن کریم چون در آن ارتباطات زبانی ویژه و کاملاً هنری وجود داشت، با اندیشه هنری دیده شد و مبنا و زیربنای فعالیت‌های هنری مسلمانان در عرصه

تصویرسازی، خوشنویسی در در چند گرایش، عکس، و نیز نقاشی، آثار خود را که مربوط به موضوع‌های قرآنی اعلام شده است، به دبیرخانه جشنواره ارسال نمایند. دبیرخانه جشنواره در دو نوبت آثار را داوری خواهد نمود؛ در بخش اول از میان مجموع آثار دریافتی در هر رشته، حدود ۱۰۰ اثر گزینش؛ و در بخش دوم از میان ۱۰۰ اثر مذکور در همان رشته، آثار برتر جشنواره، تحت عناوین نفرات اول تا سوم، و نفرات قابل تقدیر در هر رشته، توسط هیات داوران انتخاب و در مراسم اختتامیه از آن‌ها تقدیر و تجلیل به عمل خواهد آمد. هم‌زمان با مراسم اختتامیه، نمایشگاهی از آثار برگزیده در رشته‌های تجسمی جشنواره در منتخبی از بهترین نمایشگاه‌های شیراز و فارس برگزار خواهد شد. در مراسم اختتامیه که با حضور تنی چند از شخصیت‌های کشوری و مسئولین استانی برگزار می‌شود، به برترین‌های جشنواره در هر رشته، جوایزی اهدا خواهد شد. همچنین این جشنواره یک شورای سیاستگذاری برای خود تعیین نموده که بر روند چگونگی اجرای آن نظارت دارد.

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی فارس، با دارا بودن تنها کانون تجسمی قرآنی در سطح کشور با بیش از ۵۰۰ عضو و نیز دارا بودن مرکز نوع ب تخصصی قرآن و هنر (شمیم آسمان)، در طول دوره زمانی برگزاری جشنواره، مدیریت برگزاری ده‌ها ورکشاپ تجسمی قرآنی و همچنین جلسات نقد آثار تجسمی قرآنی در سطح دانشگاه‌های کشور، در رشته‌های مختلف تجسمی را نیز

خوشنویسی، معماری، و... قرار گرفت. از آنجا که امروزه هنر، چهره‌ای غیردینی در جهان به خود گرفته است، نیاز بشر به هنری که با پشتوانه‌های معنوی شکل بگیرد، احساس می‌شود، و ارتباط هنری مسلمانان با کتاب مقدس، بیش از پیش حس می‌شود.

جشنواره تجسمی قرآن و هنر-شهود قدسی، گامی است برای آشنایی دانشجویان با مفاهیم قرآنی، و از سوی دیگر اشاعه فرهنگ قرآنی در فضای هنری امروز در میان دانشجویانی که به این مقوله مشغولند. همچنین با برپایی این جشنواره، استعداد‌های مناسب و پرتلاشی که در زمینه هنر فعالیت می‌کنند، به سمت و سوی آیات قرآنی، پیش خواهد رفت و استعداد‌های ویژه برای تربیت و برای تعالی شناخته می‌شود. در ضمن اشاعه فرهنگ قرآنی در هنر امروز، از بزرگترین نیازهای جامعه هنری ایران محسوب می‌شود و می‌توان نقطه عطفی برای گسترش هنر قرآنی دانست.

در خصوص فرآیند اجرای طرح، باید خاطر نشان شد که این جشنواره با هدف شناخت استعداد‌های دانشجویان در زمینه‌های هنری با محوریت‌های قرآنی شکل می‌گیرد؛ ابتدا پوستر فراخوان جشنواره به دانشگاه‌های سراسر کشور ارسال و همچنین سایت جشنواره، اطلاعات لازم و به‌روز شده خود را در اختیار دانشجویان علاقه‌مند قرار خواهد داد. دانشجویان هنرمند می‌توانند در مهلت مقرر و مطابق با فراخوان تهیه شده، در یکی از بخش‌های پوستر، لوگوتایپ،

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)

هنر در تاریخ زیست بشر، نقشی اساسی برای پرورش رشد او داشته و توانسته او را به سمت تلطیف و تعالی پرورش دهد. قرآن مجید، مهمترین و اساسی‌ترین کتاب تاریخ بشریت است، این کتاب همواره اساس افکار و اندیشه‌های اسلامی بوده. تاثیر قرآن در جوامع اسلامی چنان گسترده بود که تمام زوایا و شئون فرهنگ مسلمانان را تحت شعاع قرار داده و از آنجا که هنر همواره بخش جدایی‌ناپذیری از جوامع بشری بوده، به نوبه خود داد و ستدهایی با قرآن داشته است. از يك سو مضامین قرآنی در خدمت بیان هنری قرار گرفتند و در اشاعه و گسترش آموزه‌های وحی کوشیدند و از سوی دیگر، هنر نیز به سهم خود در تقویت و گسترش جایگاه قرآن کوشید. تاریخ اسلام نشان می‌دهد که عرصه‌های هنری اعم از هنرهای تجسمی، بصری، معماری، ادبیات و ... ذیل آموزه‌های قرآنی، رشد بسیار ارزشمندی را در جامعه انسانی داشته و نگاه قدسی و ماورایی هنر به عرصه‌های فکری آدمی، توانایی تعالی بیشتر به بشر را نشان داده است. به همین دلیل هنر قرآنی در فضایی گام بر می‌دارد که بتواند، گام در آسمان معنویت را نشان دهد. مخصوصاً امروز که ما با پدیده حذف معنویت در هنر روبرویم، توجه به این موضوع بیشتر جلوه می‌کند.

عهده‌دار خواهد بود. برگزاری نمایشگاه‌های تجسمی قرآنی به صورت ادواری و در سطح دانشگاه‌های شیراز، استان و کشور از دیگر برنامه‌های جنبی پس از برگزاری مراسم اختتامیه جشنواره خواهد بود که از تولیدات فرهنگی این جشنواره تهیه خواهد گردید.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

گسترش فرهنگ قرآنی در میان جوانان و دانشجویان کشور.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- پرداختن به مبحث هنر در فضای قدسی به صورت تئوری و عملی؛
- ایجاد فضای هنر مقدس، در سطح دانشگاه‌ها برای ایجاد تعامل معنوی بیشتر؛
- ایجاد بستر مناسب برای بحث و بررسی هنر اسلامی و گسترش این هنر در سطح دانشگاه‌ها؛
- ایجاد تعامل میان هنر مدرن و هنر قدسی؛
- ارائه راهکارهای کاربردی برای ایجاد فضای معنوی؛
- استعدادیابی و تقویت استعداد‌های هنر قدسی.

جشنواره قرآن و هنر-شهود قدسی فرصتی است تا در آن، به نقش و شیوه کارکرد هنر، علی الخصوص هنرهای تجسمی در فضای قدسی پرداخته و راهکارهای آن در جوامع دانشجویی که مقدمه ورود به صحنه هنر حرفه‌ای کشور بعد از این خواهد بود، بپردازد.

۶-ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۲ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

● سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴):

- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود و متکی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی، ملی و انقلابی، با تاکید بر مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی‌های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان‌ها و بهره‌مند از امنیت اجتماعی و قضایی. (متن سند)

- الهام‌بخش، فعال و موثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم‌سالاری دینی، توسعه کارآمد، جامعه اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی،

تاثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای براساس تعالیم اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی^(ع). (متن سند)

- اعتلا و عمق و گسترش دادن معرفت و بصیرت دینی بر پایه قرآن و مکتب اهل بیت(ع): (بند ۱ از امور فرهنگی، علمی و فن‌آوری)

- استوارکردن ارزش‌های انقلاب اسلامی در اندیشه و عمل.

- تقویت فضایل اخلاقی و ایمان، روحیه ایثار و امید به آینده.

- تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی-اسلامی و اهتمام جدی به زبان فارسی. (بند ۵ امور فرهنگی، علمی و فن‌آوری)

- سالم‌سازی فضای فرهنگی، رشد آگاهی‌ها و فضایل اخلاقی و اهتمام به امر به معروف و نهی از منکر. (بند ۷ از امور فرهنگی، علمی و فن‌آوری)

- مقابله با تهاجم فرهنگی. (بند ۸ امور فرهنگی، علمی و فن‌آوری)

- تقویت هویت ملی جوانان، متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی. (بند ۱۵ امور فرهنگی، علمی و فن‌آوری)

- تقویت و تسهیل حضور فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مجامع جهانی

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری^(مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

و سازمان‌های فرهنگی بین‌المللی. (بند ۳۲ امور فرهنگی، علمی و فن‌آوری)

● الگوی ایرانی - اسلامی پیشرفت:

- گسترش فرهنگ قرآنی توحیدی و معادباورانه، عمق‌بخشی به باور و احساس جامعه در معرفت و مودت و ولایت پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) و پاسداری از فرهنگ عاشورا و انتظار، با زدودن جلوه‌های تحریف و بدعت.

(بند ۲ تدبیرها)

- گسترش بهره‌مندی عادلانه از فرصت‌های فضای مجازی سالم، مفید و ایمن و تبیین و گستراندن اخلاق فضای سایبری بر پایه ارزش‌ها، فرهنگ و هویت اسلامی - ایرانی. (بند ۱۹ تدبیرها)

- پی‌ریزی و گسترش نهضت کسب‌وکار هنرهای نمایشی و صنایع خلاق فرهنگی و کاربردهای فضای مجازی متناسب با قابلیت‌های ملی و محلی به منظور هنجارسازی، تبلیغ و گسترش فرهنگ و ارزش‌های اسلامی - ایرانی با در نظر گرفتن تقاضای مخاطب منطقه‌ای و جهانی. (بند ۲۰ تدبیرها)

● بیانیه گام دوم انقلاب:

- شعور معنوی و وجدان اخلاقی در جامعه هر چه بیشتر رشد کند برکات بیشتری به بار می‌آورد؛ این، بی‌گمان محتاج جهاد و تلاش است و این تلاش و

جهاد، بدون همراهی حکومت‌ها توفیق‌چندانی نخواهد یافت. (بند ۲ توصیه‌ها؛ معنویت و اخلاق)

- تلاش غرب در ترویج سبک زندگی غربی در ایران، زبان‌های بی‌جبران اخلاقی و اقتصادی و دینی و سیاسی به کشور و ملت ما زده است؛ مقابله با آن، جهادی همه‌جانبه و هوشمندانه می‌طلبد. (بند ۷ توصیه‌ها؛ سبک زندگی)

● نقشه مهندسی فرهنگی کشور:

- فرهنگی؛ عامل به احکام و مناسک دینی، مأنوس با قرآن کریم، برخوردار از سبک زندگی اسلامی - ایرانی، عفت عمومی، امنیت اخلاقی و روانی، نمادها و آیینهای اسلامی - ایرانی. (فصل ۳ چشم انداز فرهنگی؛ بند ۲ پیشتاز در اخلاق و رفتار حسنه)

- اجتماعی؛ برخوردار از مودت، اخوت، تعاون، مشارکت، مسئولیت‌پذیری و سازگاری اجتماعی، نشاط و سرزندگی، صداقت، اعتماد، اطمینان و انسجام اجتماعی بالا، جمعیت متعادل و متوازن و بهره‌مند از انضباط، قانون‌گرایی و جامعه امن. (فصل ۳ چشم انداز فرهنگی؛ بند ۲ پیشتاز در اخلاق و رفتار حسنه)

- فرهنگ؛ بهره‌مند از معنویت دینی، کرامت انسانی و روحیه ایثار و شهادت، خانواده‌محور، امیدوار و آینده‌نگر، پرنشاط، خودباور، فعال و خطرپذیر، دارای روحیه حماسی و دفاعی، جمع‌گرا و ملتزم به نهادهای اجتماعی

آیین‌ها به ویژه نماز، امر به معروف و نهی از منکر و عفت عمومی و حجاب.
(فصل ۴ اهداف کلان فرهنگی؛ بند ۴)

- دستیابی به هنر متعهد به ارزش‌های اسلامی، انقلابی، معرفت‌افزا، بصیرت‌بخش و استکبارستیز. (فصل ۴ اهداف کلان فرهنگی؛ بند ۹)
- دستیابی به تصویر روشن و الهام‌بخش از فرهنگ اسلامی، ایرانی و انقلابی و توانمند در ارائه الگوی پیشرفت و وحدت امت اسلامی. (فصل ۴ اهداف کلان فرهنگی؛ بند ۱۲)
- بازآفرینی و استقرار نظام‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی مهندسی شده بر مبنای اصول و ارزش‌های فرهنگ اسلامی و ارتقاء قدرت نرم و توان مقابله مؤثر با جنگ نرم دشمن در عرصه‌های مختلف. (فصل ۴ اهداف کلان فرهنگی؛ بند ۱۳)
- هویت اسلامی، ایرانی و انقلابی؛ انتظار منجی، قرآن و عترت، نماز و مسجد، ولایت فقیه، فرهنگ بسیجی، ایثار و جهاد و شهادت، زبان، ادبیات و خط فارسی. (فصل ۵ اولویت‌های فرهنگی؛ بند ۱)
- اخلاق و فرهنگ عمومی جامعه: (فصل ۵ اولویت‌های فرهنگی؛ بند ۴)
- فرهنگی؛ صداقت، راستگویی و درستکاری، تعاون و کار جمعی.
- اجتماعی؛ اعتماد اجتماعی، امر به معروف و نهی از منکر، شایسته‌سالاری، انضباط اجتماعی، قانون‌گرایی و رعایت حقوق دیگران، فرهنگ حفظ

و حضور مسئولانه در جامعه. (فصل ۳ چشم‌انداز فرهنگی؛ بند ۳ دارای جایگاه نخست در عرصه‌های)

- هنر؛ مبتنی بر حکمت اسلامی، تحکیم‌بخش ایمان و احیاگر فطرت بشر و عدالت، مردمی، مروج اخلاق و متعهد به ارزش‌های انقلاب اسلامی و گسترش‌بخش هنرهای سنتی ارزشمند. (فصل ۳ چشم‌انداز فرهنگی؛ بند ۳ دارای جایگاه نخست در عرصه‌های)
- تعلیم و تربیت؛ مبتنی بر سند تحول بنیادین نظام آموزش و پرورش. (فصل ۳ چشم‌انداز فرهنگی؛ بند ۳ دارای جایگاه نخست در عرصه‌های)
- فراگیر شدن انس و تمسک به قرآن کریم و حاکمیت قرآن، عترت و عقلانیت اسلامی بر تلاش‌های نظری و عملی و تعالی هویت ملی و تقویت ایمان و عمل صالح. (فصل ۴ اهداف کلان فرهنگی؛ بند ۱)
- نهادینه شدن ولایت‌مداری و انتظار مصلح، آرمان‌های حضرت امام (قدس سره) و رهنمودهای مقام معظم رهبری (دام‌طه) و فرهنگ انقلابی و بسیجی. (فصل ۴ اهداف کلان فرهنگی؛ بند ۲)
- تعمیق خودباوری ملی و پاسداشت میراث‌های ارزشمند ایرانی-اسلامی و توسعه و ترویج زبان و ادبیات فارسی. (فصل ۴ اهداف کلان فرهنگی؛ بند ۳)
- تعمیق فرهنگ عمل به احکام و فروع دین و نهادینه شدن شعائر، نمادها و

محیط زیست.

- ساماندهی سینما، تئاتر، موسیقی و هنرهای سنتی و محصولات چندرسانه‌ای و تربیت هنرمندان متعهد.
- محصولات و صنایع فرهنگی؛ توسعه صنایع و محصولات فرهنگی، هنری و چندرسانه‌ای.

● نقشه جامع علمی کشور:

- اولویت الف در علوم انسانی و معارف اسلامی: مطالعات قرآن و حدیث - کلام اسلامی - فقه تخصصی - اقتصاد، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی، حقوق، روانشناسی، علوم تربیتی و مدیریت مبتنی بر مبانی اسلامی
- فلسفه‌های مضاف متکی بر حکمت اسلامی - فلسفه ولایت و امامت - اخلاق کاربردی و حرفه‌ای اسلامی - سیاستگذاری و مدیریت علم، فن آوری و فرهنگ - زبان فارسی در مقام زبان علم. (فصل ۳ اولویت‌های علم و فن آوری کشور)
- اولویت‌های الف در هنر: حکمت و فلسفه هنر - هنرهای اسلامی ایرانی - هنرهای مرتبط با انقلاب اسلامی و دفاع مقدس - اقتصاد هنر - فیلم و سینما - رسانه‌های مجازی با تأکید بر پویانمایی و بازی‌های رایانه‌ای - معماری و شهرسازی اسلامی ایرانی - موسیقی سنتی و بومی ایران -

ادبیات، شعر و داستان نویسی - طراحی هنری ایرانی اسلامی و لباس و فرش ایرانی. (فصل ۳ اولویت‌های علم و فن آوری کشور)

- اولویت‌های ب در هنر: مطالعات انتقادی هنر مدرن - مطالعات تطبیقی حوزه‌های هنر - هنرهای سنتی و صنایع دستی - خوشنویسی - هنرهای نمایشی - مباحث میان رشته‌ای هنر و شاخه‌های علوم با تأکید بر نگاه اسلامی. (فصل ۳ اولویت‌های علم و فن آوری کشور)
- توسعه و بومی‌سازی هنر و علوم انسانی کاربردی و متناسب‌سازی رشته‌های آنها با نیازهای واقعی کشور. (فصل ۴ راهبردها و اقدامات ملی برای توسعه علم و فن آوری در کشور؛ راهبرد کلان ۱۰، بند ۶ از راهبردهای ملی)
- بسترسازی و تقویت ساختارهای حمایتی برای رشد هنر متعهد. (فصل ۴ راهبردها و اقدامات ملی برای توسعه علم و فن آوری در کشور؛ راهبرد کلان ۱۰، بند ۸ از راهبردهای ملی)
- حمایت از توسعه آموزش و پژوهش‌های بنیادی و کاربردی در حوزه هنر متعهد. (فصل ۴ راهبردها و اقدامات ملی برای توسعه علم و فن آوری در کشور؛ راهبرد کلان ۱۰، بند ۹ از راهبردهای ملی)

● سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:

- تعمیق و نهادینه‌سازی معارف و آموزه‌های اسلامی در دانشگاه‌ها. (فصل ۴ اهداف کلان؛ بند ۱)
- تحقق آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب اسلامی. (فصل ۴ اهداف کلان؛ بند ۲)
- توسعه تعامل علمی در عرصه‌های بین‌المللی و دستیابی به مرجعیت علمی و فرهنگی در منطقه و جهان اسلام. (فصل ۴ اهداف کلان؛ بند ۷)
- تحقق سبک صحیح زندگی اسلامی. (فصل ۴ اهداف کلان؛ بند ۹)

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

● اساسنامه جهاد دانشگاهی:

- گسترش تحقیقات و شکوفایی روحیه تنبع و استعدادها در سطح جامعه برای نیل به خوداتکایی. (بند ۱ از ماده دوم؛ اهداف)
- توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه

- و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان. (بند ۲ از ماده دوم؛ اهداف)
- تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه‌ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان بخصوص دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان به منظور مقابله با غرب زدگی و انحرافات در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور. (بند ۱ از ماده سوم؛ وظایف کلی جهاد)

● سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی:

- جذب توان علمی نخبگان. (بخش پیشگام در توسعه علم، فن آوری و فرهنگ)
- ارتقاء و تعمیق معرفت دینی و ترویج فضایل اخلاقی در میان جوانان در پرتو اندیشه و سلوک دینی، اجتماعی و سیاسی حضرت امام خمینی. (بند ۶)
- (بخش پیشگام در توسعه علم، فن آوری و فرهنگ)
- تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی-ایرانی با رهیافتی زیبایی‌شناسانه، بدیع و منطبق با زمان. (بخش پیشگام در توسعه علم، فن آوری و فرهنگ)
- پرورش خلاقیت‌ها و استعدادهای فرهنگی-هنری و تقویت روحیه خودباوری دانشجویان. (بخش پیشگام در توسعه علم، فن آوری و فرهنگ)

۱ اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

- همکاری موثر با دستگاه‌ها و مراکز علمی، فرهنگی و مجموعه‌های فن‌آوری و صنعتی در سطوح استانی و ملی برای ایفای نقش‌های برجسته در کشور. (بخش تعامل سازنده در عرصه ملی و بین‌المللی)
- همکاری گسترده فرهنگی با دانشگاه‌ها و مراکز فرهنگی جهان به ویژه کشورهای اسلامی برای افزایش شناخت متقابل و معرفی مظاهر تمدن اسلامی-ایرانی. (بخش تعامل سازنده در عرصه ملی و بین‌المللی)
- سازمان برتر در ترویج اسلام ناب محمدی^(ص) و تعمیق معرفت دینی با تکیه بر اندیشه حضرت امام^(ع) و آشناسازی دانشجویان با سیره نبوی^(ص) و ائمه معصومین^(ع) در جهت رشد معنویت‌گرایی و تحکیم فضایل اخلاقی و توسعه فعالیت‌های قرآنی دانشجویان در عرصه ملی و جهان اسلام و آرایه شیوه‌ها و الگوهای روزآمد در جهت انس و الفت هر چه بیشتر دانشجویان با قرآن با تأکید بر قرآن‌پژوهی و تدبیر در قرآن کریم. (بند ۱ از اهداف کلان بخش فرهنگی)
- سازمان برتر در تبیین و پاسداشت آرمان‌ها، ارزش‌ها و اهداف انقلاب اسلامی، انقلاب فرهنگی و گفتمان مردم‌سالاری دینی در جامعه دانشگاهی و آشناسازی دانشجویان با تاریخ و ریشه‌های انقلاب اسلامی و معرفی و شناساندن ابعاد شخصیتی، آرمان‌ها و اندیشه‌ها و سیر و سلوک دینی، اجتماعی و سیاسی حضرت امام خمینی^(ع) به دانشجویان. (بند ۲ از اهداف کلان بخش فرهنگی)
- سازمان برتر در گسترش و تعمیق اندیشه و آگاهی‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی دانشجویان و تقویت فضای آزاداندیشی، نقد و مناظره در جامعه دانشگاهی در جهت اعتلای روحیه استقلال‌طلبی، عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی و تقویت پیوند دولت، ملت و نخبگان. (بند ۳ از اهداف کلان بخش فرهنگی)
- سازمان برتر در ارتقاء شناخت دانشجویان از فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی و معرفی جریان‌های فرهنگی-هنری معاصر و اندیشه، هنر، ادبیات و مفاخر و موارث فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی به منظور تقویت هویت ملی. (بند ۴ از اهداف کلان بخش فرهنگی)
- سازمان برتر در نوآوری و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی به منظور تقویت روحیه خودباوری، تعهد و مسولیت‌پذیری اجتماعی و تلاش برای رشد و شکوفایی خلاقیت‌ها و استعدادها
- فرهنگی-هنری دانشجویان و ایجاد زمینه‌های رقابت سالم و سازنده در عرصه آفرینش‌های علمی، فرهنگی، هنری و غنی‌سازی اوقات فراغت دانشجویان در گستره ملی و منطقه‌ای و جهان اسلام. (بند ۵ از اهداف کلان بخش فرهنگی)
- سازمان برتر در جذب و سازماندهی دانشجویان و تعامل با نخبگان

- ایجاد و گسترش ارتباط و برنامه‌های فرهنگی در حوزه دانشجویان جهان اسلام.
- تعمیق و گسترش فرهنگ اسلامی-ایرانی و دانشگاه‌ها. (بند ۱ از ماموریت‌های جهاد دانشگاهی در اجرای نقشه جامع علمی کشور)
- نهادینه‌سازی گفتمان ز شکل‌گیری تمدن اسلامی. (بند ۲ از ماموریت‌های جهاد دانشگاهی در اجرای نقشه جامع علمی کشور)

● برنامه توسعه جهاد دانشگاهی:

- کمک به اسلامی شدن دانشگاه‌ها و اهتمام به حضور مؤثر دانشگاهیان در پیشرفت کشور و ایجاد جامعه‌ای متفکر، عدالت‌خواه، دین‌مدار، اخلاق‌گرا، قانون‌مدار، خودباور و علم‌محور از طریق: (ماموریت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگی)
- گسترش و تعمیق شناخت ارزش‌ها و آرمان‌های اسلام و انقلاب اسلامی و آرمان‌های حضرت امام. (ره)
- تقویت خودباوری امید به آینده و اعتلای فرهنگ کار و تلاش.
- تعمیق هویت اسلامی-ایرانی دانشجویان و دانشگاهیان.
- رشد و ارتقاء مشارکت دانشجویان در برنامه ریزی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی و هنری.
- تقویت فضای تفکر و آزاد اندیشی و فضای گفتگو و خردورزی.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

- (منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)
- سابقه برگزاری طرح‌ها و جشنواره‌های قرآنی در کشور و در سطوح ملی و بین‌المللی سابقه‌ای دیرینه دارد، که در دو بخش غیردانشگاهی و دانشگاهی قابل بررسی می‌باشند. در ادامه به چند نمونه از این طرح‌ها اشاره می‌گردد:
- ۱- «جشنواره آیات» رویدادی است فرهنگی، هنری و رسانه‌ای با محوریت مضامین و آموزه‌های ناب قرآن کریم و معارف عترت طاهره^(ع) که هر ساله از سوی دفتر تبلیغ و ترویج فعالیت‌های قرآنی معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با همکاری نهادها و مراکز تخصصی دولتی و

مردمی در سطح ملی و بین‌المللی و براساس تقویم زمانی معین (نیمه‌ی دوم سال) در فضایی رقابتی برگزار می‌شود. تمرکز تنوع این جشنواره، بر رشته‌های تجسمی است.

۲- «جشنواره ملی قرآن و عترت^(۲) دانشجویان» با هدف نشر و گسترش فرهنگ قرآن و عترت در دانشگاه‌های سراسر کشور از سال ۱۳۶۴ طرح‌ریزی گردید و همه ساله با میزبانی یکی از دستگاه‌های عضو شورای هماهنگی فعالیت‌های قرآن و عترت^(۲) دانشگاه‌ها به اجرا در می‌آمده. در ادامه این جشنواره با حفظ ساختار رقابتی خود در وزارتخانه‌های علوم و بهداشت بصورت مستقل ادامه یافتند.

۳- «جشنواره قرآن و عترت^(۲) دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور» از سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ از جانب معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به اجرا درآمده و در حال حاضر در سه سطح دانشجویی، اساتید و کارکنان در حال برگزاری است. این جشنواره در بخش‌های متعدد از جمله بخش هنری و نیز در رشته‌های گوناگون و بصورت سالانه برگزار می‌گردد.

۴- «جشنواره سراسری قرآن و عترت^(۲) دانشجویان سراسر کشور» از جمله برنامه‌هایی است که در حوزه ترویج آموزه‌های دینی و قرآنی در دانشگاه‌ها و به منظور فراهم آوردن زمینه‌ای جهت انس بیش از پیش دانشجویان،

با کلام انسان‌ساز الهی، مفاهیم تعالی بخش آن و همچنین نشر و بسط فضای معنوی و عطرآگین قرآن و عترت در محیط دانشگاهی همواره مورد اهتمام متصدیان و مسولین فرهنگی دانشگاه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده است. این جشنواره در بخش‌های متعدد از جمله بخش هنری و نیز در رشته‌های گوناگون و بصورت سالانه برگزار گردیده و تاکنون چند دهه برگزار گردیده است.

● (ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی ست)

جهاددانشگاهی همواره پیشرو ارایه و اجرای طرح‌ها و جشنواره‌های قرآنی خلاقانه دانشگاهی و علی‌الخصوص طرح‌های مرتبط با فضای تجسمی قرآنی بوده است؛ مروری بر برخی از این طرح‌ها:

۱- «اولین جشنواره فضاسازی سوره‌های قرآن کریم تحت عنوان بنام پروردگار صبحدم» با موضوع سوره فلق، در مردادماه ۱۳۸۵ و به همت سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشجویان کشور در شش رشته تاپیوگرافی، هنر مفهومی، حجم، نقش برجسته، پوستر و تصویرسازی در قالب کارگروه‌های دانشجویی و در فرهنگستان هنر آغاز بکار کرده و در زمانی اندک تبدیل به حرکتی ارزشمند در جهت احیای ارزش‌ها و مفاهیم قرآنی

به زبان هنر گردید.

۲- فراخوان «دومین جشنواره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره فجر» در ۱۰ رشته پوستر، تصویر سازی، لوگو، نقاشی، عکس، انیمیشن، نماهنگ، نقش برجسته، حجم و هنر مفهومی، توسط سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور و در دو بخش آزاد و دانشجویی در تابستان ۱۳۸۶ منتشر گردیده است.

۳- «سومین جشنواره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره عصر» و با عنوان «قسم به عصر هنگام» در هشت رشته پوستر، تصویر سازی، هنر مفهومی، عکاسی، حجم، نقش برجسته، نقاشی و لوگو، در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ برگزار گردید.

۴- «چهارمین جشنواره فضا سازی سوره های قرآن کریم با محوریت سوره مبارکه کهف» به همت سازمان فعالیت های قرآنی دانشجویان کشور، در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ و در شهرهای شیراز، مشهد، سمنان، کرمانشاه و استان های گلستان و کردستان برگزار گردید. همچنین نخستین جلسه کارگاه هنری فضا سازی سوره های قرآنی، ۲۲ مهرماه ۱۳۸۹ با محوریت سوره کهف در محل گالری بین المللی هنر خلاق شهر کوالالمپور در کشور مالزی و با حضور جمعی از دانشجویان رشته های هنر برگزار شد.

۵- «نخستین جشنواره سراسری دانشجویی قرآن و هنر» (شهود قدسی) به

میزبانی جهاد دانشگاهی واحد فارس و با همکاری سازمان فعالیت های قرآنی دانشگاهیان کشور با موضوع متن آیات، مفاهیم و قصص موجود در جزء سی ام قرآن کریم در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ در چهار رشته و ۱۱ گرایش، و بشرح ذیل برگزار گردیده است: رشته نقاشی، رشته عکاسی، رشته گرافیک در ۳ گرایش لوگوتایپ، پوستر و تصویر سازی و رشته خوشنویسی در ۷ گرایش خط نقاشی، نستعلیق، شکسته نستعلیق، ثلث، نسخ، معلی و کوفی.

۶- «دومین جشنواره سراسری دانشجویی قرآن و هنر» (شهود قدسی) به میزبانی جهاد دانشگاهی واحد فارس و با همکاری سازمان فعالیت های قرآنی دانشگاهیان کشور با موضوع زندگی و با محوریت آیات قرآن کریم و مفاهیم قرآنی به معنای عام، در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ در چهار رشته و سه گرایش و به صورت دوسالانه، بشرح ذیل برگزار گردیده: رشته نقاشی، رشته عکاسی، رشته خوشنویسی و رشته گرافیک در ۳ گرایش لوگوتایپ، پوستر و تصویر سازی.

۷- «سومین جشنواره سراسری دانشجویی قرآن و هنر» (شهود قدسی) به میزبانی جهاد دانشگاهی واحد فارس و با همکاری سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور با موضوعات قرآنی در سال ۱۳۹۷ در سه رشته گرافیکی لوگوتایپ، پوستر و تصویر سازی برگزار گردید.

۸- «چهارمین جشنواره سراسری دانشجویی قرآن و هنر» (شهود قدسی) به میزبانی جهاددانشگاهی واحد فارس و با همکاری سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور با موضوعات قرآنی و در سه رشته گرافیکی لوگوتایپ، پوستر و تصویرسازی برگزار گردید. فراخوان این جشنواره در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ نشر گردید.

۹- «پنجمین جشنواره سراسری دانشجویی قرآن و هنر» (شهود قدسی) به میزبانی جهاددانشگاهی واحد فارس و با همکاری سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور و در سه رشته گرافیکی لوگوتایپ، پوستر و تصویرسازی برگزار گردید. موضوع‌های این دوره در هشت محور شواهد و مصادیق قرآنی مرتبط با بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، عناوین سوره‌ها و اسامی سوگندهای قرآنی برای طراحی لوگوتایپ، آیات امر به احسان و کمک به نیازمندان، آیات مربوط به عدالت، آیات امر به معروف و نهی از منکر، آیات مربوط به نماز، قصه‌های قرآنی برای تصویرسازی، و آیات مربوط به جهاد را شامل گردیده که در این راستا حدود ۴۵۰ آیه مرتبط قرآنی نیز معرفی گردیده است. فراخوان این جشنواره در سال تحصیلی ۴۰۰-۱۳۹۹ نشر گردیده.

۱۰- فراخوان «ششمین جشنواره سراسری دانشجویی قرآن و هنر» (شهود قدسی) به میزبانی جهاددانشگاهی واحد فارس و با همکاری سازمان

قرآنی دانشگاهیان کشور و در سه رشته گرافیکی لوگوتایپ، پوستر و تصویرسازی و در موضوع‌های شواهد و مصادیق قرآنی مرتبط با بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، عناوین سوره‌ها و اسامی سوگندهای قرآنی برای طراحی لوگوتایپ، آیات امر به احسان و کمک به نیازمندان، آیات مربوط به عدالت، آیات امر به معروف و نهی از منکر، آیات مربوط به نماز، قصه‌های قرآنی برای تصویرسازی، و آیات مربوط به جهاد در سال تحصیلی ۴۰۱-۱۴۰۰ نشر گردیده.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با بر نامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

۱- برگزاری کارگاه‌های متعدد تجسمی دانشجویی مرتبط با موضوع‌ها و رشته‌های قرآنی جشنواره و البته در طول سال تحصیلی می‌تواند از ویژگی‌های بارز و احتمالاً متفاوت این جشنواره در میان همسالان خود باشد؛ برگزاری بیش از یکصد کارگاه و ورکشاپ تجسمی در دوره چهارم این جشنواره در رشته‌های پوستر، لوگوتایپ و تصویرسازی در دانشگاه‌های استان‌های فارس، خوزستان، مرکزی، تهران و گیلان سندی بر این مدعاست. بدیهی است که برگزاری اینچنین کارگاه‌ها، علاوه بر کمک به تفهیم مفاهیم قرآنی برای قشر دانشجو، می‌تواند بر غنای آثار تولیدی

لرستان و ایلام اتفاق افتاد، دلیلی بر این تمایز می‌تواند باشد. هر چند که در طول حدوداً یک دهه‌ای که از برگزاری این جشنواره با میزبانی واحد فارس می‌گذرد، دانشگاه‌های استان فارس و البته برخی دستگاه‌های فرهنگی، عادت کرده‌اند که هنگام مناسبت‌های قرآنی درخواست تابلوهای قرآنی را از این نهاد داشته، که این امر علاوه بر ترویج و تبلیغ آثار قرآنی دانشجویان، بر معرفی جهاد دانشگاهی به‌عنوان نهادی کاملاً فرهنگی نیز افزوده است.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

قرآنی این گروه از دانشجویان نیز کمک شایانی نماید.
۲- در طول برگزاری جشنواره، جلسات نقد آثار تجسمی قرآنی در رشته‌های لوگو تایپ، پوستر و تصویرسازی نیز می‌تواند از دیگر تمایزات این طرح نسبت به سایر طرح‌های مشابه با خود باشد. به این صورت که در برخی دانشگاه‌ها و توسط اساتید مجرب در رشته‌های مرتبط با جشنواره و البته آشنا با مفاهیم قرآنی جلساتی با موضوع نقد آثار گرافیک قرآنی برای دانشجویان ارایه می‌گردد.

۳- این جشنواره نیز بمانند سایر جشنواره‌های تجسمی، در انتهای هر دوره از جشنواره، مجموعه آثار راه یافته به نمایشگاه را در منتخبی از گالری‌های به‌نمایش می‌گذارد. آنچه که می‌تواند متمایزتر از سایر جشنواره‌ها باشد بعد از برگزاری نمایشگاه‌های اختتامیه رخ خواهد داد. بدین صورت که منتخبی از این آثار به‌صورت ادواری و در مناسبت‌های گوناگون و مختلف فرهنگی در سطح دانشگاه‌ها و البته سایر دستگاه‌های فرهنگی، در معرض دید مخاطبان قرار می‌گیرد. برگزاری نمایشگاه‌های ادواری و منتخب آثار تجسمی اولین دوره جشنواره، در دانشگاه‌های جنوب، غرب و مرکز ایران که با همراهی سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشگاهیان کشور و البته با همکاری معاونت‌های فرهنگی جهاد دانشگاهی در ۱۱ استان فارس، خوزستان، کهگیلویه و بویر احمد، چهارمحال و بختیاری، بوشهر، هرمزگان، اصفهان، یزد، کرمان،

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
						✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی)	اردو (بازدید)	۲۳
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)		
	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	جشنواره	۲۴
	جشنواره ادبی		
	جشنواره فرهنگی هنری		
✓	جشنواره‌های مذهبی		
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی		

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	
		همایش	چند رسانه‌ای
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	۲۵	
	گردهمایی		
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)		۲۶
	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
	تولید چند رسانه‌ای		
	اینفوگرافی		
	فیلم		
	کلیپ		
	پادکست		
	اپلیکیشن		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)		۲۷
	مسابقه داستان نویسی / دنوخته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعر / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)		

تیک بزیند	قالب فرعی	قالب اصلی	
	تئاتر (سالنی، خیابانی) اکران فیلم	نمایش	۲۸
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز) بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	نمایشگاه	۲۹
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز) دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت) دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	کارگاه	۳۰
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره) نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری) سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم تربون آزاد، گفتگوی دانشجویی معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...) کرسی تلاوت و تدبر قرآن شب شعر گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ... دیدار با مفاخر	نشست	۳۱
	طرح افکارسنجی طرح مطالعاتی	طرح مطالعاتی	۳۲
	تولید محتوا و چاپ کتاب تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...	چاپ نشر	۳۳

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

- دانشجویان ■ ۳۰۰۰ نفر ساعت
- جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
- اساتید و مدرسان □ ..... نفر ساعت

ب) بهره‌مندان نهادی:

- (نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):
- دانشگاه‌های سراسر کشور
  - سازمان تبلیغات اسلامی
  - انجمن‌های هنری و تجسمی دانشجویی

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاد دانشگاهی فارس	رئیس
۲	دانشگاه شیراز	معاون فرهنگی و اجتماعی
۳	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس	معاون فرهنگی
۴	حوزه هنری استان فارس	رئیس
۵	انجمن خوشنویسان شیراز	رئیس
۶	سازمان تبلیغات اسلامی استان فارس	مدیرکل
۷	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌های استان فارس	رئیس

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:
رئیس جهاد دانشگاهی واحد فارس

۱۵- واحد سازمانی مجری:
جهاد دانشگاهی فارس

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:
سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشگاهیان کشور

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:
معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:
سناد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(پایان نامه ها و رساله های دانشجویی کاربردی کارفرما محور)

جهاد دانشگاهی واحد استان البرز

۱- عنوان طرح:

جشنواره ملی «امیرکبیر»
(پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی کاربردی کارفرما محور)

۲- کد طرح:

۶-۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

نتایج مطالعات سومین همایش ملی تعامل صنعت و دانشگاه و همچنین مطالعات میدانی بر اساس روش ارزیابی مشارکتی (PA) نشان داده است

جشنواره ملی امیرکبیر

طرح پایان نامه و رساله های دانشجویی کاربردی کارفرما محور

دوره های آموزشی: روزی و منابع طبیعی، فنی و مهندسی، انسانی، علوم پایه، زبان، هنر
 طبع دکتری و کارشناسی ارشد

شواهد یادگیری: طرح‌ها و پایان‌نامه‌ها می‌باشند بر اساس اصل تفکر و نیاز جامعه و صنعت (برای خارج از دانشگاه) تهیه و تدوین شده‌اند.

آثار در سه گروه برگزیده معرفی می‌شوند:
 بر دانشجویان برتر
 بر اساتید برتر
 بر دانشگاه برتر

چهارمجلس معاونت فرهنگ
 واحد البر

این جشنواره می تواند نقش یک نهاد و ساختار را به عهده داشته باشد. این مطالعه یک طرح پژوهشی صرف نیست؛ به واقع کاربردی کردن پژوهش های دامنه دار دیگر است و در حقیقت یک طرح توجیهی است برای اجرای دستاوردهای پژوهشی.

شکاف عمیق اهداف و برنامه ها و فقدان گفتمان مشترک بین دانشگاه و صنعت موجب شده است که از ظرفیت های یکدیگر بی بهره بمانند؛ در حالی که هر دو طرف اعتقاد دارند هم صنعت و هم دانشگاه از ارتباط با یکدیگر منتفع می گردند و از طرفی هم هر یک به تنهایی از انگیزه هایی برای ایجاد ارتباط با یکدیگر برخوردار هستند. ولی به علت نبود بستری مناسب و فراگیر و ساختار نهادی، از قابلیت ها و توانمندی های همدیگر بی بهره مانده اند. با توجه به عدم تعامل دائمی و پویا بین این دو رکن، هرگز بازار عرضه و تقاضای دانش و فن آوری در اقتصاد داخلی کشور شکل نگرفته و این شکاف همچنان عمیق باقی مانده است. بر اساس اصول علم اقتصاد، زمانی اتلاف منابع در یک بازار به حداقل ممکن خواهد رسید که بین عرضه و تقاضا هیچ شکافی وجود نداشته باشد و از طرفی بدیهی است وجود اطلاعات و مبادله ای اطلاعات بین عرضه و تقاضا در بازار هر محصول یا خدمات، یکی از شرایط اصلی رسیدن به تعادل در بازار است. در واقع برای کاهش شکاف بین بخش صنعت و دانشگاه ضروری است که بازارهای علم و دانش و معاملات و معاملات و مبادلات شکل گیرد تا مکانیزم بازار در تخصیص بهینه این محصول

شکاف عمیقی بین اهداف، برنامه ها و محصولات دانشگاه با صنعت و جامعه وجود دارد. در این مطالعات مشخص شد که در حالیکه تمایل و انگیزه هایی در دو طرف این شکاف نهفته است و هر دو طرف نیز واقفند که با ایجاد ارتباط، از یکدیگر منتفع می شوند؛ ولی راهبرد مشخصی را دنبال نمی کنند. حاکمیت هم با تدوین سیاست های کلی برای سامان دهی به توسعه علمی و تحقیقاتی، برای ایجاد ارتباط دو سویه این شکاف تلاش می کند.

در هر صورت به نقل از مسئولین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری «ساله هایی که تقاضا محور بوده و همراه پروژه ای از بیرون دانشگاه باشند بسیار پایین است؛ شاید زیر یک درصد یا یک درصد.» این یعنی اتلاف منابع و سرمایه عظیم مادی و انسانی. بر اساس یافته های این تحقیق مشخص شد به دلیل عدم فعالیت نهادهای پایدار و کارآمد، ارتباط سیستمی و نظام یافته بین پایان نامه ها و تقاضا برای این طرح ها شکل نگرفته است.

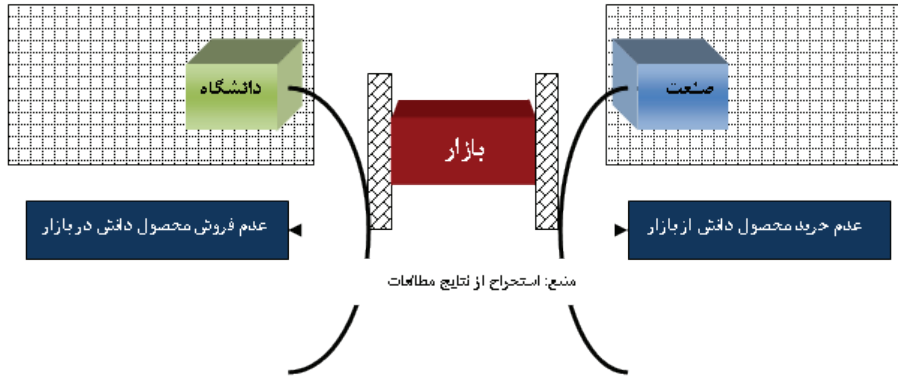
بر اساس نتایج مطالعات، لازم است نهادسازی انجام پذیرفته و میدان حضور و ظهور پایان نامه ها و طرح ها، برای کاربردی شدن در صنعت و جامعه طراحی و ایجاد گردد و باید طراحی نودر انداخت و تقاضاهای جامعه و صنعت را به دانشگاه شناساند. لذا طرح جشنواره ملی طرح ها و پایان نامه های کاربردی کارفرما محور با هدف ایجاد پلی ارتباطی که دو سوی این شکاف را به هم متصل کند، طراحی شده است.

به صورت صحیح عمل نماید.

ایده برگزاری جشنواره طرح‌ها و پایان‌نامه‌های کاربردی و کارفرمایی (ویژه دانشجویان و نخبگان علمی و استادان دانشگاه‌ها و مؤسسات و مراکز تحقیقاتی) با نگاهی به سه عامل

تولیدات علمی دانشگاه‌ها، نیازهای صنعت و نتایج و تولیدات مورد نیاز جامعه، و نیز تقویت ارتباط و تعاملات (مدیریت هماهنگی این سه نهاد) به عنوان عوامل تعیین کننده و ایجاد سازوکار مناسب ارتباط بین این سه حوزه طراحی و پیشنهاد شده است و در حقیقت به دنبال یافتن کانال ارتباطی بین این سه ضلع است. وجود کانال ارتباطی با تأکید بر تجارب دهه‌های گذشته می‌تواند دانشگاه و صنعت را به هم نزدیک نماید. لذا جهاد دانشگاهی با همکاری همه جانبه همه‌ی ذی‌نفعان (صنعت-دانشگاه-مراکز تحقیقاتی-جامعه و دولت) راهبرد کاربردی و کارفرمایی کردن طرح‌های تحقیقاتی، رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشجویی و

شکل ۱: شکاف در بازار علم و دانش

دانشگاه را به صورت زیر عنوان نمود:

پروژه‌های پژوهشی را با اولویت نیازمحور بودن در جهت بهبود محیط کسب و کار با ایجاد یک جشنواره ملی فراگیر، در دستور کار قرار داد. بطور خلاصه، می‌توان نتایج عمده تعاملات بین صنعت و

- ۱- خدمات همکاری در امور تجربی دانشجویان و اساتید به عنوان کارورز کارآموز، کاربینی و کار دانشجویی
- ۲- زمینه‌یابی برای کار دایمی دانشجویان؛
- ۳- تعیین اولویت‌های تحقیقاتی و آینده‌پژوهی توسط صنعت و دانشگاه؛
- ۴- استفاده از منابع و تجهیزات بخش صنعت در مهارت‌آموزی دانشجویان؛
- ۵- همکاری و مشارکت در طرح‌های تحقیقاتی و پژوهشی وجود فرصت برای

تحقیقات مشترک؛

- ۶- حمایت‌های مالی از پروژه‌های تحقیقاتی مشترک بین صنعت و دانشگاه؛
- ۷- استفاده از منابع جدید برای تأمین بودجه؛
- ۸- استفاده از بودجه‌های سایر سازمان‌های دولتی و منابع بخش خصوصی در تحقیقات؛
- ۹- دستیابی به منابع اطلاعاتی، تجهیزاتی و تسهیلات در امر تحقیقات؛
- ۱۰- کاربردی کردن پروژه‌های دانشجویی با رویکرد کارفرمایی؛
- ۱۱- امکان دستیابی به تسهیلات تحقیقاتی و تخصص‌های مورد نظر؛
- ۱۲- بهره بردن از امکانات آموزشی مشترک و برنامه‌های آموزشی؛
- ۱۳- زمینه‌یابی برای بازنگری برنامه‌های آموزشی و محتوای درسی و اثربخش کردن آموزش؛
- ۱۴- دستیابی به مشاوره‌های مورد نیاز در دو طرف صنعت و دانشگاه؛
- ۱۵- هم‌افزایی توانمندی‌ها و کسب اطلاعات مورد نیاز استفاده از راه‌حل‌های بی‌بدیل؛
- ۱۶- بهبود روابط و کاهش عدم اطمینان محیطی؛
- ۱۷- به‌هنگام نگه‌داشتن خود در ارتباط با تازه‌های علم، فن‌آوری‌ها و فنون جدید؛
- ۱۸- توسعه روحیه تحقیق در عرصه‌های کار و عمل؛

- ۱۹- توانمندی در توسعه محصولات جدید، دستیابی به بازارهای جدید و توسعه سطوح مهارتی؛
- ۲۰- پاسخگویی به انتظارات دولت‌مردان، فعالان سیاسی، مشتریان و...؛
- ۲۱- انتقال فن‌آوری به مؤسسات کوچک؛
- ۲۲- امکان ارائه خدمات مشاوره‌ای در ابعاد گوناگون؛
- ۲۳- زمینه‌یابی موضوعات تحقیقاتی و جایابی برای گذراندن فرصت‌های مطالعاتی؛
- ۲۴- ایجاد مؤسسات مبتنی بر فناوری‌های جدید؛

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

- تقویت ارتباط حقیقی و مؤثر بین دانشگاه با صنعت و جامعه

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- احصاء اولویت‌های پژوهشی و نیازهای فناورانه بخش‌های مختلف کشور؛ شناسایی سازمان‌های حامی پایان‌نامه‌ها و کاربردی کردن نتایج، دستاوردها و برون‌داد دانش و پژوهش در راستای تأمین نیازهای ارکان اقتصادی کشور اعم از دستگاه‌های دولتی و بنگاه‌های صنعتی خرد و

کلان خصوصی و در نهایت تأمین نیازها و منافع جامعه؛

۲- اعتمادسازی بین دو نهاد صنعت و دانشگاه و انجام تحقیقات مشترک به هدف رفع نیازمندی‌های علمی، تحقیقاتی و فناورانه کشور با تکیه بر توان ملی و داخلی؛

۳- جهت‌دهی به تحقیقات دانشگاه‌ها و دستیابی به تأثیرات مهم اجتماعی و فرهنگی آن از طریق اثربخش نمودن آموزش‌های دانشگاهی و کمک به دانشجویان برای انتخاب موضوع کاربردی برای رساله و پایان‌نامه؛

۴- کمک به هدایت منابع حمایتی و اعتبارات پژوهشی سازمان‌ها در جهت پایان‌نامه‌های کاربردی هم‌راستا با نیاز آن سازمان‌ها و صنایع؛

۵- تقاضا محور و قابل مصرف شدن دستاوردهای علمی بر اساس نیاز جامعه و صنعت و تقویت ارتباط آموزش عالی با بازار کار، بنگاه‌های اقتصادی و جامعه؛

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)

دانشگاه دارای کارکردهای متعددی است که از آن جمله می‌توان به بازتولید، سازگاری و تولید اشاره کرد. درک نیازها و منافع ذینفعان

آموزش عالی و تمرکز بر آن، تأکید بر تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه و تربیت شهروندان فرهیخته، در قالب کارکردهای دانشگاه قابل توجیه هستند. دانشگاه از طریق تأثیرگذاری مستقیم بر جریان تولید، سازگاری و بازتولید نظام‌های اجتماعی و ساز و کارهای بازار، نقش بسیار مهمی در پیشرفت یا رکود یک جامعه ایفا می‌کند. بکارگیری الگویی در توسعه تحصیلات تکمیلی که تمامی این کارکردها را بطور متوازن پوشش دهد، می‌تواند دسترسی به اهداف کلان اجتماعی را ممکن سازد.

جوامع نوین، انباشته از مسائل و مشکلات پیچیده‌ای است که دانشگاه‌ها می‌توانند در رفع و پیشگیری آن به‌میزان قابل توجهی مؤثر باشند. از طرف دیگر در دهه‌های گذشته، مسئولیت دانشگاه بیشتر آموزشی بوده است؛ اما با رشد جوامع انسانی و به‌ویژه بعد از انقلاب صنعتی، هرروزه نیازها و خواسته‌های بشری افزون‌تر و مطالبات متنوع‌تر شده است. در خصوص قشر دانشجویان [خصوصاً دانشجویان تحصیلات تکمیلی] که دارای جایگاه و ویژگی‌های خاص خود در سطح جامعه است، این مطالبات و نیازها پیچیده‌تر و حساس‌تر شده است و به دنبال آن انتظارات جامعه نیز از دانشگاه تغییر کرده و نقش تازه‌ای مطابق خواسته‌های جدید برای دانشگاه در کنار رسالت قبل (انتقال علم و دانش) در نظر گرفته شده است. [در این رابطه] ضرورت تعامل کارکرد دانشگاه و اقتصاد در زمینه‌های

اشاره کرد. در دانشگاه نسل سوم، رقابت افزایش می‌یابد و «بهره‌برداری از دانش» در کنار آموزش و تحقیق اهمیت پیدا می‌کند؛ در نتیجه ارتباط بین صنعت و دانشگاه نیز افزایش می‌یابد. جایگاه دانش به [عنوان] منبعی با ارزش در ایجاد رشد اقتصاد (دستیابی به اقتصاد مبتنی بر دانش)، موجب ایجاد انتظاری جدید از دانشگاه در جهت ایفای نقش جدید به عنوان تجاری‌سازی پژوهش‌ها در کنار نقش‌های دانشگاه‌های نسل دوم شده است. در نسل سوم دانشگاه‌ها خروجی ارزشمندی به نام «کارآفرین» در کنار «حرفه‌ای‌ها» و «علمی‌ها» [پدید آمده] است که نقش اساسی در استقرار کسب و کارهای اقتصادی فراهم کرده است.

بسیاری از صاحب‌نظران همچون، کلارک (۱۹۹۸)، اسپون (۲۰۰۱)، ایتزکوواتز (۲۰۰۴)، کربای (۲۰۰۶)، ویسما (۲۰۰۹) و تودورو بیچ و همکاران (۲۰۱۵)، به مشخصات دانشگاه کارآفرین اشاره داشتند که شاخص‌ترین ویژگی‌های آن عبارت‌اند از:

- ۱- نبود قوانین و آداب و رسوم دست و پاگیر
- ۲- همکاری باصنعت
- ۳- سیاست‌های دانشگاه در جهت همگانی کردن دانش
- ۴- سرمایه‌گذاری در دانش
- ۵- سازگاری با محیط

اجتماعی و فرهنگی پررنگ‌تر و قابل توجه‌تر گشته است. امروزه، از دانشگاه انتظار می‌رود که در رفع و کاهش نیازها و خلاءهای فرهنگی و اجتماعی، هم‌پای [تولید] علم و دانش در سطح جامعه حضوری فعال داشته باشد؛ چرا که ایفای نقش صرفاً آموزش و تربیت نیروی بازارکار و اقتصادمحور را می‌توان بر عهده مراکز صرفاً تخصصی و فنی و حرفه‌ای نیز گذاشت؛ ولی تنها این دانشگاه‌ها هستند که مأموریت دارند انسان‌هایی فرهیخته با توانایی حل مشکلاتی همچون فقر، نابرابری، آلودگی‌های زیست‌محیطی، آسیب‌های اجتماعی، کیفیت زندگی، تعادل اقتصادی، توزیع ثروت براساس عدالت و... تربیت کنند.

در حال حاضر، افق دانشگاه‌ها تربیت نیروی انسانی با ارزش افزوده و کیفیت فراملی است. از این رو کارکرد و مأموریت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در دهه‌های مختلف در مسیر تغییر و تحول و هویت‌یابی قرار گرفته‌اند و در دوره‌های مختلف براساس نیاز و شرایط جوامع، نقش آموزش عالی تغییر یافته است.

در کشورهای توسعه‌یافته، دلایل زیادی برای حرکت از دانشگاه‌های نسل اول به سمت ایجاد و تحقق دانشگاه‌های نسل سوم وجود دارد؛ از جمله این دلایل می‌توان به فهم عمومی و علمی از توسعه اقتصادی به عنوان تابعی از آموزش عالی و افزایش انتقال علم و فناوری در توسعه اقتصادی

۶- سرمایه‌گذاری متنوع در سطح محلی و بین‌المللی

۷- تجاری‌سازی فناوری و ...

جهت‌گیری فعالیت‌های دانشگاه کارآفرین در جهت سوددهی و کسب مزیت‌های رقابتی در اقتصاد است؛ توسعه اقتصادی و رقابت افزایش می‌یابد و به فعالیت اساسی برای دستیابی به هدف تبدیل می‌شود.

در نسل چهارم دانشگاه‌ها، ارزش‌های کارکردی دانشگاه [بر مبنای مشارکت راهبردی، پرورش کارآفرین و میزان جذب سهم درآمد از منابع خارجی و هدایت و رهبری و همچنین میزان تأثیرگذاری بر سایر عوامل در جوامع تعریف می‌شوند؛ آموزش بر اساس نیاز جامعه و دانشجو انجام می‌شود و حل چالش‌های جامعه به‌عنوان اساس تحقیق در نظر گرفته می‌شود.

ترویج فرهنگ ریسک‌کردن، ایجاد تعلق خاطر به کارآفرینی، آزادی علمی، فرهنگ ارج نهادن [به قبول مسئولیت‌های اجتماعی]، مدیریت استعدادها، ایجاد فضای کارآفرینی مناسب، فرهنگ کار گروهی، معرفی اعضای هیأت علمی کارآفرین به‌عنوان الگو و مشارکت آنها در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری [و نیز] توجه و ارج‌گذاری [به] دانشجویان کارآفرین، از مؤلفه‌های فرهنگ کارآفرینی است.

ارتباط بین دانشگاه‌ها، صنایع و دولت [در نقش و به مفهوم نماینده عموم

جامعه و به‌عنوان تأمین‌کننده اصلی منافع جامعه]، رویکرد اصلی مفهوم [تعامل دانشگاه با جامعه و صنعت] است تا با زیگنران این سه‌گانه طلایی، نقش‌های خود را به اشتراک بگذارند.

امروزه در دانشگاه‌های نسل چهارم علاوه بر انجام رسالت و وظایف نسل‌های گذشته، مسئولیت دانشگاه‌ها «تأثیرگذاری در اقتصاد از طریق برآورده‌سازی خواسته و انتظارات جامعه» است. (گودرزوند چگینی، مهرداد ۱۳۹۷)

بر کسی پوشیده نیست که امروز، کشور در زمینه‌های مختلف صنعتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با مسائل، مشکلات و بعضاً معضلات کوچک و بزرگی دست‌به‌گریبان است که جز از طریق بسیج عزم و اراده و خواست و عمل قشر دانش‌آموخته و فرهیخته جامعه، قابل حل نیست و بدون تردید در این مقطع زمانی حساس، یکی از اثرگذارترین و نتیجه‌بخش‌ترین سیاست‌ها در جامعه علمی کشور، می‌تواند راهنمایی، جهت‌دهی و هدایت تحقیقات، پژوهش‌ها و تبعات - که «رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشجویی» بخش پایه‌ای و قابل توجهی از آن را تشکیل می‌دهند، - در مسیر «پاسخ به تقاضا و حل مسأله» باشد.

از این رو، جهاد دانشگاهی مبتنی بر رسالت، نقش و اهداف کلان خود در نظام آموزش عالی کشور، بر آن شد تا در مقوله گسترده طراحی، تعریف و انجام

پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی، در گام نخست با شناسایی پژوهش‌های کاربردی که بر پایه نیاز و تقاضای صنعت و جامعه تعریف و با مشارکت و هدایت اساتید راهنمای دغدغه‌مند دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور و نیز با حمایت مادی و معنوی بخش صنعت و خدمات کشور انجام شده‌اند و دستاورد آنها مورد استفاده مقطعی یا دائم دستگاه‌ها، نهادها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و غیر دولتی و یا بنگاه‌های صنعتی و خدماتی کشور قرار گرفته و توانسته است گره‌ای از مشکلات کشور بگشاید، و در افق بلند مدت، با هدف تقویت فرهنگ «تقاضامحور و مسأله‌محور نمودن» این پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، بتواند بخشی از مأموریت فرهنگی خود را در راستای اصلاح فرهنگ تدوین پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی به انجام برساند.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.^(۱)

الف) در سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۴۰۴ هجری شمسی، «ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌الملل» و جامعه ایرانی در افق این چشم‌انداز، جامعه‌ای است «برخوردار از دانش

بر این اساس و با عنایت به اینکه یکی از راه‌های آشتی دادن دو نهاد دانشگاه و صنعت و فراهم‌آوری زمینه انتفاع دو سویه و گسترش فضای برد - برد در مناسبات بین این دو رکن اساسی کشور، به اشتراک‌گذاری بی‌واسطه و سخاوتمندانه دستاوردهای ریز و درشت علمی و فناوریانه پژوهش‌های دانشجویی است، و از سوی دیگر در انتهای این «زنجیره ارزش»، جامعه و کشور از نتایج و برکات کاربردی شدن پژوهش‌های علمی و صنعتی منتفع می‌گردند، طراحی و

بر این اساس و با عنایت به اینکه یکی از راه‌های آشتی دادن دو نهاد دانشگاه و صنعت و فراهم‌آوری زمینه انتفاع دو سویه و گسترش فضای برد - برد در مناسبات بین این دو رکن اساسی کشور، به اشتراک‌گذاری بی‌واسطه و سخاوتمندانه دستاوردهای ریز و درشت علمی و فناوریانه پژوهش‌های دانشجویی است، و از سوی دیگر در انتهای این «زنجیره ارزش»، جامعه و کشور از نتایج و برکات کاربردی شدن پژوهش‌های علمی و صنعتی منتفع می‌گردند، طراحی و

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری^(مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی»
 بدیهی است «توسعه‌یافتگی» و نیل به «توانایی در تولید علم و فناوری با تکیه بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی»، بدون بکارگیری نتایج اندیشه‌ورزی‌ها، پژوهش‌ها و دستاوردهای علمی جامعه علمی و دانشجویی کشور میسر نخواهد شد.
 ب) در «بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی» در بخش «توصیه‌ها» و در بند ۱ این بخش با عنوان «علم و پژوهش» رهبر معظم انقلاب اینگونه توصیه می‌فرماید:
 «دانش، آشکارترین وسیله‌ی عزت و قدرت یک کشور است. روی دیگر دانایی، توانایی است. دنیای غرب به برکت دانش خود بود که توانست برای خود ثروت و نفوذ و قدرت دو بیست‌ساله فراهم کند و با وجود تهیدستی در بنیانهای اخلاقی و اعتقادی، با تحمیل سبک زندگی غربی به جوامع عقب‌مانده از کاروان علم، اختیار سیاست و اقتصاد آنها را به دست گیرد. ... اکنون نزدیک به دو دهه است که رستاخیز علمی در کشور آغاز شده و با سرعتی که برای ناظران جهانی غافلگیرکننده بود - یعنی یازده برابر شتاب رشد متوسط علم در جهان - به پیش رفته است. دستاوردهای دانش و فناوری ما در این مدت که ما را به رتبه‌ی شانزدهم در میان بیش از دویست کشور

جهان رسانید و مایه‌ی شگفتی ناظران جهانی شد و در برخی از رشته‌های حساس و نوپدید به رتبه‌های نخستین ارتقاء داد، همه‌وهمه در حالی ائتفاق افتاده که کشور دچار تحریم مالی و تحریم علمی بوده است. ... اما آنچه من می‌خواهم بگویم این است که این راه طی شده، با همه‌ی اهمیّتش فقط یک آغاز بوده است و نه بیشتر. ما هنوز از قلّه‌های دانش جهان بسیار عقبیم. ... اینجانب همواره به دانشگاه‌ها و دانشگاهیان و مراکز پژوهش و پژوهندگان، گرم و قاطع و جدّی در این باره تذکّر و هشدار و فراخوان داده‌ام، ولی اینک مطالبه‌ی عمومی من از شما جوانان آن است که این راه را با احساس مسئولیّت بیشتر و همچون یک جهاد در پیش گیرید.»
 ج) در فرمایشات متعدد و مکرر رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی) در تبیین اصول و چارچوب‌های «اقتصاد مقاومتی»، بارها به «نگاه به درون و اتکاء به توان داخلی» تأکید شده است؛ از جمله در بخشی از سخنرانی نوروزی ایشان در ۱۳۹۷/۰۱/۰۱ در زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی به شرح زیر:

«جزو سیاستهای اقتصاد مقاومتی و خصوصیات اقتصاد مقاومتی، درون‌زایی است؛ درون‌زایی یعنی [اینکه] تولید ثروت به وسیله‌ی فعالیت درونی کشور انجام بگیرد؛ چشم به بیرون نباشد، نگاهمان به بیرون نباشد. ... اینکه ما از بیگانه طلب بکنیم و متعهد در مقابل بیگانه بشویم، این خطای بزرگی

با نیازها و مزیت‌های نسبی کشور»، و در نتیجه «افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش و فناوری داخلی»، «رصد تیزبینانه «نیازهای کشور» از مجرای ایجاد ارتباط قوی با اساتید دانشگاهی صاحب‌نظر و عملگرا و تشویق و هدایت جامعه جوان علمی و نخبگانی کشور در مسیر رفع نیازهای کشور از طریق تقویت روحیه و «فرهنگ کار و تحقیق» در قالب «پایان‌نامه و رساله دانشجویی کاربردی کارفرما محور و تقاضا محور» است.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تیصره

مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

الف) در بند اول ماده دوم (اهداف) اساسنامه جهاد دانشگاهی آمده است: «گسترش تحقیقات و شکوفائی روحیه تتبع و استعدادها در سطح جامعه برای نیل به خوداتکائی»؛

ما در جهاد دانشگاهی اعتقاد راسخ داریم که یکی از شاه‌راه‌های حرکت پرشتاب کشور به سوی قله‌های پیشرفت و ایجاد خوداتکائی و نیل به خودکفائی، اعتماد به توانمندی‌های علمی و فناوریانه داخلی است. لذا با طراحی رویدادها، جشنواره‌ها و برنامه‌های علمی - فرهنگی، از یک سو جامعه دانشجویی و

است؛ باید اقتصاد درون‌زا باشد. البته معنای درون‌زا بودن اقتصاد این نیست که درهای کشور را ببندیم؛ نه، ما گفته‌ایم «درون‌زا و برون‌گرا»^۱ آنگونه که رهبر فرزانه انقلاب تأکید می‌نمایند، «راه برون‌رفت کشور از بحران‌ها، فشارها، تحریم‌های ظالمانه بین‌المللی و شکوفایی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، تولید علم و فناوری نافع و کاربردی، مبتنی بر اولویت‌ها و نیازهای اساسی کشور و جبران خلاءها، کاستی‌ها و کمبودهای تاریخی است».

د) بر اساس بند ۴ بخش ۲ - ۲ از فصل دوم «سند نقشه جامع علمی کشور» - مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی - با عنوان «وضع مطلوب علم و فناوری»، یکی از اهداف کلان نظام علم و فناوری کشور «دستیابی به توسعه علوم و فناوریهای نوین و نافع، متناسب با اولویتها و نیازها و مزیت‌های نسبی کشور؛ و انتشار و به‌کارگیری آنها در نهادهای مختلف آموزشی و صنعتی و خدماتی» است.

همچنین در بند ۵ همان بخش بر «افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش و فناوری داخلی به بیش از ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی کشور» تأکید شده است.

بر این مبنا، معتقدیم یک از شیوه‌های «توسعه علوم و فناوری‌ها متناسب

۱ اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)

با عنایت به قریب به دو دهه پیشینه، تجربه و جایگاه بسیار ارزشمند معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی در برگزاری «جشنواره‌های ملی کتاب سال و پایان‌نامه سال دانشجویی» در فضا و زیست‌بوم علم و فناوری کشور، این جشنواره نیز می‌تواند به عنوان یک جشنواره ملی در حوزه معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی مورد تصویب قرار گرفته و جهاد دانشگاهی واحد استان البرز با هماهنگی و همکاری آن معاونت، متولای برگزاری سالانه آن باشد.

● ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است)

مطابق طرح‌نامه و ارزیابی ۳ دوره برگزاری موفق «جشنواره ملی طرح‌ها و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های کاربردی کارفرمامحور «امیرکبیر»» به عنوان طرح مشترک حوزه معاونت فرهنگی و دفتر تجاری‌سازی جهاد دانشگاهی واحد استان البرز و با حمایت مستقیم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان البرز و بنیاد نخبگان استان البرز در سال‌های ۱۳۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ و با توجه به اینکه رویکرد و اهداف این جشنواره در سال ۱۴۰۰ مورد توجه، الگوبرداری و

دانشگاهی کشور را هر چه بیشتر به تعامل سازنده و پایدار با صنعت کشور تشویق و ترغیب نموده و از سوی دیگر، اعتماد جامعه و صنعت را به خلاقیت، نوآوری و توان علمی و فناوری جوانان این مرز و بوم جلب می‌کنیم.

ب) بر اساس بند ۵ مصوبه «مأموریت‌های جهاد دانشگاهی در اجرای نقشه جامع علمی کشور» در جلسه ۵۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۵ شورای ستاد راهبردی نقشه جامع علمی کشور، یکی از مأموریت‌های این نهاد، «ارتقاء فرهنگ کارآفرینی و روحیه خودباوری و ترویج الگوی موفق علم و فناوری با تأکید بر جامعه دانشگاهی کشور» است.

در این راستا، معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی بر خود فرض می‌داند برای «ارتقاء فرهنگ کار» و تقویت «روحیه خودباوری»، با برگزاری رویدادها و جشنواره‌های علمی - فرهنگی نظیر «جشنواره ملی امیرکبیر»، نمونه‌های موفق و شاخص «پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی کاربردی کارفرمامحور» را که نقش ویژه خود را هر چند اندک در رفع مسائل و مشکلات کشور ایفا نموده‌اند، فراره دیگر دانشجویان و پژوهشگران جوان قرار داده و با شعار «اقدام عملی برای تعامل و ارتباط دانشگاه با جامعه و صنعت»، در گستره تمامی دانشگاه‌ها، مؤسسات و مراکز آموزش عالی کشور، جامعه جوان دانشجویی متفکر، متعهد، میهن‌دوست و دغدغه‌مند نسبت به مسائل و مشکلات کشور را به «مسئله‌مند و تقاضامحور» کردن کنکاش و پژوهش علمی تشویق نماید.

گرته‌برداری بسیار محدود از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز قرار گرفته است و کشور نیز در جهت رفع و حل مسائل مختلف صنعت و جامعه و افزایش اتکاء به توان و ظرفیت‌های داخلی به کاربردی و تقاضامحور شدن پژوهش‌های علمی و دانشگاهی از جمله پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی به شدت نیازمند است، این جشنواره در صورت جلب حمایت متولیان ملی توسعه فناوری در کشور (نظیر معاونت علمی ریاست جمهوری، وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ...)، می‌تواند جایگاه ویژه و منحصر به فردی در میان رویدادهای علمی سالانه کشور به خود اختصاص دهد.

همچنین امید است در افق بلندمدت، فرهنگ و ادبیات شناخت و تحلیل مسائل کوچک و بزرگ کشور در حوزه‌های مختلف علمی، اقتصادی، اجتماعی و معیشتی و نیز هدایت مسیر پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی دست‌کم در مقاطع تحصیلات تکمیلی به سمت و سوی حل مسأله مبتنی بر تقاضای بخش‌های صنعت و خدمات، و در مقیاس وسیع‌تر انتفاع‌پایدار جامعه از دستاوردهای پژوهش‌های دانشگاهی به تولی‌گری و پیش‌قراولی جهاد دانشگاهی، در فضای علمی کشور نهادینه شود.

معمولاً قسمت معرفی پایان‌نامه‌ها از نگاه‌ها و توجهات به دور می‌ماند. برگزاری یک جشنواره اختصاصی برای ارتباط بین عرضه‌کنندگان دانش و فن‌آوری یعنی دانشجویان و محققان از یک‌طرف و تقاضاکنندگان آن از طرف دیگر می‌تواند در افزایش میزان کاربردی و مسأله‌محور شدن پایان‌نامه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی نقش بسزایی داشته باشد.

بر اساس مطالعات انجام‌شده، یکی از مهم‌ترین راهکارهای برقراری ارتباط بین دانشگاه و صنعت و کاربردی کردن پژوهش‌های مختلف به‌ویژه فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان در قالب پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری، نیازمحور بودن طرح‌های پژوهشی و پایان‌نامه‌های دانشگاهی است. در خیلی از موارد، به دلیل نبود ارتباط بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان این پژوهش‌ها، فعالیت‌های انجام‌شده در طرف عرضه، بدون استفاده بایگانی‌شده و طرف تقاضا از نتایج این تحقیقات محروم می‌شود.

برگزاری جشنواره‌ای که نتایج پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و دکتری و طرح‌های تحقیقاتی را در اختیار نهادها و سازمان‌ها، به‌خصوص صنعت قرار دهد، می‌تواند خلاء و شکاف بین دانشگاه، صنعت و جامعه را کاهش داده و موجبات افزایش نوآوری در بخش تولیدی کشور را فراهم نماید.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنام‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

برنامه‌ها و جشنواره‌های مختلفی برای معرفی ایده‌ها و طرح‌های کارآفرینی برای سرمایه‌گذاران و بنگاه‌های اقتصادی در داخل کشور برگزار می‌گردد؛ اما

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
		✓					موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزیند	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی)	اردو (بازدید)	۳۴
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	جشنواره	۳۵
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره		
	جشنواره ادبی		
	جشنواره فرهنگی هنری		
	جشنواره‌های مذهبی		
✓	جشنواره کتاب / پایان‌نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	همایش	۳۶
	جشنواره ورزشی		
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)		
	گردهمایی		

تیگ بزید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه‌ای	۳۷
✓	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
✓	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چند رسانه‌ای		
	اینفوگرافی		
	فیلم		
	کلیپ		
	پادکست		
	اپلیکیشن		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه	۳۸
	مسابقه داستان نویسی / دنلوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعر / شعر (به ازای هر اثر)	مسابقه	۳۹
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)		
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	نمایش	۴۰
	اکران فیلم		
✓	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه	۴۱
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه	۴۲
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست	۴۳
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تریبون آزاد، گفتگوی دانشجویی		
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبر قرآن		
	شب شعر		
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...		
	دیدار با مفاخر		
	طرح افکارسنجی		
	طرح مطالعاتی		
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر	۴۵
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● (الف) بهره‌مندان عمومی:

- دانشجویان ■ ۳۰۰۰ نفر ساعت
- جهادگران و خانواده آنها
- اساتید و مدرسان ۲۰۰ نفر ساعت

● (ب) بهره‌مندان نهادی:

- (نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):
- ۱- دانشگاه‌ها، مؤسسات و مراکز آموزش عالی، پژوهشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها، پارک‌های علم و فناوری
  - ۲- نهادها، سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی
  - ۳- شرکت‌ها، سازمان‌ها و بنگاه‌های اقتصادی و صنعتی خصوصی

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاد دانشگاهی واحد استان البرز	معاون فرهنگی
۲	اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان البرز	عضو هیأت مدیره و مدیر روابط عمومی
۳	بنیاد نخبگان استان البرز	رئیس

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس جهاد دانشگاهی واحد استان البرز

۱۵- واحد سازمانی مجری:

جهاد دانشگاهی واحد استان البرز

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- ۱- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان البرز
- ۲- بنیاد نخبگان استان البرز

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی کشور

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

سناد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

جسورہ ملر لباس لیرا لیرا اسلام «حارثہ»

جہاد دانشگاہی واحد استان خراسان جنوبی

۱- عنوان طرح:

جشنواره ملی لباس ایرانی-اسلامی «چارقد»

۲- کد طرح:

۱۴-۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

فرهنگ ایرانی همواره در تلاش بوده تا شعور انسانی را مطابق با جایگاه انسان در نظام آفرینش پاس بدارد و از این طریق به رشد و نمو فرد در جامعه ای سالم کمک کند و از مواردی که در فرهنگ ایرانی نقش مهمی را در این زمینه ایفا

می‌کند مسئله پوشش و لباس بوده است.

البته بررسی لباس در سرزمین ایران که قدمتی چند هزار ساله دارد و در دوره‌های مختلف تحت تاثیر مذاهب و یا جنگها و لشکرکشی‌ها بوده است، کار آسانی نیست. چرا که ارتباط ایران با کشورهای دور و نزدیک در زمینه‌های مختلف باعث نوعی تبادل فرهنگی شد که پوشاک نیز از این مورد مستثنی نیست.

لباس‌های ایرانی تحت تاثیر جغرافیای خاص سرزمین ایران معمولاً از رنگ‌های بسیار زیبا و خالص همچون قرمز، بنفش، نارنجی و دیگر رنگ‌های طبیعی بوده است. هنر پارچه بافی در ایران به تولید لباس‌های ایرانی نیز کمک بسیاری کرده. فراگرفتن ابریشم بافی از بازرگان چینی شعر بافی و ایکات و ده‌ها نوع از بافت‌های زیبا تضمینی برای زیباتر شدن لباس ایرانی بوده، لباس‌هایی که می‌توان نمونه‌های آن را در مینیاتورهای ایرانی و نقوش مختلف در ادوار قبل و بعد از اسلام مشاهده کرد.

در دوره کنونی لباس‌ها دچار تغییرات بسیار و از قالب لباس ایرانی خارج شده است، چه بسا باید به لباس ایرانی توجه بیشتری داشته باشیم، چرا که هر قسمتی از لباس ایرانی بیانگر حکمتی است که در تفکر ایران ریشه دارد، تفکری که از ادیان الهی و اندیشمندان، شعرا و هنرمندان سرچشمه گرفته و با فرهنگ ما سازگار است.

لباس مردم خراسان از قدمت چند هزار ساله‌ای برخوردار است که خوشبختانه در بیشتر شهرهای این سرزمین با وجود تحولات تاریخی پر از فراز و نشیب ایران حفظ کرده و سینه به سینه به نسل‌های بعدی انتقال داده‌اند. پوشاک محلی زنان خراسان در گذشته شامل سه بخش کلی سرپوش زنانه، تن پوش زنانه و پاپوش زنانه بوده است که هر یک از این‌ها نیز خود شامل قسمت‌هایی بوده است.

چارقد «چرقت» روسری بانوان خراسان در سرما و گرما مورد استفاده قرار می‌گیرد و متناسب با نوع فصل در فصل سرما ضخیم‌تر و در فصل گرما نازک‌تر و از جنس پنبه بوده که به شکل مثلثی شکل دوخته می‌شده و بر روی سر می‌انداختند. (معمولاً خانم‌های میان‌سال گوشه‌ای از چارقد را روی سرشان می‌بستند و خانم‌های جوان آن را با سنجاق‌های تزئینی در زیر گلو محکم می‌کردند).

معمولاً چارقد از پارچه‌های ساده و گلدار کرباس یا نخ‌های زری دار و برقی استفاده می‌کردند این نوع سرپوش به رنگ‌های مختلف استفاده می‌شده و رنگ خاصی برای آن تعریف نشده است.

گوناگونی پوشاک در خراسان با قومیت‌های ساکن در این منطقه پیوند دارد. هر قوم لباس قومی خویش را می‌پوشد که این موضوع در شمال و جنوب خراسان بیشتر نمایان است. در مناطق مرکزی خراسان مردان نسبت به پوشش

خوبش بیشتر علاقه مندند تا زنان.

لذا لباس جزئی از فرهنگ و هویت هر قوم محسوب می شود و بایستی فرهنگ آداب و رسوم کمتر به یاد مانده کشور را زنده و به آیندگان معرفی نمائیم. لباس های سنتی بارزترین نماد فرهنگی، مشخص ترین نشانه اعتقادی ملی و راحت ترین وسیله انتقال فرهنگ هستند و شاید خراسان به دلیل شرایط آب و هوایی و اقلیم از تنوع خاصی در پوشش لباس برخوردار بوده است. شاید امروز خیلی از جوانان تمایلی به پوشیدن لباس های سنتی منطقه خود نداشته باشند اما طراحان می توانند با ترکیب سنت و مدرنیته شرایط را فراهم آورده تا همه جوانان جهت پوشیدن آن رغبت نشان دهند و سنت های قدیمی به دست فراموشی سپرده نشود. لباس های تلفیقی می تواند برگرفته از لباسهای سنتی اقوام مختلف ایرانی علی الخصوص شرق کشور باشد و لباس ها در جشن های ملی با معرفی هویت ایرانی می تواند کاربرد داشته باشد و مزیت خراسان به خصوص خراسان جنوبی در این زمینه منحصر به فرد است.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

ترویج و تعمیق الگوهای پوشش ایرانی-اسلامی، برگرفته از لباس های سنتی

و بومی

● ۴-۲- اهداف فرعی:

به منظور تقدیر و تشویق طراحان عرصه مد و لباس برای ارائه الگوهای نوین و فراهم ساختن فضای رقابتی سالم در بین فعالان این عرصه و همچنین کمک به ارتقای سطح روش ها و حرفه ای تر شدن آنها، این جشنواره با الهام از فرهنگ و هنر اصیل و هویت دار (اسلامی ایرانی) با اهداف مختلف برگزار می گردد که از جمله می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱- ترغیب و تشویق طراحان برای ارائه ایده ها و طرح های خلاقانه
- ۲- فراهم آوردن زمینه مناسب برای کشف و ظهور استعدادها و خلاقیت ها
- ۳- شناسایی و معرفی توانمندی های بخش طراحی
- ۴- ایجاد فضای مناسب برای انتقال و تبادل دانش در صنعت مد و لباس
- ۵- ترغیب و تشویق دانشجویان هنرمند به خلق تصاویر زیبا بر روی لباس های سنتی و مدرن منطقه.
- ۶- معرفی پوشش محلی قومیت های منطقه شرق کشور.
- ۷- ایجاد اشتغال پایدار در عرصه صنعت پوشاک و نساجی منطقه.
- ۸- آشنایی با سبک زندگی، آیین ها و مراسم مذهبی و محلی جهت طراحی و تولید لباس ایرانی-اسلامی.
- ۹- ایده پردازی با الهام از طراحی لباس، پارچه و زیورآلات سنتی.

● ۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود):

آنچه امروزه در پوشش اسلامی و ایرانی به ویژه برای بانوان مطرح است، تنوع در طرح و رنگ لباس هاست اما عمدتاً طرح های لباس ها وارداتی، متناسب با الگوهای ساده شده غربی که در مواردی نیز رعایت پوشش ایرانی - اسلامی در آنها دیده نمی شود. رواج چنین پوشاکی با هدف یکی کردن جوامع در حال توسعه و نزدیک شدن به دهکده جهانی صورت پذیرفته است. این هدف فرهنگ غربی، بی شک تهدیدی جدی است در فراموش شدن فرهنگ غنی و پر بار پوشاک سنتی کشورها و به ویژه ایران، چرا که لباس و حجاب و پوشش ملی باید معرف تاریخ و فرهنگ سرزمین ها باشد. آنچه امروز در رابطه با سنت های بومی و اصیل ضروری به نظر می رسد، احیای لباس های محلی و به روز کردن این لباس ها برای استفاده زنان و مردان در جوامع مختلف است. الگوها و رهیافت هایی که می توان از لباس محلی ایران زمین در طول تاریخ چند هزار ساله به دست آورد، ما را با جشنواره ای از ایده ها آشنا می کند که در طراحی مد و لباس حتی در عصر حاضر می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

مد و لباس تنها ابزاری برای پوشش افراد نیست. طرح، رنگ، بافت، دوخت و هر آنچه که در آن به کار می رود، در بردارنده محتوا و اطلاعاتی است از آنچه که بدان باور داریم، از آنچه که فرهنگ ماست. با این اوصاف طراح مد لباس باید بینشی عمیق نسبت به همه مقوله ها داشته باشد تا با استفاده از تکنیک و فنی که بدان تبحر یافته است، آنچه که تولید می کند بر هویت ملی و ماهیت وجودی او صحنه بگذارد. قطع به یقین اگر چنین اشرافی وجود نداشته باشد نتیجه تلاش طراح حوزه مد و لباس به بیراهه خواهد رفت.

● ۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۲ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

- راهبرد ۱۴ چشم انداز ۱۴۰۴ بحث نهادینه سازی فرهنگ عفاف و حجاب، ساماندهی فضای عمومی دانشگاه ها و حفظ شئون محیط علمی دانشگاه مدنظر این طرح می باشد و علاوه بر آن گسترش فرهنگ عفاف و حجاب با تاکید بر اجرای ضوابط، تکمیل و متناسب سازی آن با مقتضیات دانشگاهی و مراکز آموزشی و نظارت بر حسن اجرا و همچنین حمایت

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارتند از: سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی - اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

از پژوهش‌ها و فعالیت‌های علمی و کاربردی در زمینه عفاف و حجاب در دانشگاه‌ها از جمله چشم‌اندازهای این طرح است.

- در مبحث آموزشی در راهبرد ۱۱ بسترسازی و تقویت ساختارهای حمایتی برای رشد هنر اسلامی و حمایت از آموزش‌های نظری و کاربردی در حوزه هنر متعهد و اینکه بایستی حمایت از رشته‌های هنری محلی و منطقه‌ای در چارچوب فرهنگ اسلامی ایرانی نیز آمده که با موضوعات طرح پیشنهادی ما مطابقت دارد.

- در سند نقشه جامع علمی کشور در بخش اولویت‌های علم و فناوری کشور (۲-۳) در اولویت‌های الف و ب و در بخش هنر قسمت طراحی هنری ایرانی اسلامی و لباس با تاکید بر نگاه اسلامی اشاره شده است.

- در راهبرد کلان ۳ بحث راهبردهای ملی که در آن به جهت داری چرخه علم و فناوری و نوآوری به ایفای نقش موثرتر در اقتصاد تاکید شده است. در جشنواره یکی از اهداف آن ترویج فرهنگ کسب و کار و فرهنگ کارآفرینی اشاره شده که مورد تاکید این طرح است.

- در اهداف کلان فرهنگی بر خورداری از اخلاق و فرهنگ اسلامی کار، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری، تولید ثروت حلال و الگوی صحیح مصرف و همچنین دست‌یابی به هنر متعهد به ارزش‌های اسلامی انقلابی دیده

شده است.

- در بحث سبک زندگی که یکی از اولویت‌های فرهنگی می‌باشد به عفاف و پوشش بر اساس فرهنگ اسلامی ایرانی اشاره شده است که در این جشنواره نیز می‌تواند لحاظ گردد.

- در راهبرد کلان ۵ اشاره ای به تبیین و نهادینه سازی فرهنگ عفاف، پوشش و حجاب اسلامی در مناسبات و ارتباطات اجتماعی دیده شده که می‌تواند یکی از اهداف این جشنواره باشد (ص ۷۳).

- اقدامات ملی در این زمینه تدوین و اجرای سند مد و لباس و ترویج پوشش منطبق با آموزه‌های اسلامی و ملی و حمایت از تولید و توزیع آن و مقابله هوشمند با واردات، تولید و توزیع پوشاک و لباس‌های مبتذل و غیر اسلامی و همچنین بازنگری و اصلاح نظام آموزشی و تعلیم و تربیت با رویکرد تثبیت عفاف و حجاب و حذف نمادهای فرهنگی منحط غربی و زدودن مظاهر خودباختگی در مقابل فرهنگ بیگانه است (ص ۷۵).

- تدوین و اجرای برنامه ملی احیای هنرهای متعالی سنتی فراموش شده در چارچوب ارزش‌های اسلامی ایرانی که جشنواره ملی لباس ایرانی و اسلامی (چارقد) می‌تواند در این زمینه گام‌های موثری بردارد (ص ۹۳).

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

- طرح چارقد در مبحث چشم انداز فرهنگی و تربیتی سعی کرده است تجلی بخش الگوی سبک زندگی اسلامی ایرانی باشد و با برخورداری از هویت تمدن ساز اسلامی ایرانی گام مثبت در این زمینه بردارد.

- در اهداف کلان نیز سعی کرده است سبک زندگی صحیح اسلامی را تحقق بخشد و چشم انداز آموزشی این طرح نیز تلاش دارد در زمینه پوشش ایرانی اسلامی نیروهای توانمندی را با تربیت دانش آموختگان متخصص، متعهد، خلاق و کارآفرین به جامعه تحویل نماید.

- در برنامه ششم توسعه جهاد دانشگاهی در بحث پیشگام در توسعه علم و فناوری و فرهنگ اشاره ای دارد که در امر پرورش خلاقیت ها و استعداد های فرهنگی و هنری و تقویت روحیه خودباوری دانشجویان پیشگام باشیم. همچنین در ماموریت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگی تعمیق هویت اسلامی ایرانی دانشجویان و دانشگاهی و رشد و ارتقاء مشارکت دانشجویان در برنامه ریزی و اجرای فعالیت های فرهنگی و هنری تاکید شده است.

- جشنواره ملی مد و پوشش لباس ایرانی و اسلامی مبتنی بر حکمت

اسلامی و گسترش بخش هنرهای سنتی ارزشمند کشور عزیزمان ایران می باشد.

- اهداف کلان بخش فرهنگی در بند ۵ اشاره ای دارد مبنی بر سازمان بهتر در نوآوری و توسعه فعالیت های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی به منظور تقویت روحیه خودباوری، تعهد و مسئولیت پذیری اجتماعی و تلاش برای رشد و شکوفایی خلاقیت ها و استعداد های فرهنگی و هنری دانشجویان و ایجاد زمینه های رقابت سالم و سازنده در عرصه آفرینش های علمی و فرهنگی، هنری و غنی سازی اوقات فراغت دانشجویان در گستره ملی منطقه و جهان اسلام.

۸- پیشینه اجرای طرح:

الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است): تا آنجایی که اطلاع داریم انجام نگرفته است.

ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است):
جهاد دانشگاهی واحد هنر، مرکز خدمات تخصصی طراحی مد و لباس

۱ اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

دارد که اکنون به یک هویت بزرگ و واحد در قامت تمدن باشکوه ایرانی اسلامی با شاخصه همراهی پوشش و هنر همراه شده است.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

دانشجویی را از سال ۱۳۸۶ به عنوان مرکز نوع ب تاسیس نموده، همکاران این مرکز تعدادی از اساتید دانشگاه و کارشناسان متخصص در رشته های طراحی پارچه و لباس انواع چاپ و سایر رشته های هنری هستند.

- برگزاری جشنواره ملی نقش تن پوش توسط جهاددانشگاهی واحد هنر برای نهمین بار در دو بخش رقابتی و غیر رقابتی، با هدف بسترسازی جهت حضور فعال هنرمندان و طراحان خلاق در عرصه صنعت و مد لباس کشور، رشد خلاقیت و استعداد های هنری جوانان و شناسایی افراد مستعد و موفق ایشان به مراکز تولیدی و صنعتی برگزار می گردد.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با بر نامه های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی):

- معرفی نوع پوشش لباس های سنتی به شکل مدرن خلق این پوشش ها که می تواند تولید آن در کشور و سایر کشورهای همسایه صادر گردد. با توجه به اینکه جشنواره به صورت تخصصی روی طراحی کار می کند نسبت به سایر جشنواره ها متمایز تر می باشد.

موضوع مد و لباس به عنوان یکی از سرفصل های مهم کاری در حوزه فرهنگ عمومی بوده و تاریخ فرهنگ و هنر ایران در این حوزه بسیار تابناک است ، ویژگی های تمدنی ایران حکایت از تنوع در پوشش مردان و زنان این سرزمین

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
		✓	✓			✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیگ بزید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)	اردو (بازدید)	۴۶
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)		
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	جشنواره	۴۷
	جشنواره ادبی		
	جشنواره فرهنگی هنری		
	جشنواره‌های مذهبی		
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی	همایش	۴۸
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)		
	گردهمایی		

تیگ بزئب	قالب فرعی	قالب اصلی	
	تولبب نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چنء رسانه‌ای	۴۹
	طراحی و راه‌انءازی پایگاه اینءرنءی / پرتال سازمانی		
	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
✓	تولبب خبر (به ازای هر خبر تولببب)		
	تولبب چنء رسانه‌ای		
	اینفو گرافی		
	فیلم		
✓	کلبپ		
✓	پاءکست		
	اپلیکیشن		
✓	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه	۵۰
	مسابقه داستان نویسی / ءلنوشءه (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عكاسی / نقاشی / کاریكاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه كتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور ی / مجازی)		
	ءنءاقر (سالنی، خیابانی)		
	اكران فیلم	نمایش	۵۱

تیگ بزئید	قالب فرعی	قالب اصلی	
✓	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز) بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۰.۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	نمایشگاه	۵۲
✓	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز) دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت) دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	کارگاه	۵۳
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره) نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری) سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم تریبون آزاد، گفتگوی دانشجویی معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...) کرسی تلاوت و تدبر قرآن شب شعر گرامیداشت/ نکوداشت اساتید، مفاخر و ... دیدار با مفاخر طرح افکارسنجی طرح مطالعاتی تولید محتوا و چاپ کتاب تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...	نشست	۵۴
		طرح مطالعاتی	۵۵
		چاپ نشر	۵۶

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۶۰۰ نفر ساعت اساتید و مدرسان ■ ۱۰
 جهادگران و خانواده آنها ■ ۶۰ نفر ساعت

ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهاد‌های استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- جهاددانشگاهی
- اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی
- شورای هماهنگی فعالیت‌های فرهنگی دانشگاه‌ها

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاددانشگاهی	رئیس واحد
۲	جهاددانشگاهی	معاون فرهنگی
۳	دانشگاه بیرجند	مدیر گروه مد و لباس
۴	دانشگاه فنی و حرفه‌ای	مدیر گروه هنر
۵	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	کارشناس هنری
۶	جهاد دانشگاهی	مدیر فرهنگ سرای ابن‌حسام

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس واحد جهاددانشگاهی خراسان جنوبی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

جهاددانشگاهی خراسان جنوبی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان خراسان جنوبی
- دانشگاه بیرجند
- دانشگاه فنی و حرفه‌ای سپیده کاشانی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

سوگواره ملر میعادگاه عاشورایر دوشنبویا لیر

جهاد دانشگامی واحد استان زنجان

سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان ایران

۲- کد طرح:

۱-۲-۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.

سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی فرصتی است برای عرض ارادت دانشجویان به ساحت قدسی سرور شهیدان عالم و ترسیم کننده برترین اثر انسانی، یعنی «شهادت». این سوگواره با پیشینه پنج دوره و تأثیرگذار خود، سعی کرده تا فاصله

دانشجوی هنرمند متعهد را با جامعه مخاطب به حداقل برساند. این رویکرد از طریق فراخوان آثار هنری متناسب با رخداد و حادثه کربلا دنبال شده است. در طول دوره‌های برگزاری این آیین هنری، برگزارکنندگان همواره کوشیده‌اند تا با فراهم‌آوری شرایط لازم، زمینه مشارکت بیش از پیش دانشجویان هنرمند در بخش‌های ادبی و هنری را برای حضوری حداکثری و مثمرتر مهیا کنند.

خلق آثار عاشورایی، مبین تداوم خط سرخ شهادت و ایثار حسینی است. همراهی و همدلی هنرمندان با هویت و ارزش‌های دینی جامعه، عقب‌نماندن از قافله همدلان اباعبدالله‌الحسین (ع) است و در عین حال تزریق شور و احساس هنرمندانه‌ای است به جریان ابدی «کل‌یوم عاشورا و کل‌ارض کربلا».

با توجه و با عنایت به اصل تداوم و پندگیری از واقعه عاشورا و ترویج معقولانه و موثر این واقعه، معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی در یکی از پایگاه‌ها و مهدهای تاریخی و همیشگی برگزاری مجموعه آیین‌های مذهبی عاشورای حسینی (استان زنجان)، تلاش کرده است تا با برگزاری پنج دوره از سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان، بر ماندگاری و تاثیرگیری از واقعه عاشورا بیفزاید و تجربیات چندین ساله خود را در این راستا، به منصف ظهور رساند.

نخستین سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان در سال ۱۳۹۳ با حرکتی همه‌جانبه از سوی معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی استان زنجان در شش بخش شعر، داستان کوتاه، عکاسی، گرافیک، فضای مجازی (طراحی

وبلاگ و سایت) و طراحی المان شهری برگزار شد.

جهاددانشگاهی استان زنجان در سال ۹۵ برای دومین بار، میزبان برگزاری میعادگاه عاشورایی دانشجویان بود. این برنامه ملی با محوریت ترویج و هم‌افزایی فرهنگ عاشورایی، اشاعه ساختار ذهنی و عملکردی امام حسین (ع) در جامعه و تعمیق استعدادها و ظرفیت‌های استان و نیز پرورش افرادی که توانایی تاثیرگذاری در این وادی را داشته باشند، تدوین شده بود.

در دوره دوم سوگواره، بخش‌های گرافیک، فضای مجازی (طراحی وبلاگ و سایت) و نیز طراحی المان شهری حذف و به جای آن دو بخش کلیپ تصویری «برودکست»؛ (کلیپ‌ها و نماهنگ‌های مرتبط با ایام محرم و مناسبت‌های عاشورایی) و قطعات صوتی «پادکست»؛ (بخشی از یک سخنرانی، مداحی، قطعه ادبی، دکلمه و غیره) بدان اضافه شد.

سومین دوره این سوگواره ملی که به‌صورت دوسالانه برگزار می‌شود، از ۳۱ شهریورماه ۱۳۹۶ مطابق با اول محرم الحرام ۱۴۳۹ هجری قمری فعالیت خود را آغاز نمود. دبیرخانه چهارمین دوره سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان از اواسط شهریور سال ۱۳۹۷ با موضوع «عاشورا و نهضت حسینی» و بخش ویژه «زنجان پایتخت شور و شعور حسینی» آغاز به کار کرد.

سومین سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان در چهار بخش «شعر»، «عکس»، «حرفه‌ای و آماتور»، «قطعه‌های صوتی» (پادکست) و «کلیپ‌های

تصویری» برگزار شد.

دبیرخانه چهارمین دوره سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان از اواسط شهریور سال ۱۳۹۷ با موضوع «عاشورا و نهضت حسینی» و بخش ویژه «زنجان پایتخت شور و شعور حسینی» آغاز به کار کرد.

دریافت آثار برای این دوره از هفتم مردادماه آغاز شد و علاقه‌مندان آثار خود را تا ۱۳ مهرماه در قالب شعر، عکس، قطعه ادبی شامل دل‌نوشته و نثر و نیز قطعه تصویری شامل کلیپ، نماهنگ و فیلم به دبیرخانه ارسال کردند.

طبق برنامه‌ریزی‌های به‌عمل آمده، دبیرخانه پنجمین سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان از روز پنجشنبه ۱۰ مردادماه همزمان با روز شهادت امام محمدتقی (ع) در معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی زنجان، آغاز به کار کرد و روز دهم اسفند ۱۳۹۹ به کار خود پایان داد. در پنجمین سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان آثار شرکت‌کنندگان در پنج بخش شعر، نثر، عکس، قطعات صوتی و تصویری به دبیرخانه ارسال شد.

افرادی که توانایی تاثیرگذاری در این وادی را داشته باشند تدوین شده است، از سویی دیگر و هدف اصلی برگزاری این سوگواره؛ نهادینه نمودن، انتقال پیام بصیرتی و سبک زندگی امام حسین (ع)، ترویج هنر متعالی انقلاب امام حسین (ع)؛ اشاعه سبک و سیاق زندگی امام حسین (ع) در جامعه به‌ویژه در بین جوانان و نوجوانان؛ بدعت‌شناسی و آگاهی از زمینه‌های ورود بدعت و تحریف در فرهنگ عاشورایی و فراتحلیل آثار، جهت بهره‌گیری مؤثر و مستمر و کاربردی قابل انعکاس در فضای جامعه.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- شناسایی و تربیت دانشجویان مستعد در حوزه فرهنگ و هنر عاشورایی
- ۲- ترویج هنر عاشورایی در جامعه دانشگاهیان کشور همگام با بهره‌مندی از رهندهای مقام معظم رهبری
- ۳- ترویج فرهنگ ولایت‌مداری در بین دانشگاهیان کشور

● ۴-۱- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

ترویج و هم‌افزایی فرهنگ عاشورایی، اشاعه ساختار ذهنی و عملکردی امام حسین (ع) در جامعه و تعمیق استعدادهای ظرفیت‌های استان و نیز پرورش

● ۵- ضرورت و اهمیت طرح:

در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۳۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود):
یادآوری حادثه عاشورا در دنیای اسلام و به‌ویژه در قلمرو یاران عترت (ع)
امروزه یک فرهنگ است. فرهنگی که ریشه در عقل و فطرت انسانی و آیات

می‌دهد و عبرت‌ها راه پیش‌گیری را، اندیشه‌های فعال و ذهن‌های هوشیار از مشاهده کربلا و پدید آمدن این حادثه بزرگ و دردناک، در تاریخ صدر اسلام، به عبرت‌ها و چرایی ایجاد آن می‌رسند که برای انسان‌های کوتاه بین، گرفتار در قالب‌ها قابل دسترسی نمی‌باشد، زیرا آنها حوادث را تا ریشه‌های آن نمی‌توانند پی‌جویی کنند.

لذا با توجه به فضای کنونی جامعه، لزوم توجه به فرهنگ عاشورایی و تبیین قیام ابا عبد الله الحسین (ع) در بین جوانان این مرز و بوم علی‌الخصوص دانشجویان دانشگاه‌های کشور، بیشتر احساس می‌شد که جهاد دانشگاهی استان زنجان بر خود وظیفه دید بار اجرایی این کار را بر دوش گرفته و با تمام قوا و بهره‌مندی از کمترین امکانات گامی ناچیز و موثر در پیشبرد این هدف مقدس داشته باشد.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۱ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود. شکی نیست که انقلاب اسلامی ایران به عنوان تداوم نهضت عاشورا، کارکرد

قرآن و سنت نبوی (ص)^۲ دارد. عالی‌ترین هنرهای مردمی، ناب‌ترین جلوه‌های ذوق شعری، نقاشی، موسیقی، هنرهای تصویری و معماری و پر خروش‌ترین قیام‌های اجتماعی و عظیم‌ترین اجتماعات مردمی و گسترده‌ترین و عمیق‌ترین سوگواری‌های جمعی و سراسری، مولود عشق بشریت به آستان قدس حسینی و یاران فداکار اوست.

عاشورای حسینی گرچه در یک روز از تاریخ رخ داده اما دامنه آن تا ابدیت کشیده شده و هیچ زمان در جغرافیای خاصی از تاریخ محصور نمانده است، بلکه از قرن‌ها پیش الهام‌بخش همه حرکت‌های حق‌طلبانه و عدالت‌خواهانه جهان بوده و خواهد بود.

در دنیای رسانه‌سالاری، عاشورا و سیدالشهداء (ع) هم مورد هجوم فرهنگی است نه هجوم فیزیکی و از اینرو پاسداری از فرهنگ عاشورا و وظیفه ما، خصوصاً نسل جوان است. پاسداری از عاشورا، پاسداری از ایمان و توحید و حاکمیت خدا بر سراسر جهان است.

از مهم‌ترین آموزه‌ها و تعالیم عاشورا، در طول سالیان دراز و قرن‌های متممادی، عبرت‌آموزی این واقعه غم‌بار تاریخی است و باید اذعان داشت مهم‌تر از درس‌های عاشورا عبرت‌های عاشورا است. درس‌های عاشورا راه درمان را نشان

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

«احیا اسلام» را بعد از چهارده قرن به بهترین شکل به منصف ظهور رسانید. پیداست که امام خمینی در تحلیل و داوری خود درباره انقلاب اسلامی ایران همواره می‌کوشد ریشه‌ها و سرچشمه حرکت را در چهارچوب دینی آن و بالاخص با تمسک به نهضت عاشورا جستجو کند. نهضت امام حسین (ع) یک حرکت بزرگ فرهنگی است که انسانها را از درون متحول می‌کند. تحولی که لزوماً تحول در برون را به همراه دارد تغییر انفسی که به تعبیر قرآن مجید به تغییر احوال می‌انجامد. انقلاب اسلامی ایران نیز به اعتبار موقعیت امام و کلمات و مواضع او نخست حرکتی فرهنگی است. امام در آغاز جانها را متحول کرد و پیرو آن توانست ساختار نظام سیاسی کشور را دگرگون کند. همانگونه که در نهضت عاشورا حرکت جان انسانها در پرتو چراغ «شهادت» و «اسارت» روشنایی گرفت و آگاه شد، در انقلاب اسلامی ایران، «عاشورا» چراغ راه و باعث و موجد انقلاب درونی گردید.

مکتبی که امام به مردم شناساند، بار دیگر جاذبه خود را در میان مردم باز یافت و مبنایی برای حرکت مردم شد. شعارهای اسلامی که از عمق مذهب تشیع سر بر آورده بود، به روح ایران تبدیل شد. امام خمینی با درایت فوق تصویری برانگیزنده‌ترین موضوعات مذهب شیعه را در جهت نهضت خود به کار گرفت. سیاسی کردن مراسم سالیانه عاشورا - همانگونه که ذاتاً بود و نه آنگونه که آن را

نمایانده بودند، از نمونه‌های بارز این امر بود. عاشورای سنتی جلوه‌ای بود برای کسب شفاعت امام حسین و نشان دادن دلسوزی و اندوه نسبت به امام شهید، اما امام خمینی با روشن نمودن اهداف و انگیزه‌های نهضت امام حسین مراسم عاشورا را به یک امر کاملاً سیاسی تبدیل نمود و از آن به بهترین وجه برای پیشبرد نهضت بهره برد. «کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا» محور دینی نهضت شد.

امام خمینی^(۵) بر این روایت (کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا) که در واقع بیانیه حرکت و حضور هر مسلمان در صحنه تقابل حق و باطل است، بارها تأکید کردند. اسطوره کربلا و شور انقلابی ناشی از آن به عنوان محوری‌ترین موضوع مذهب تشیع و مکتب اسلام تحرک انقلابی مردم را شعله‌ورتر کرد. توطئه رژیم پهلوی مبنی بر غیرسیاسی کردن دین اسلام و محدود کردن آن به منابر و مساجد، بدون آن که خطری برای قدرت حاکمه داشته باشد، خدشه‌دار شد. امام با استعماری اعلام کردن تز جدایی دین از سیاست، این دورا لازم و ملزوم یکدیگر عنوان نمود. با سیاسی شدن دین، این عامل نمی‌توانست به عنوان عنصر بی‌طرفی در عرصه تحولات جامعه باقی بماند و در مقابل ظلم و سرکوب و سلطه سلطان جائر سکوت کند. اسلام سیاسی مبنای حرکت انقلابی امام خمینی در بسیج توده‌ها برای تغییر در بنیاد جامعه ایران شد.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاددانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاددانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

بر اساس اهداف کلان بیست ساله جهاددانشگاهی در حوزه فرهنگی، پیش‌بینی شده است این معاونت به عنوان سازمان برتر در ترویج اسلام ناب محمدی (ص) و تعمیق معرفت دینی با تکیه بر اندیشه حضرت امام (ع) و آشناسازی دانشجویان با سیره نبوی (ص) و ائمه معصومین (ع) در جهت رشد معنویت‌گرایی و تحکیم فضائل اخلاقی و توسعه فعالیت‌های قرآنی دانشجویان در عرصه ملی و جهان اسلام و ارائه شیوه‌ها و الگوهای روزآمد در جهت انس و الفت هر چه بیشتر دانشجویان با قرآن با تأکید بر قرآن‌پژوهی و تدبیر در قرآن کریم باشد.

همچنین سازمان برتر در ارتقاء شناخت دانشجویان از فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی و معرفی جریان‌های فرهنگی - هنری معاصر و اندیشه، هنر، ادبیات و مفاخر و موارث فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی به منظور تقویت هویت ملی محسوب شود. از سویی دیگر طبق چشم‌انداز برنامه توسعه جهاددانشگاهی صیانت از ارزش‌های انقلاب اسلامی و انقلاب فرهنگی، ارتقاء و تعمیق معرفت دینی و ترویج فضائل اخلاقی در میان جوانان در پرتو اندیشه و سلوک دینی، اجتماعی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) و نیز تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی - ایرانی با رهیافتی زیبایی‌شناسانه، بدیع و منطبق با زمان، از اهداف

جهاددانشگاهی.

این نهاد انقلابی است.

لذا، سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان ایران منطبق با اهداف کلان بیست ساله جهاددانشگاهی و نیز چشم‌انداز برنامه توسعه این نهاد، برنامه‌ریزی شده است.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● (الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاددانشگاهی و خارج از کشور است):

طبق مستندات موجود برنامه‌ای جامع با محوریت، تعدد بخش‌ها و کیفیت سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان در سطح دانشگاه‌های کشور و حتی خارج از کشور برگزار نشده است.

● (ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی است):

طبق مستندات موجود برنامه‌ای جامع با محوریت، تعدد بخش‌ها و کیفیت سوگواره ملی میعادگاه عاشورایی دانشجویان در سطح سازمان‌ها، مراکز و

واحدها برگزار نشده است.

ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین: (در داخل و خارج

از جهاد دانشگاهی)

۱- جامع بودن سوگواره

۲- میزان مشارکت کنندگان

۳- استفاده حداکثری از ظرفیت چهره‌های آیینی کشور

۴- برگزاری برنامه‌های جانبی در حاشیه اجرای برنامه اصلی از جمله برپایی

نمایشگاه از آثار برگزیده، چاپ کتاب، تولید محصولات چندرسانه‌ای

۹- نوع طرح:

بین‌المللی ملی منطقه‌ای

استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
						✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیگ بزید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی)	اردو (بازدید)	
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)		
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	جشنواره	
✓	جشنواره ادبی		
✓	جشنواره فرهنگی هنری		
✓	جشنواره‌های مذهبی		
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی	همایش	
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)		
	گردهمایی	چند رسانه‌ای	
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)		
✓	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
✓	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چند رسانه‌ای		
	اینفو گرافی		
	فیلم		
✓	کلیپ		
✓	پادکست		
	اپلیکیشن		

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه
✓	مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)	
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
✓	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	
✓	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)	نمایش
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)	
	تئاتر (سالنی، خیابانی) اکران فیلم	
✓	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)	
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست
✓	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)	
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم	
	تربیب آزاد، گفتگوی دانشجویی	
✓	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...)	
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن	
✓	شب شعر	
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...	
	دیدار با مفاخر	

تیک بزنید	قالب اصلی	قالب فرعی
	طرح مطالعاتی	طرح افکارسنجی
		طرح مطالعاتی
✓	چاپ نشر	تولید محتوا و چاپ کتاب
		تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● (الف) بهره‌مندان عمومی:

- دانشجویان ■ ۳۰۰۰ نفر ساعت
- جهادگران و خانواده آنها ■ ..... نفر ساعت
- اساتید و مدرسان ■ ۲۰ نفر ساعت

● (ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- سازمان قرآنی دانشگاهیان ایران
- حسینیه اعظم زنجان
- اداره کل تبلیغات اسلامی استان (حوزه هنری استان)
- شهرداری زنجان (سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی استان زنجان)
- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان زنجان

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	سازمان قرآنی دانشگاهیان ایران	رئیس سازمان
۲	حسینیه اعظم زنجان	رئیس هیئت امنای حسینیه اعظم زنجان
۳	جهاددانشگاهی استان زنجان	رئیس جهاددانشگاهی واحد استان زنجان

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس جهاد دانشگاهی واحد استان زنجان

۱۵- واحد سازمانی مجری:

جهاد دانشگاهی واحد استان زنجان

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- ۱- سازمان قرآنی دانشگاهیان ایران
- ۲- جهاد دانشگاهی واحد استان زنجان
- ۳- حسینیه اعظم زنجان
- ۴- اداره کل تبلیغات اسلامی استان زنجان (حوزه هنری استان)
- ۵- اداره کل اوقاف و امور خیریه استان زنجان
- ۶- شهرداری زنجان
- ۷- ستاد امر به معروف و نهی از منکر استان زنجان
- ۸- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان زنجان

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

سازمان قرآنی دانشگاهیان ایران

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی

جشنواره می‌لایر شعر باران، (شعر، دل‌ساز، کوتاه و نمایشنامه)

سازمان جهاد دانشگاهی استان فارس

۱- عنوان طرح:

جشنواره ادبی شعر باران

۲- کد طرح:

۲-۳۱-۳۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

ایران سرزمینی است ادب پرور که قدمت شعر و انواع دیگر ادبی در آن به دورترین ایام تاریخی باز می‌گردد؛ بویژه شعر که گه‌ن نمونه‌های آن را می‌توان در دوران باستان و گاهان یا گائنه‌های زرتشت سراغ گرفت که به صورت

آن نهضت مشروطه بود، ترجمه‌ی آثار ادبی از زبان‌های غربی و به ویژه فرانسه آغاز گشت و آثار معتبر ادبای غرب از قبیل شکسپیر، سوفوکل، مولیر و الکساندر دوما توسط مترجمینی چون حسین قلی میرزا عمادالسلطنه، محمدتقی میرزا، میرزا حبیب اصفهانی، محمدطاهر میرزا و ... به فارسی برگردانده شد. در این میان ترجمه‌های میرزا حبیب اصفهانی و به ویژه سرگذشت حاجی بابای اصفهانی، اثر جیمز موریه، به لحاظ زیبایی‌شناسی ترجمه و خلاقیت زبانی از اعتبار خاصی برخوردار است. ترجمه‌ی آثار ادبی غرب بر جریان داستان‌نویسی فارسی تأثیر گذاشت و نویسندگانی متأثر از رمان‌ها و داستان‌های کوتاه غربی به آفرینش آثاری پرداختند که برخی در سطح جهانی مطرح هستند. جمال‌زاده، هدایت، چوبک، آل احمد از این جمله‌اند. اینان در آثار خود تکنیک‌ها و مکاتبی را مطرح نمودند که تا آن زمان در تاریخ ادب فارسی بی‌سابقه بود؛ تکنیک‌هایی چون جریان سیال ذهن، تک‌گفتار درونی و زاویه دید چنگانه و مکاتبی چون اکسپرسیونیسم، سوررئالیسم و امپرسیونیسم.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ۵۷ ژانر جدیدی در ادبیات ایران رسمیت یافت که از آن با نام‌هایی چون ادبیات دینی و آیینی یاد می‌شود. ادبیات دینی و آیینی اگر چه برخلاف ادبیات دفاع مقدس که مختص دوران پس از انقلاب و بخصوص جنگ تحمیلی است، از دورترین ایام در تاریخ ادبی شیعه مطرح بوده و آثار گرانقدری نیز در این زمینه وجود دارد، اما سیر تکاملی آن در

شعر هجایی در بخش بسنا موجود است. فلهویات عصر ساسانی که پس از اسلام به شکل دوبیتی‌ها یا ترانه‌های روستایی تحول می‌یابد و همچنین سرودهای مانوی از دیگر نمونه‌های شعر کهن فارسی است. پس از اسلام و از قرن سوم هجری، شکل جدیدی از شعر فارسی متولد گردید که متأثر از سنت شعر عربی به جای وزن هجایی، وزن عروضی را ملاک قرار می‌دهد و باعث می‌شود تا قوالب محبوبی همچون قصیده و غزل و مثنوی و رباعی و غیره وارد قلمرو ادب فارسی شود و شاعران بزرگی چون فردوسی و حافظ و مولانا و نظامی و عطار و سعدی و خیام، ... به تجربیات شگفتی در این قالب‌ها دست یابند. پس از اسلام به لحاظ درون‌مایه نیز شعر فارسی از تنوع قابل توجهی برخوردار می‌گردد و ژانرهای متنوعی از قبیل ادب حماسی، عرفانی، غنایی و تعلیمی وارد تاریخ شعر فارسی می‌گردد و فلسفه و حکمت و بعدتر (از عصر مشروطه به بعد) سیاست و اجتماع از موضوعات همیشگی شعر فارسی می‌گردد.

در کنار شعر آثار ادبی منثور نیز همواره جایگاه ویژه‌ی خود را در تاریخ ادب این سرزمین حفظ نموده است و آثار گرانقدری چون کشف‌المحجوب، تذکره الاولیاء، فیه‌ما فیه و شرح شطحیات در حوزه‌ی عرفان و تصوف و آثاری چون تاریخ بیهقی، کليلة و دمنه، سفرنامه‌ی ناصر خسرو سیاستنامه‌ی خواجه نظام‌الملک و گلستان شیخ اجل، سعدی شیرازی، در دیگر حوزه‌های اندیشگی پایه‌ی عرصه‌ی حیات گذاشته‌اند. در میانه‌ی دوره‌ی قاجار و شکل‌گیری تجددخواهی که پیامد

دوران پس از انقلاب صورت گرفت و در پرتو حمایت نهادهای فرهنگی جمهوری اسلامی، در هر دو حوزه شعر و داستان جوانان مستعد بسیاری توانستند به رشد و شکوفایی برسند.

با رشد و گسترش فضای مجازی و شکل‌گیری تکنولوژی رسانه‌ای نوع جدیدی از ادبیات مطرح شد که از آن با عنوان ادبیات اینترنتی یاد می‌شود. اگر تپیش از پیدایش اینترنت و شبکه‌های مجازی، جریان‌سازی ادبی بر مبنای قواعدی خاص و بنا به نیاز زمانه و توسط افرادی با هوش بالا و خلاقیت شاعرانه صورت می‌گرفت که نمونه‌ی آن شعر آزاد نیمایی و شعر سپید شاملویی است، با ظهور فرهنگ رسانه‌ای افرادی بدون هرگونه صلاحیت علمی و ادبی شروع به جریان‌سازی‌های کاذب تحت عناوینی چون شعر فراسپید و غیره نمودند که هدف آن مستقیم و یا غیر مستقیم، تیشه زدن به ریشه‌ی تناور شعر و ادب فارسی است. هدف جشنواره‌ی ادبی باران مبارزه با این نوع انحرافات فرهنگی و تربیت و پرورش جوانانی است که با توسل به شعر و ادب اصیل فارسی بتوانند از موارث مذهبی و ملی خود صیانت کنند. این جشنواره از سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۴ با برگزاری نخستین دوره‌ی آن به صورت دو سالانه کار خود را آغاز نمود و دوره‌ی چهارم آن نیز در حال حاضر، سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ در حال برگزاری است.

از دوره‌ی پنجم جشنواره که از شهریورماه ۱۴۰۲ و با اعلام فراخوان ارسال

آثار، کار خود را آغاز خواهد نمود، تغییراتی بدین شرح در رویکرد جشنواره صورت خواهد گرفت:

۱- بنا به صلاحدید معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی کشور، جشنواره همچنان به صورت ملی خواهد بود، اما به جای هر دو سال یک بار، سالانه برگزار خواهد شد.

۲- نام قبلی جشنواره (جشنواره‌ی شعر باران) به جشنواره‌ی ادبی باران تغییر یافت که دلیل آن توجه به دیگر ژانرهای ادبی از جمله داستان کوتاه و نمایش‌های تک‌پرده‌ای می‌باشد. علاوه بر آن، یک بخش جدید تحت عنوان شعر و ادبیات آیینی نیز به جشنواره افزوده می‌شود که با هدف ترویج فرهنگ دینی و شیعی صورت گرفته است و علاقمندان می‌توانند اشعار و نمایشنامه‌ها و داستان‌هایی را که در شرح مناقب یکی از بزرگان مذهب شیعه به رشته‌ی تحریر کشیده‌اند، برای داوری به دبیرخانه‌ی جشنواره‌ی سال دارند.

روال برگزاری جشنواره بدین صورت است که در شروع هر دوره ابتدا پوستر آن دوره به منظور اطلاع‌رسانی و فراخوان دانشجویان طراحی و به دانشگاه‌های سراسر کشور ارسال می‌شود و از طرفی، سایت ویژه‌ی جشنواره اطلاعات لازم و به روز شده‌ی دبیرخانه‌ی جشنواره را در اختیار دانشجویان علاقمند به شعر و ادب قرار می‌دهد. بخصوص که جشنواره در کنار موضوعات آزاد که در همه‌ی

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

هدف از برگزاری این جشنواره ترویج زبان و ادبیات فارسی در بین دانشجویان دانشگاه‌های سراسر کشور می‌باشد.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- استحکام باورهای قرآنی و ارزش‌های دینی در میان دانشجویان با واسطه‌ی بیان هنری شعر و داستان و آثار دراماتیک.
- ۲- تأکید بر ترویج ادبیات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس در حوزه‌ی شعر و داستان.
- ۳- باز نمودن افق‌های تازه‌ای به لحاظ زبان شعری و تکنیک‌های داستانی در بین دانشجویان.
- ۴- مقابله با ابتدال ادبی از طریق تأکید بر محتوای خلاقانه و متعهدانه و ترویج ارزش‌های معنوی و اسلامی در شعر و داستان و نمایشنامه.
- ۵- حمایت از شاعران و نویسندگان جوان دانشجو و کمک به پرورش ذوق ادبی آن‌ها.
- ۶- تأکید بر ترویج شعر آیینی و عاشورایی در بین دانشجویان از طریق پیشنهاد محورهای موضوعی خاص در هر دوره‌ی جشنواره.

دوره‌ها وجود دارد، در هر دوره موضوعات پیشنهادی ویژه‌ای نیز در نظر گرفته می‌شود که هدف از آن، تعمیق ارزش‌های اسلامی- قرآنی در بین جوانان دانشجو است؛ به عنوان مثال در دوره‌ی سوم موضوعات ویژه‌ای چون قرآن و عترت و بزرگداشت حضرت فاطمه زهرا (س) و در دوره‌ی چهارم، قرآن و عترت و ویژه‌ی بزرگداشت حضرت احمد ابن موسی (ع) و محکوم نمودن حادثه‌ی تروریستی اخیر شاهچراغ پیشنهاد گردید.

دانشجویان شاعر از نظر فرم شعری آزادند تا اشعار خود را در سه قالب کلاسیک (عروضی)، نیمایی و سپید به دفتر جشنواره ارسال دارند و داوران که معمولاً از استادان ادبیات دانشگاه‌ها و یا همکاران هیأت علمی جهاد دانشگاهی انتخاب می‌شوند، با بررسی دقیق آثار رسیده از جنبه‌های تکنیکی و محتوایی نفرت اول تا سوم را انتخاب می‌کنند که جوایزی شامل هدایای نقدی، تندیس جشنواره و لوح تقدیر به آن‌ها اهدا می‌گردد.

در حوزه‌ی داستان کوتاه و نمایشنامه نیز داورانی متخصص و صاحب تجربه آثار رسیده را به طور مستقل مورد ارزیابی قرار خواهند داد. همزمان با جشنواره، در هر دوره کارگاه‌هایی آموزشی نیز برگزار می‌گردد که هدف از آن، ارتقاء بینش ادبی در بین دانشجویان می‌باشد.

۷- رواج روحیه‌ی استکبار ستیزی در بین جوانان دانشجو با محور قرار دادن موضوعاتی در دوره‌های مختلف جشنواره که هدف آن استکبار ستیزی و مقابله با تهاجم فرهنگی باشد.

۸- رواج تفکر بازگشت به خویشتن از طریق زبان خلاقانه و هنری شعر و داستان و نمایشنامه.

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب **۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه** بیان شود) عصر حاضر، عصر انقلاب تکنولوژیک است. اما این پیشرفت‌های فناورانه به رغم ضرورت طبیعی آن، پیامدهای منفی بسیاری نیز برای فرهنگ کهنسال این مرز و بوم با خود به همراه آورده است. به بیانی دیگر، ورود تکنولوژی همراه با شیوه‌ی خاصی از تفکر بوده که اساس آن معنویت ستیزی، مقابله با ارزش‌های والای اسلامی - ایرانی و در یک کلام، بی‌هویت ساختن جوان مسلمان ایرانی بوده است. این فرهنگ مصرفی و مادی‌گرا که هدف انسان در جهان را جز دل سپردن به لذت‌های زودگذر نمی‌داند، از اساس با آنچه ارزش‌های اصیل و بومی و ریشه‌دار در باورهای اعتقادی - دینی است، بر سر ستیز است.

زبان و ادبیات فاخر فارسی از جمله دستاوردهای معنوی اصیلی است که

با والاترین ارزش‌های دینی و ملی در پیوند است و آثاری که از این گنجینه‌ی معنوی به یادگار مانده، خود در جهان بی‌نظیر است؛ از مثنوی معنوی مولوی و غزلیات حافظ و بوستان و گلستان سعدی گرفته تا خمسه‌ی نظامی و آثار عطار و شیخ‌روzbهان بقلی شیرازی و خاقانی و ده‌ها شاعر و نویسنده‌ی دیگر ایرانی که افتخار ادبیات جهان به شمار می‌آیند و امروزه متأسفانه به دلیل هم‌تأثیرات فرهنگ مصرفی و معنویت ستیز، رابطه‌ی جوان ایرانی با آن‌ها روز به روز کم‌رنگ‌تر می‌شود و هم از این رو است که برگزاری جشنواره‌ی دانشجویی ادبی باران یک ضرورت فرهنگی تردید ناپذیر است. جشنواره‌ای که قصد دارد تا پیوند قشر جوان دانشجو را با شعر و ادبیات ارزشمند دیروز و امروز فارسی مستحکم سازد و به تربیت شاعران و نویسندگان جوانی بپردازد که ادامه‌دهنده‌ی سنت‌های اصیل شعر و ادب فارسی باشند. چرا که به فرمایش مقام معظم رهبری، شعر ثروتی معنوی است که باید آن را محفوظ نگه داشت.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصرهٔ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی - اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

● **سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴):**

- اعتلا و عمق و گسترش دادن معرفت و بصیرت دینی برپایه قرآن و مکتب اهل بیت. (۴) (بند ۱ از امور فرهنگی، علمی و فن آوری)
- استوار کردن ارزش‌های انقلاب اسلامی در اندیشه و عمل (بند ۱ از امور فرهنگی، علمی و فن آوری)
- تقویت فضایل اخلاقی و ایمان، روحیه ایثار و امید به آینده (بند ۱ از امور فرهنگی، علمی و فن آوری)
- تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی-اسلامی و اهتمام جدی به زبان فارسی. (بند ۵ از امور فرهنگی، علمی و فن آوری)
- سالم‌سازی فضای فرهنگی، رشد آگاهی‌ها و فضایل اخلاقی و اهتمام به امر به معروف و نهی از منکر. (بند ۷ از امور فرهنگی، علمی و فن آوری).
- مقابله با تهاجم فرهنگی (بند ۸ از امور فرهنگی، علمی و فن آوری)
- تقویت هویت ملی جوانان، متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی (بند ۱۵ از امور فرهنگی، علمی و فن آوری)

● **سند الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت:**

- گسترش فرهنگ قرآنی توحیدی و معادباورانه، عمق بخشی به باور و احساس جامعه در معرفت و مودت و ولایت پیامبر و اهل بیت-علیهم السلام- و پاسداری از فرهنگ عاشورا و انتظار، بازدودن جلوه‌های تحریف و بدعت. (تدبیرها، بند ۲)
- ترویج آموزه‌های اخلاق اسلامی و هنجارهای اجتماعی و تبلیغ عملی دین (تدبیرها، بند ۳)
- احیای ظرفیت‌های تمدنی زبان و ادبیات فارسی در گستره فرهنگی فارسی‌زبانان و بالندگی آن در تراز زبان‌های جهانی دانش و فرهنگ (تدبیرها ؛ بند ۶)
- گسترش خردگرایی همراه با روحیه جهادی در جهان اسلام، استکبارستیزی، پشتیبانی از جنبش‌های اسلامی و نهضت‌های آزادبخش، و بازیگری حقوق مردم فلسطین (تدبیرها، بند ۵۹)

● **بیانیه گام دوم انقلاب:**

- شعور معنوی و وجدان اخلاقی در جامعه هر چه بیشتر رشد کند برکات بیشتری به بار می‌آورد؛ این، بی‌گمان محتاج جهاد و تلاش است و این تلاش و جهاد، بدون همراهی حکومت‌ها توفیق‌چندانی نخواهد

یافت (بند ۲ توصیه‌ها؛ معنویت و اخلاق)

- غرب در ترویج سبک زندگی غربی در ایران، زبان‌های بی‌جبران اخلاقی و اقتصادی و دینی و سیاسی به کشور و ملت ما زده است؛ مقابله با آن، جهادی همه‌جانبه و هوشمندانه می‌طلبد (بند ۷ توصیه‌ها؛ سبک زندگی)

● نقشه‌ی مهندسی فرهنگ کشور:

- فرهنگی عامل به احکام و مناسک دینی، مانوس با قرآن کریم، برخوردار از سبک زندگی اسلامی-ایرانی، عفت عمومی، امنیت اخلاقی و روانی، نمادها و آیین‌های اسلامی-ایران (فصل ۳- چشم انداز فرهنگی؛ بند ۲: پیشتاز در اخلاق و رفتار حسنه)

- فرهنگی بهره‌مند از معنویت دینی، کرامت انسانی و روحیه ایثار و شهادت، خانواده محور، امیدوار و آینده نگر، پرنشاط، خودباور، فعال و خطرپذیر، دارای روحیه حماسی و دفاعی، جمع‌گرا و ملتزم به نهادهای اجتماعی و حضور مسئولانه در جامعه (فصل ۳- چشم انداز فرهنگی؛ بند ۳، دارای جایگاه نخست در عرصه‌های...)

- تعمیق خودباوری ملی و پاسداشت میراث‌های ارزشمند ایرانی-اسلامی و توسعه و ترویج زبان و ادبیات فارسی. (فصل ۴- اهداف کلان فرهنگی، بند ۳)

- تعمیق فرهنگ عمل به احکام و فروع دین و نهادینه شدن شعائر، نمادها و آیین‌ای ویژه نماز، امر به معروف و نهی از منکر و عفت عمومی و حجاب (فصل ۴- اهداف کلان فرهنگی، بند ۴)

- دستیابی به هنر متعهد به ارزش‌های اسلامی، انقلابی، معرفت‌افزا، بصیرت‌بخش و استکبار ستیز. (فصل ۴- اهداف کلان فرهنگی، بند ۹)

- دستیابی به تصویر روشن و الهام‌بخش از فرهنگ اسلامی، ایرانی و انقلابی و توانمند در ارائه الگوی پیشرفت و وحدت امت اسلامی (فصل ۴- اهداف کلان فرهنگی، بند ۱۲)

- انتظار منجی، قرآن و عترت، نماز و مسجد، ولایت فقیه، فرهنگ بسیجی، ایثار و جهاد و شهادت، زبان و ادبیات و خط فارسی (فصل ۵- اولویت‌های فرهنگی، بند ۱)

- نهادینه‌سازی فرهنگ تمسک به قرآن و عترت (امام عصر عج) و تبیین تقویت و ساماندهی شعائر الهی، نمادها و آیین‌های اسلامی-ایرانی. (فصل ۶- راهبردهای کلان فرهنگی، بند ۱)

- تبیین، ترویج و نهادینه‌سازی هنر متعهد، تعالی بخش، شوق‌آفرین و استکبار ستیز و تعمیق درک زیباشناسانه عمومی و بهره‌گیری از ظرفیت هنر در تحکیم فرهنگ اسلامی-ایرانی و گفتمان انقلاب اسلامی مبتنی بر بیانات امام خمینی (دامه‌ظله) (فصل ۶- راهبردهای کلان فرهنگی، بند ۹)

- گسترش تأثیرگذاری و ارزش آفرینی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
باتأکید بر معرفی دستاوردها و الگوهای موفق در سطح جهانی برای
جهانی شدن گفتمان اسلام ناب محمدی (ص) در موضوعات و مسائل
بشری و جهانی (فصل ۶-) (فصل ۶- راهبردهای کلان فرهنگی، بند ۱۱)
- تحقق بخشیدن به منشور توسعه فرهنگ قرآنی (فصل ۶- راهبرد کلان ۱-
راهبردهای ملی، بند ۱)
- مقابله فرهنگی با آیین‌ها و نمادهای واپس‌گرایانه، خرافی، انحرافی و بیگانه
و پیرایش آیین‌های ملی در چارچوب آموزه‌های اسلامی (فصل ۶- راهبرد
کلان ۱- راهبردهای ملی، بند ۷)
- تبیین آداب، لطائف و اسرار احکام الهی و اجتناب از بسند کردن به ظاهر
مناسک (فصل ۶- راهبرد کلان ۱- راهبردهای ملی، بند ۸)
- ترویج پذیرش عقلانی اصول دین بویژه معادباوری و روشننگری در
زمینه حکمت احکام و تبیین روح تبعد در عمل به آن متناسب با
مخاطبان (فصل ۶- راهبرد کلان ۱- اقدامات ملی، بند ۱۱)
- تبیین و ترویج عالمانه فرهنگ مهدویت و انتظار (فصل ۶- راهبرد کلان
۲- راهبردهای ملی، بند ۳)
- تبیین و ترویج اندیشه‌ها و آرمان‌های امام خمینی (دامه‌زله) (فصل ۶-
راهبرد کلان ۲- راهبردهای ملی، بند ۴)
- تبیین و ترویج مبانی نظری انقلاب اسلامی، اندیشه مهدویت، ولایت فقیه،
جمهوری اسلامی و مردم سالاری دینی و تقویت امید و روحیه خودباوری
ملی (فصل ۶- راهبرد کلان ۲- راهبردهای ملی، بند ۵)
- اعتلای فرهنگ مقاومت، ایثار و شهادت (فصل ۶- راهبرد کلان ۲-
راهبردهای ملی، بند ۶)
- حفاظت، احیا و معرفی روزآمد آثار و ارزش‌های فرهنگ انقلاب اسلامی و
دفاع مقدس (فصل ۶- راهبرد کلان ۲- راهبردهای ملی، بند ۷)
- ارتقا جایگاه و گسترش زبان و ادبیات فارسی با توجه به زبان‌های محلی و
قومی (فصل ۶- راهبرد کلان ۲- راهبردهای ملی، بند ۹)
- ایجاد زمینه، انگیزه و حمایت همه جانبه از تولیدمتون و آثار در حوزه‌های
مختلف به زبان فارسی (فصل ۶- راهبرد کلان ۲- اقدامات ملی، بند ۱۶)
- تدوین دایره‌المعارف جامع فرهنگ مقاومت و دفاع مقدس و حمایت از تولید
و بازتولید ارزش‌های فرهنگ انقلاب اسلامی و دفاع مقدس (فصل ۶-
راهبرد کلان ۲، اقدامات ملی، بند ۱۲)
- گسترش خط و زبان فارسی (فصل ۶- راهبرد کلان ۱۱، راهبردهای ملی،
بند ۶)
- تبیین و ترویج فرهنگ قرآن کریم و تلاش همه جانبه برای تحقق مرجعیت
گفتمان قرآنی در امت اسلامی (فصل ۶- راهبرد کلان ۱۱، راهبردهای

ملی، بند ۱۲)

- تعمیق بصیرت دینی و فرهنگ و تفکر بسیجی و آموزه‌ها و معارف دفاع مقدس و مصونیت بخشی به جامعه در برابر جنگ نرم (فصل ۶- راهبرد کلان ۱۳، راهبردهای ملی، بند ۲)

● نقشه جامع علمی کشور:

- توسعه و بومی‌سازی هنر و علوم انسانی کاربردی و متناسب‌سازی رشته‌های آنها با نیازهای واقعی کشور (فصل ۴، راهبرد کلان ۱۰، بند ۶)
- بسترسازی و تقویت ساختارهای حمایتی برای رشد هنر متعهد (فصل ۴- راهبرد کلان ۱۰، بند ۸)
- حمایت از توسعه آموزش و پژوهش‌های بنیادی و کاربردی در حوزه هنر متعهد (فصل ۴- راهبرد کلان ۱۰، بند ۹)

● سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:

- تقویت عقلانیت، خردورزی و خلاقیت در میان دانشگاهیان در پرتو تعالیم اسالمی و توجه به همسویی مفاهیم و حیانی، عقلانی و تجربی (فصل دوم، اصول و مبانی، بند ۲)
- توجه به قداست علم و فضای آموزش عالی و تلقی عبادت از تعلیم و تعلم

و تکریم عالم و متعلم (فصل دوم- اصول و مبانی، بند ۳)

- برخورداری از بینش و بصیرت دینی و سیاسی و ایفای نقش در عرصه‌های مختلف و حضور فعال در صحنه و تقویت دلبستگی به نظام و وفاداری به ارزشها و صبر و پایداری در جهت تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی (فصل دوم، اصول و مبانی، بند ۵)

- ترویج اسلام ناب محمدی و مقابله با آفت‌های التقاط، تحجر، سطحی‌نگری، خرافه‌گرایی، بدعت و عرفان‌های نوظهور (فصل ۵- راهبرد ۹، بند ۷)

- افزایش روحیه نشاط، امیدواری در دانشگاهیان، و مدیریت زمان، جهت بهره‌وری بهینه از سرمایه عمر با بهره‌گیری از آموزه‌های اسلامی (فصل ۵- راهبرد ۱۰)

- ایجاد سازوکار تقویت نشاط و امید به آینده (فصل ۵، اقدامات بند ۱)

- شناسایی و بهره‌مندی از ظرفیت‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی به منظور افزایش روحیه نشاط و پویایی (فصل ۵- اقدامات، ۵)

- تبیین و ترویج سبک زندگی اسلامی ایرانی با رویکرد تمدن‌سازی نوین اسلامی (فصل ۵، راهبرد ۱۷)

- ارتقای فرهنگ قرآن و عترت در بین دانشگاهیان به منظور انس با قرآن و تدبیر و تفکر در آیات الهی و معارف اهلبیت^(ع) (فصل ۵، راهبرد ۱۹)

۷-ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۱ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

● اسانامه جهاد دانشگاهی:

- گسترش تحقیقات و شکوفایی روحیه تتبع و استعدادها در سطح جامعه برای نیل به خوداتکالی (ماده دوم اهداف، بند ۱)
- تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه‌ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان بخصوص دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان به منظور مقابله با غرب زدگی و انحرافات در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور (ماده سوم وظایف کلی، بند ۱)

● سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی

- تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی- ایرانی با رهیافتی زیبایی شناسانه، بدیع و منطبق با زمان (پیشگام در توسعه علم فن آوری و فرهنگ)
- پرورش خلاقیتها و استعدادهای فرهنگی- هنری و تقویت روحیه

- خودباوری دانشجویان (پیشگام در توسعه علم فن آوری و فرهنگ)
- همکاری موثر با دستگاهها و مراکز علمی، فرهنگی و مجموعه‌های فناوری و صنعتی در سطوح استانی و ملی برای ایفای نقشهای برجسته در کشور (تعامل سازنده در عرصه ملی و بین‌المللی)
- همکاری گسترده فرهنگی با دانشگاهها و مراکز فرهنگی جهان به ویژه کشورهای اسلامی برای افزایش شناخت متقابل و معرفی مظاهر تمدن اسلامی- ایرانی (تعامل سازنده در عرصه ملی و بین‌المللی)
- سازمان برتر در ترویج اسلام ناب محمدی (ص) و تعمیق معرفت دینی با تکیه بر اندیشه حضرت امام (ره) و آشناسازی دانشجویان با سیره نبوی (ص) و ائمه معصومین (ع) در جهت رشد معنویت‌گرایی و تحکیم فضائل اخلاقی و توسعه فعالیت‌های قرآنی دانشجویان در عرصه ملی و جهان اسلام و ارائه شیوه‌ها و الگوهای روزآمد در جهت انس و الفت هر چه بیشتر دانشجویان با قرآن با تأکید بر قران‌پژوهی و تدبر در قرآن کریم (اهداف کلان بخش فرهنگی)
- سازمان برتر در تبیین و پاسداشت آرمانها، ارزشها و اهداف انقلاب اسلامی، انقلاب فرهنگی و گفتمان مردمسالاری دینی در جامعه

۱ اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اسانامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

دانشگاهی و آشناسازی دانشجویان با تاریخ و ریشه‌های انقلاب اسلامی و معرفی و شناساندن ابعاد شخصیتی، آرمانها و اندیشه‌ها و سیر و سلوک دینی، اجتماعی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) به دانشجویان (اهداف کلان بخش فرهنگی)

- سازمان برتر در گسترش و تعمیق اندیشه و آگاهی‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی دانشجویان و
- تقویت فضای آزاد اندیشی، نقد و مناظره در جامعه دانشگاهی در جهت اعتدالی روحیه استقلال طلبی، عدالتخواهی و ظلم‌ستیزی و تقویت پیوند دولت، ملت و نخبگان (اهداف کلان بخش فرهنگی)
- سازمان برتر در ارتقاء شناخت دانشجویان از فرهنگ و تمدن ایرانی- اسلامی و معرفی جریان‌های فرهنگی-هنری معاصر و اندیشه، هنر، ادبیات و مفاخر و موارث فرهنگ و تمدن ایرانی- اسلامی به منظور تقویت هویت ملی (اهداف کلان بخش فرهنگی)
- سازمان برتر در نوآوری و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی به منظور تقویت روحیه خودباوری، تعهد و مسئولیت‌پذیری اجتماعی و تلاش برای رشد و شکوفائی خلاقیت‌ها و استعدادهای فرهنگی-هنری دانشجویان و ایجاد زمینه‌های رقابت سالم و سازنده در

عرصه آفرینش‌های علمی، فرهنگی، هنری و غنی سازی اوقات فراغت دانشجویان در گستره ملی و منطقه‌ای و جهان اسلام (اهداف کلان بخش فرهنگی)

- سازمان برتر در جذب و سازماندهی دانشجویان و تعامل با نخبگان دانشگاهی برای ایفای نقش‌های ملی و توسعه ظرفیت‌های جهاد دانشگاهی در جهت تشخیص و حل مسائل، چالش‌ها و نیازهای اساسی جامعه و حوزه فرهنگ و اجتماع، اطلاع‌رسانی و ارائه طرحها، ایده‌ها و راهبردهای روزآمد به مجموعه مدیریتی و حوزه‌های تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری کشور (اهداف کلان بخش فرهنگی)

● برنامه ششم توسعه جهاد دانشگاهی (حوزه فرهنگی)

- گسترش و تعمیق شناخت ارزش‌ها و آرمان‌های اسلام و انقلاب اسلامی و آرمان‌های حضرت امام (ره) (مأموریت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگ، بند ۱)
- تعمیق هویت اسلامی- ایرانی دانشجویان و دانشگاهیان (مأموریت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگ، بند ۳)
- رشد و ارتقاء مشارکت دانشجویان در برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های

- و در هردوره محورهای موضوعی مختلفی چون امام و انقلاب، پایداری و انتفاضه، آیینی، کودک و نوجوان، اجتماعی و آزاد را در بر می‌گیرد.
- جشنواره‌ی بین‌المللی شعر فارسی رضوی - این جشنواره سالانه از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در داخل و خارج از کشور و به مناسبت میلاد با سعادت حضرت علی بن موسی الرضا(علیه السلام) برگزار می‌شود و البته بزرگداشت سایر اهل بیت عصمت و طهارت را نیز مد نظر دارد. برای شرکت در این جشنواره محدودیت سنی وجود ندارد و شاعران فارسی زبان داخل و خارج از کشور مجاز به ارسال اثر در تمام بخش‌های جشنواره (کلاسیک، ترانه و شعر نو) می‌باشند.
- کنگره جهانی محمد(ص) پیامبر رحمت در آیین ادب و هنر - این کنگره که نخستین دوره آن در اسفندماه سال ۱۴۰۲ برگزار شد، البته صرفاً مختص شعر و ادب نیست و هنرهای دیگری چون نقاشی، نقاشی - خط، نماهنگ، عکاسی و فیلم کوتاه را نیز شامل می‌شود، با اینحال شعر یکی از موضوعات مهم آن است و شاعران می‌توانند اشعار خود را به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی به دفتر جشنواره ارسال دارند. این کنگره با حمایت دانشگاه شیراز برگزار می‌شود.

- فرهنگی و هنری (مأموریت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگ، بند ۴)
- تقویت فضای تفکر و آزاداندیشی و فضای گفتگو و خردورزی (مأموریت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگ، بند، ۵)
- تعمیق و گسترش فرهنگ اسلامی - ایرانی و دانشگاهها (مأموریت‌های جهاد دانشگاهی در اجرای نقشه جامع علمی کشور، بند ۱)
- حمایت از فعالیت‌های فرهنگی ویژه دانشجویان شاغل به تحصیل در مراکز آموزش عالی جهاد دانشگاهی (سیاست‌های کلی حوزه فرهنگی، بند ۵)

۸- پیشینه اجرای طرح:

● (الف) پیشینه خارجی:

- (منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)
- در سطح کشور در داخل ایران جشنواره‌های شعری متعددی برگزار می‌شود که از جمله می‌توان به جشنواره‌های زیر اشاره کرد:
- جشنواره‌ی بین‌المللی شعر فجر - این جشنواره وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است و برگزاری آن از سال ۱۳۸۵ آغاز شده است. جشنواره در بخش‌های مختلف کلاسیک، نیمایی و سپید برگزار می‌شود

● (ب) در خارج از کشور:

- از جشنواره‌های شعری خارج از کشور می‌توان به *Poetry London* اشاره کرد که توسط مجله‌ی ادبی *Poetry London* برگزار می‌گردد. *Poetry London Prize* یک جایزه‌ی بین‌المللی شعر است که دفتر آن در لندن است و شاعران از هر جای دنیا که باشند می‌توانند در آن شرکت کنند. دوره‌ی جدید این مسابقه قرار است. سال ۲۰۲۳ برگزار شود. البته این جشنواره رایگان نیست و هزینه‌ی ورود به آن به ازای هر شعر ۵ پوند می‌باشد. جوایز برندگان دوره‌ی اخیر جشنواره، به ترتیب نفر اول ۵۰۰۰ پوند، نفر دوم ۲۰۰۰ پوند و نفر سوم ۱۰۰۰ پوند می‌باشد.
- جشنواره‌ی قابل اشاره‌ی دیگر خارجی، رقابت داستان کوتاه است که قرار است در سال ۲۰۲۴ میلادی توسط انتشارات *The Galley Beggar Press* برگزار شود. در این جشنواره هر داستانی با هر فرم و موضوعی پذیرفته می‌شود. هزینه‌ی ورود به این جشنواره برای کسانی که استطاعت مالی ندارند، رایگان است. جایزه‌ی نفر اول برگزیده نیز ۲۵۰۰ پوند می‌باشد.

● (ب) پیشینه داخلی:

- (منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی ست):
- علاوه بر جشنواره سراسری دانشجویی شعر باران که توسط معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی فارس برگزار می‌شود و سه دوره موفقیت آمیز را تاکنون پشت سر گذاشته و دوره چهارم نیز در شرف برگزاری است، جشنواره‌های شعری دیگری نیز در جهاد دانشگاهی برگزار می‌شود که از جمله می‌توان به این موارد اشاره کرد:
  - کنگره دوسالانه‌ی شعر ابن حسام - کنگره دوسالانه‌ی شعر ابن حسام به اهتمام جهاد دانشگاهی واحد خراسان و در دو بخش دانشجویی و آزاد برگزار می‌شود.
  - جشنواره ملی شعر عشاق - یک جشنواره‌ی شعر ویژه جهادگران، دانشجویان، اساتید و کارکنان دانشگاه‌های سراسر کشور است که با همکاری جهاد دانشگاهی علوم پزشکی شهید بهشتی برگزار می‌شود.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

در جشنواره شعر باران چند ویژگی وجود دارد که آن را با سایر جشنواره‌های

شعری متمایز می‌سازد:

حادثه تروریستی و نیز بزرگداشت حضرت احمدابن موسی (شاهچراغ) در نظر گرفته شد.

- افزودن بخشی با عنوان «ترجمه شعر» به جشنواره و فراهم آوردن این فرصت برای علاقمندان ترجمه شعر که بتوانند آثاری را از زبان انگلیسی، عربی و فرانسه به فارسی برگردانند و یا از زبان فارسی به این زبان‌ها ترجمه نمایند و عملاً در این زمینه دست به تجربه اندوزی بزنند.

- شعر باران برخلاف سایر جشنواره‌ها که هدف اصلی آن رقابت بین دانشجویان برای کسب جایزه و مقام است، می‌کوشد تا از وجهی آموزشی نیز برخوردار باشد و برگزاری کارگاه‌های آموزشی در موضوعات مختلفی چون سبک‌شناسی شعر، نقد شعر، آشنایی با مباحثی چون عروض و قافیه و.. بخشی از این هدف را تشکیل می‌دهد.
- جشنواره شعر باران در کنار موضوعات آزاد، هر سال بنا به مناسبتی یک محور موضوعی ویژه نیز در نظر می‌گیرد که این موضوع ویژه در دوره سوم عترت و قرآن و بزرگداشت حضرت فاطمه (س) و در دوره چهارم به دلیل حادثه تروریستی شاهچراغ، موضوع ویژه آن محکومیت این

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
✓							موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی) بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	اردو (بازدید)
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره جشنواره ادبی جشنواره فرهنگی هنری جشنواره‌های مذهبی جشنواره کتاب / پایان‌نامه جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان) جشنواره ورزشی	جشنواره
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان) گردهمایی	همایش
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر) طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی) تولید چند رسانه‌ای اینفوگرافی فیلم کلیپ پادکست اپلیکیشن	چند رسانه‌ای

جشنواره‌ی ادبی شعر باران (شعر، داستان کوتاه و نمایشنامه)

تیک بزیند	قالب فرعی	قالب اصلی
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه
	مسابقه داستان نویسی / دنوشته (به ازای هر اثر)	
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)	نمایش
	تئاتر (سالنی، خیابانی) اکران فیلم	
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)	
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	نشست
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	
	نشست مناسبی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)	
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم	
	تربییون آزاد، گفتگوی دانشجویی	
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)	
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن	
	شب شعر	
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...	
	دیدار با مفاخر	

تیک بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	طرح افکارسنجی	طرح مطالعاتی	
	طرح مطالعاتی		
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر	
	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	دانشگاه شیراز	معاون فرهنگی
۲	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌های استان فارس	رئیس
۳	تولیت آستان مقدس احمدی و محمدی (شاه چراغ)	معاون فرهنگی، اجتماعی و تبلیغات
۴	دانشگاه آزاد اسلامی فارس	معاون فرهنگی
۵	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس	معاون فرهنگی
۶	سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری شیراز	معاون
۷	حوزه هنری استان فارس	رئیس

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۴۰۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
 اساتید و مدرسان □ .....

● ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهاد‌های استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- دانشگاه‌های سراسر کشور
- سازمان تبلیغات اسلامی
- انجمن‌های شعر

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس سازمان جهاددانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری: جهاددانشگاهی فارس

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی کشور
- معاونت فرهنگی دانشگاه شیراز
- سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری شیراز

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

جسورۂ ملّیہ

جہاد دانشگاہی واحد استان قم

۱- عنوان طرح:

جشنواره ملی مهدویت

۲- کد طرح:

۳۳-۳۰۴۱-م

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

موعود باوری به معنای اعتقاد به یک نجات بخش است که در آخرالزمان برای نجات و رهایی انسان‌ها و برقراری صلح و عدالت خواهد آمد. منجی موعود و نجاتبخش در اقوام و ملل مختلف با آیین‌ها و فرهنگ‌های کاملاً متفاوت، به

اشکال و صور گوناگون و متنوعی مطرح شده است.

جملگی در يك نکته متفق القول اند که نجات بخشی خواهد آمد و آنان را از یوغ بندگی ستمکاران و حاکمان زورگورهاییده و جامعه‌ای پر از عدل و داد به وجود خواهد آورد. هندوها انتظار دهمین تجلی ویشنو یا کالکی را دارند؛ بودایی‌ها ظهور بودای پنجم را منتظرند؛ یهودیان مسیح (ماشیح) را نجات دهنده می‌دانند؛ مسیحیان، فارقلیط را می‌طلبند که عیسی مسیح مژده آمدنش را داده است؛ و بالاخره مسلمانان که قائل به ظهور حضرت مهدی^(ع) هستند

مسئله مهدویت که به نوعی کل ماهیت دین است همچون اصول بسیار مترقی از جمله مساله امامت ائمه پس از پیامبر به صراحت در قرآن نیامده زیرا فلسفه هدایت و ماهیت شناخت و آزمایش مومنان باید همواره در جریان و پویا باشد ولی در کتاب معجم احادیث امام مهدی، جمعی از محققین تا ۲۵۰ آیه از آیات قرآن کریم را مرتبط به موضوع مهدویت دانسته اند. مفسرین شیعه دودسته از آیات قرآن را برای مسئله مهدویت استفاده می‌کنند: الف) آیاتی که بر ضرورت وجود امام تاکید دارد. ب) آیاتی که بشارت به حکومت صالحان و مومنان بر روی زمین می‌دهد.

شهر مقدس قم، بعنوان ام‌القری جهان اسلام که مهمترین پایگاه مهدوی کشور و جهان، یعنی مسجد مقدس جمکران را در خود جای داده است؛

می‌بایست نقش مهم و موثری در گسترش و تقویت ارزش متعالی مهدویت در جهان داشته باشد؛ به همین مناسبت جهاد دانشگاهی واحد استان قم، وظیفه خود می‌داند که، در مسیر گسترش و انتشار اندیشه مهدویت در بین جوانان و دانشجویان با استفاده از ظرفیت استان قم، جشنواره مهدویت را بعنوان یک جشنواره ملی با رویکرد هنری و فرهنگی، با همکاری نهاد های فعال در این حوزه، برگزار نماید.

جهاددانشگاهی واحد استان قم در سال ۱۳۹۷ اقدام به تشکیل شورای سیاستگذاری جشنواره با استفاده از ظرفیت‌های مختلف ملی و استانی در حوزه مهدویت با هدف برنامه ریزی فرایند اجرای جشنواره از آغاز (افتتاحیه و رونمایی از پوستر) تا اختتامیه و همچنین برنامه ریزی گام های اجرایی مختلف اعم از کارگاه های آموزشی، نشست های تخصصی و... با رویکرد تقویت و غنای هر چه بیشتر آثار ارسالی به جشنواره، کرده است.

جشنواره ملی مهدویت، با رویکرد هنری و فرهنگی در بخش های مختلف، ادبی (شامل شعر و متن ادبی)، عکاسی (با تلفن همراه و دوربین حرفه ای)، رسانه (تیتراژ، مصاحبه، گزارش و یادداشت)، ایده پردازی و کتابخوانی از ۱۳۹۷ سال آغاز به فعالیت کرده است.

راه های ارسال آثار به جشنواره ملی مهدویت از طریق سایت جشنواره به آدرس: www.mahdaviatfest.ir و نیز پیامرسان اینستاگرام پذیر می‌باشد.

لازم به ذکر است، در طرحنامه تدوین شده توسط شورای سیاستگذاری جشنواره که متشکل از کارشناسان و متخصصان مهدوی کشور اعم از حوزوی و دانشگاهی (مرکز تخصصی مهدویت، موسسه آینده روشن، بنیاد حضرت مهدی موعود (عج)، جامعه الزهراء(س)، جامعه المصطفی العالمیه، حوزه علمیه، دانشگاه قم و...) می باشد، به تفصیل پیرامون مسئله شناسی، ضرورت و اهمیت اجرای جشنواره پرداخته شده است.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

گسترش اندیشه (ترویج فرهنگ) مهدویت در بین جوانان و دانشجویان.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- گسترش فعالیت های تبلیغی و ترویجی در حوزه مهدویت ویژه جوانان و دانشجویان.
- همسوسازی فعالیت های فرهنگی جهاد در دانشگاه ها با محوریت مهدویت.
- جریان سازی در حوزه مهدویت با استفاده از ابزارهای فرهنگی و هنری.

- تولید محتوا و نیز حمایت از محتوا و آثار جدید و فاخر در حوزه مهدویت.

● ۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)

با توجه به اهمیت بحث مهدویت و شناخت ماهیت و ضرورت پاسداشت این رکن رکین اعتقادی و با توجه به نقش مهم فرهنگ و هنر و علمی شدن این دو حوزه با محتوای عمیق و متقن کلامی شیعی، نیاز شدیدی به برگزاری برنامه های علمی و فرهنگی و هنری به شکل توأم در فضای علمی و دانشگاهی کشور احساس می شود.

از دیگر سوی تلاش گسترده معاندان و دشمنان قسم خورده اسلام و شریعت و مهدویت در زمینه شبهه پراکنی و دور کردن ذهن جوانان از این اندیشه متعالی یعنی مهدویت و انتظار، برگزاری جشنواره ای در این سطح در فضای علمی دانشگاهی و مردمی می تواند در ترغیب هنرمندان و فرهیختگان جوان کشور برای تولید اندیشه های جدید، آثار هنری و علمی و فرهنگی فاجر جدید در این حوزه به منظور مقابله به حمله های دشمنان اثر آفرین باشد.

در شرایط امروز و با توجه به هجوم فرهنگی دشمنان، برگزاری جشنواره های هنری و فرهنگی که بتواند اقشار مختلف جامعه را با خود همراه سازد، می تواند نقش مهمی در اعتلای آثار ادبی، هنری و علمی ایفا نماید؛ این جشنواره به

دنبال آن است تا علاوه بر تقویت آثار در حوزه های مذکور، بستر ساز ظهور و بروز ایده های نو در حوزه ترویج مهدویت و معارف مهدوی باشد. به طور کلی در سالهای اخیر شاهد کم رنگ شدن برنامه های غنی و فاخر در این حوزه بوده ایم این حرکت فرهنگی و علمی که با حضور نهادهای کار ساز در این حوزه رقم خواهد خورد قطعاً گامی جدی در زمینه تولید نظریات جدید در حوزه انتظار و خلق آثار علمی که مبین این اندیشه متعالی است برداشته خواهد شد.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

هدف غایی نهاد آموزش و فرهنگ در نظام جمهوری اسلامی ایران، دست یابی متربی به مراتبی از قرب الی الله، خلافت الهی، عبودیت خدا و حیات طیبه می باشد. با توجه به این هدف، اگر جوانان و دانشجویان به علوم متداول مسلط باشند، ولی از تربیت اسلامی متناسب با جایگاه اجتماعی خود بی بهره بمانند، هدف غایی نهاد آموزش محقق نشده است.

کلان ارزش مهدویت و ارزش های متأثر و منبعت از آن به مانند هنر اسلامی و متعالی و جایگاه آن در حکومت اسلامی به کرات در سند نقشه جامع علمی کشور بعنوان یکی از اولویات اصلی در آن ذکر شده است (فصل سوم اولویات های

علمی و فناوری کشور، صفحات ۱۶ و ۱۷).

تقویت نگاه دینی و مذهبی به مقوله علم و هنر و فرهنگ بعنوان یکی از راهبرد های کلان و اقدامات ملی برای توسعه علم و فناوری در سند نقشه جامع علمی کشور به نهاد های فرهنگی و موثر در این حوزه محول شده است. (فصل چهارم راهبرد ها و اقدامات ملی برای توسعه علم و فناوری در کشور، صفحات ۲۱ الی ۲۶).

در نقشه مهندسی فرهنگی کشور که بعنوان یکی از مهمترین اسناد فرهنگی بالادستی می باشد، به مهدویت و تاثیر آن بر جامعه و سایر ارزش های مستخرج از آن بعنوان یکی از مبانی و زیربناهای اصلی مهندسی فرهنگی کشور پرداخته شده است (نقشه مهندسی فرهنگی کشور، فصل دوم، مبانی، ارزش ها و اصول؛ اصول ۹ الی ۱۲).

همچنین در نقشه مهندسی فرهنگی کشور، به ارزش های پویایی طریق جامعه مهدوی بعنوان اولین چشم انداز فرهنگی پرداخته شده است که سرچشمه ارزش های فرهنگ ایثار، امید به آینده روشن، شهادت، استکبار ستیزی و حمایت از مستضعفین می باشد. (نقشه مهندسی فرهنگی کشور، فصل سوم، چشم انداز فرهنگی؛ صفحه ۲۰ و ۲۱).

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت اند از: سند چشم انداز ۲۰ ساله ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی - اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی:

با توجه به هدف اصلی جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگی یعنی، توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه و دانشگاه برای مخاطب نسل جوان؛ (اساسنامه جهاد دانشگاهی، ماده دوم: اهداف). جشنواره ملی مهدویت یک فعالیت فرهنگی و هنری است که با استفاده از ظرفیت‌های علمی و فرهنگی، نهاد‌های دانشگاهی و حوزوی برای مخاطبان نسل جوان طراحی شده است. براساس آنچه که در اساسنامه جهاد دانشگاهی تحت عنوان وظایف کلی این نهاد ذیل ماده سوم، بند اول آمده است؛ «تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه‌ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان»؛ جشنواره ملی مهدویت با بسترسازی مناسب جهت رشد و تقویت هنر و فرهنگ مبتنی بر کلان ارزش مهدوی، می‌تواند نقش بسزایی در اجرای این وظیفه مهم ایفا نماید.

ابراهیمی، اما باید اشاره کرد که، براساس مطالعات و جستجوهای صورت گرفته، جشنواره یا فستیوالی با این عنوان و یا عناوین مشابه که پیوند دهنده موضوع منجی با ابزارهای هنری ویژه نسل جوان باشد، بی سابقه است. در ایران نیز با آنکه موضوع مهدویت و نهاد‌های فعال در این حوزه پرشمار هستند لیکن، جشنواره ای در این اندازه و شمول که حوزه‌های مختلف هنری را پوشش دهد کم تعداد و اندک هستند؛ در ادامه به تعدادی از جشنواره‌های ملی در حوزه مهدویت اشاره خواهیم کرد و به ذکر تفاوت‌های آن با جشنواره ملی مهدویت می‌پردازیم.

● جشنواره علمی، فرهنگی و هنری امامت و مهدویت:

این جشنواره به همت دانشگاه آزاد اسلامی و با همکاری واحدهای استانی این سازمان، در حوزه‌های علمی، فرهنگی و هنری برگزار می‌شود؛ و سابقه دوساله دارد که هر کدام از واحدهای این دانشگاه در استان‌های مختلف، بخش‌هایی از این جشنواره را برگزار می‌کند.

برخی از جشنواره‌های ذیل این رویداد به شرح زیر می‌باشد:

- جشنواره نمادهای شهری مهدوی / قم

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)

علی‌رغم وجود پدیده منجی در تمام ادیان ابراهیمی و برخی ادیان غیر

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

● (ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی ست)

- اولین جشنواره ملی مهدویت: با محوریت «چالش های اعتقادی - فرهنگی و اجتماعی - سیاسی» در سال ۱۳۹۷ در بخش های پژوهشی (ویژه همایش دکترین مهدویت)، ادبی، هنری، رسانه و فضای مجازی و کتابخوانی توسط جهاددانشگاهی واحد استان قم برگزار شد و منتخبان هر بخش معرفی و تجلیل شدند.

توسعه و ترویج و تعمیق باورداشت متعالی مهدویت در بین آحاد مختلف جامعه و همچنین حضور فعالانه در عرصه پاسخ به شبهات و فرهنگ سازی در این زمینه از جمله اهداف این دوره از جشنواره بود.

محورهای اصلی جشنواره ذیل دو کلان محور تنظیم شده است که در محور چالش های اعتقادی و فرهنگی مباحثی چون غفلت از مبانی و آرمان ها، شک و تردید، افول دین و ارزش ها، یاس و ناامیدی، سطحی نگری، برداشت های انحرافی، تطبیق های ناروا، تعیین وقت ظهور و شتابخوانی (استعجال) مطرح شده است.

در بخش چالش های اجتماعی، سیاسی نیز محورهایی چون مسئولیت گریزی، فتنه ها، سختی ها و ناکامی ها، لغزش اندیشمندان و خواص، فاصله بین عالمان و مردم، افزایش اختلافات، مدعیان دروغین، مخالفت

- جشنواره عکس هدایت / دماوند
- جشنواره کتاب سال مهدوی / گیلان
- جشنواره کتابخوانی اختران هدایت / خراسان جنوبی
- جشنواره ملی «انیمیشن و پویا نمایی منجی» در دانشگاه آزاد اسلامی اسلامشهر

● **عهدواره سراسر چله مهدویت:**

این رویداد که دومین سال برگزاری خود را می گذراند، به همت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران و با همکاری ۱۶ شهرستان این استان برگزار می شود که در حوزه های مختلف هنری پذیرای آثار هنرمندان و مشارکت کنندگان می باشد.

● **جشنواره فرهنگی و هنری نماز و مهدویت:**

این جشنواره که به همت سازمان بهزیستی برگزار می شود، ویژه خانواده های تحت پوشش سازمان بهزیستی و نیز کارمندان این نهاد می باشد که در حوزه های هنری و فرهنگی با موضوعات نماز و مهدویت و با همکاری بنیاد حضرت مهدی موعود (عج) دومین سال برگزاری خود را سپری می کند.

- با فعالیت‌های سیاسی و تشکیل حکومت و افزایش دشمنی‌ها گنجانده شده است.
- **دومین جشنواره ملی مهدویت:** با محوریت «آمادگی برای ظهور و تمدن‌سازی» در سال ۱۳۹۸ در بخش‌های الف) هنری شامل: عکس، طراحی گرافیکی و پادکست؛ ب) ادبی شامل: شعر، قطعات ادبی و داستان کوتاه؛ ج) کتابخوانی برگزار گردید و آثار برگزیده ارسالی، معرفی و تجلیل شدند.
- در این جشنواره ۲۴۰۵ اثر به دبیرخانه جشنواره ارسال شد و همچنین در بخش کتابخوانی نیز کتاب «انسان ۲۵۰ ساله» مقام معظم رهبری بعنوان منبع مسابقه معرفی گردید.
- باتوجه به شیوع بیماری کرونا، مراسم اختتامیه جشنواره بصورت مجازی و در فروردین ماه سال ۱۳۹۹ برگزار گردید که از برگزیدگان جشنواره برای حضور در این مراسم دعوت بعمل آمد.
- **سومین جشنواره ملی مهدویت:** در سال ۱۴۰۰ با محوریت «گفتمان‌سازی مهدویت با تکیه بر موعود یآوری» در بخش‌های ادبی، هنری، نوآوری و ایده‌پردازی و کتابخوانی برگزار شد که این دوره از جشنواره با نگاه علمی و فرهنگی به دنبال ایجاد یک موج تبلیغ و ترویج معارف مهدوی و فرهنگ انتظار در جامعه دانشگاهیان بود.
- در این جشنواره ۲۵۵۱ اثر به دبیرخانه جشنواره ارسال شد و همچنین در بخش کتابخوانی نیز کتاب «شهدا بهترین الگو منتظران» نوشته امید درویشی بعنوان کتاب اصلی بخش کتابخوانی معرفی شد.
- مراسم اختتامیه این دوره از جشنواره ملی مهدویت در روز ۲ خردادماه ۱۴۰۱ با حضور مسئولین کشوری و فعالین حوزه مهدویت برگزار گردید، در این مراسم ضمن سخنرانی اساتید و هنرمندان حوزه مهدویت، از برگزیدگان سومین دوره جشنواره ملی مهدویت نیز تقدیر بعمل آمد.
- **چهارمین جشنواره ملی مهدویت:** در سال ۱۴۰۱ با محوریت «گفتمان‌سازی مهدویت با تکیه بر مفهوم انتظار» در بخش‌های ادبی، هنر و رسانه، عکاسی، نوآوری و ایده‌پردازی و کتابخوانی برگزار شد.
- در این جشنواره ۸۳۴۴ اثر به دبیرخانه جشنواره ارسال شد و همچنین در بخش کتابخوانی نیز کتاب «قیام و انقلاب حضرت مهدی» اثر فاخر معلم شهید دکتر مرتضی مطهری بعنوان کتاب اصلی بخش کتابخوانی معرفی شد.
- **مراسم اختتامیه** این دوره از جشنواره ملی مهدویت در روز ۸ خردادماه ۱۴۰۲ با حضور مسئولین کشوری و فعالین حوزه مهدویت برگزار گردید، در این مراسم ضمن سخنرانی اساتید و هنرمندان حوزه مهدویت، از برگزیدگان چهارمین دوره جشنواره ملی مهدویت نیز تقدیر بعمل آمد.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاددانشگاهی)

با توجه به نظرات کارشناسان و اعضای شورای سیاستگذاری جشنواره، جشنواره ملی مهدویت در دور چهارم، توانسته است با استقبال خوبی از سوی علاقه‌مندان حوزه‌های هنری روبرو شود و همچنین با مشارکت هنرمندانی از ۵ کشور جهان در دور چهارم، این جشنواره ظرفیت خود برای برگزاری در گستره بین‌المللی را نشان داده است که در صورت کسب حمایت‌های مالی و معنوی لازم می‌تواند تبدیل به جشنواره در گستره بین‌المللی شود.

از مهمترین وجوه تمایز این جشنواره با سایر جشنواره‌های حوزه دینی، بویژه در گستره ملی می‌توان به دو مورد اشاره کرد:

۱- آموزش‌های گسترده ویژه دانشجویان و جوانان که با هدف تقویت غنای آثار ارسالی به جشنواره می‌باشد؛ بطوریکه در چهارمین دوره جشنواره بیش از ۴۰۰۰ نفر بطور مستقیم از آموزش‌های مختلف در جشنواره استفاده کرده‌اند. (آموزش دوره‌های مختلف عکاسی، خبرنگاری، ایده‌پردازی در حوزه صنایع نرم و فرهنگی، نگارش متون ادبی و ...).

بدین ترتیب جشنواره ملی مهدویت تنها جشنواره در گستره ملی می‌باشد که برای تمام بخش‌های جشنواره، آموزش‌های رایگان ویژه دانشجویان و جوانان در نظر گرفته است.

۲- وجود بخش ایده‌پردازی که از سال سوم در جشنواره ملی مهدویت بعنوان یک بخش مجزا در نظر گرفته شده است؛ این مهم ابداع شورای سیاستگذاری جشنواره ملی مهدویت است که، بخش ایده‌پردازی بعنوان یک بخش اصلی در جشنواره‌های حوزه علوم انسانی و دینی قرار دارد.

۳- ایجاد شبکه گسترده مهدی‌یاوران و محوریت جهاددانشگاهی در دانشگاه‌ها با عنایت به شبکه گسترده فرهنگی در سطح کشوری و برگزاری دوره‌های ترویجی و تبلیغی مهدویت برای معاونان و مدیران فرهنگی سازمان‌ها و واحدهای جهاددانشگاهی

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ■ ملی ■ منطقه‌ای □
استانی / دانشگاهی □ هماهنگ □

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
✓			✓		✓	✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیگ بزئید	قالب فرعی	قالب اصلی
	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)	اردو (بازدید)
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	جشنواره
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	
✓	جشنواره ادبی	
✓	جشنواره فرهنگی هنری	
✓	جشنواره‌های مذهبی	
✓	جشنواره کتاب / پایان‌نامه	
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
	جشنواره ورزشی	همایش
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	
	گردهمایی	

تیگ بزید	قالب فرعی	قالب اصلی
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه‌ای
✓	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	
✓	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی	
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)	
✓	تولید چند رسانه‌ای	
✓	اینفوگرافی	
	فیلم	چند رسانه‌ای
✓	کلیپ	
	پادکست	
	اپلیکیشن	
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه
✓	مسابقه داستان نویسی / دن‌نوشته (به ازای هر اثر)	
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
✓	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	
✓	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
	مسابقه فیلم‌نامه‌نویسی / نمایش‌نامه‌نویسی (به ازای هر اثر)	
✓	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور ی / مجازی)	
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	نمایش
✓	اکران فیلم	

تیک بزنید	قالب اصلی	قالب فرعی
	نمایشگاه	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)
		بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)
✓	کارگاه	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)
✓		دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)
	نشست	دوره آموزشی بلند مدت (بالاتر از ۱۶ ساعت)
✓		نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)
✓		نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)
✓		سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم
		تربیون آزاد، گفتگوی دانشجویی
✓		معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)
		کرسی تلاوت و تدبیر قرآن
✓		شب شعر
✓		گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...
✓		دیدار با مفاخر
	طرح مطالعاتی	طرح افکارسنجی
		طرح مطالعاتی
✓	چاپ نشر	تولید محتوا و چاپ کتاب
✓		تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۴۰۰۰۰ نفر ساعت

جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت

اساتید و مدرسان ■ ۱۰۰۰۰ نفر ساعت

● (ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- مسجد مقدس جمکران
- دانشگاه های استان قم
- بنیاد حضرت مهدی موعود(عج)
- اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم
- اداره کل ورزش و جوانان استان قم
- صدای و سیمای مرکز استان قم
- مطبوعات استان قم

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاددانشگاهی واحد استان قم	رئیس واحد
۲	جهاددانشگاهی واحد استان قم	معاون فرهنگی واحد
۳	شورای سیاست‌گذاری فعالیت های مهدوی کشور	رئیس شورا
۴	شورای سیاست‌گذاری فعالیت های مهدوی استان	دبیر شورا
۵	مسجد مقدس جمکران	تولیت مسجد مقدس جمکران
۶	جهاددانشگاهی	معاون فرهنگی جهاددانشگاهی
۸	جامعه الزهرا	مدیر فرهنگی
۹	اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	فرهنگی مدیرکل
۱۱	بنیاد حضرت مهدی موعود(عج)	مدیرعامل
۱۲	جامعه مدرسین حوزه علمیه قم	عضو
۱۳	جامعه المصطفی	مدیر
۱۴	دانشگاه قم	رئیس دانشگاه
۱۵	صداوسیما مرکز قم	مدیرکل

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس جهاد دانشگاهی واحد استان قم

۱۵- واحد سازمانی مجری:

جهاد دانشگاهی واحد استان قم

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- مسجد مقدس جمکران
- اداره کل فرهنگ و ارشاد استان قم
- بیناد نخبگان استان قم
- دفاتر مراجع و آیات اعظام
- جامعه المصطفی (ص)
- جامعه الزهراء (س)

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشگاهیان کشور

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

جسواره منظمه ای، علم، فرهنگ، هنر و ادب ابن حسام خوشنویس

جهاد دانشگاهی واحد استان خراسان جنوبی

۱- عنوان طرح:

جشنواره منطقه‌ای علمی، فرهنگی، هنری و ادبی ابن حسام

۲- کد طرح:

۲-۱۴-۱۴۰۳-م

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰

کلمه بیان شود.)

محمد ابن حسام خوسفی متخلص به ابن حسام از شاعران و عارفان بلندپایه قرن هشتم و نهم است که در سال ۷۸۳ق. در خوسف از کهن‌ترین شهرهای جنوب خراسان شد و پس از نود و دو سال عمر با برکت در زادگاه خود وفات

بخش پژوهشی:

سیری در آگاهی، کلام و اشعار ابن حسام خوسفی، باورهای عامیانه در شعر ابن حسام، باورهای نجومی در شعر ابن حسام، تشعشع در شهر ابن حسام، نحوه زندگی و سازه زمینی در شعر ابن حسام، زیارت در دیوان ابن حسام و موسیقی در شعر ابن حسام

شعر؛ یا موضوع شعر آزاد

شعری، ریاضی، ترانه، سپید و ...

بخش چندی:

محیط زیست، سلامت، طبیعت، عشق، مهریابی

بخش هنری:

کتابت‌نویسی
طراحی و نقاشی

نموده. وی در مورد خود و سابقه علمی خاندان خود چنین گفته است:

«پدرم گفت قرب سیصد سال رفت و از رفتگان مرا یاد است تا به نه پشت ما که اجدادند همه را فضل و دین و ارشاد است پسران هم ز دست مگذارید آنچه میراث باب و اجداد است»

در غالب تذکره‌ها و کتب تراجم احوال تالیف شده پس از ابن‌حسام، از وی به استادی و برخورداری از مناعت طبع و تسلط بر علوم مختلف مانند ادبیات فارسی و عربی، بلاغت، معانی و بیان و بدیع، صرف و نحو، لغت، تفسیر، حدیث، انساب و رجال، تاریخ اسلام و نجوم یاد کرده‌اند که از این میان به نقل دولت‌شاه سمرقندی اکتفای می‌شود:

«ملک الکلام مولانا محمد حسام‌الدین المشهور به ابن‌حسام، رحمه الله علیه، به غایت خوش‌گوست و با وجود شاعری مردی اهل فضل بوده قناعتی و انقطاعی از خلق داشته. از خوسف است من اعمال قهستان و از دهقنت نان حاصل کردی و گاوپستی و صباح که به صحرا رفتی تا شام اشعار خود بر دسته بیل نوشتی و بعضی اورا ولی حق شمرده‌اند و در منقبت‌گویی در عهد خود نظیر نداشت و قصاید غرا دارد و ...»

از مطالعه اوضاع تاریخی و اجتماعی و فرهنگی دوره زیستی شاعر چنین برمی‌آید که فضای سیاسی حاکم بر ایران و خصوصاً هرات و خراسان در حال آماده شدن برای تحولی بنیادین (تاسیس حکومت شیعی صفوی) است.

ابن‌حسام که در محیطی شیعی رشد کرده است با توجه به برخورداری از نبوغ ذاتی و حسن و ذهن وقاد و دزاک، شاعرانه این موقعیت را پیش از دیگران درک کرده و به سهم خود برای این دگرگونی عظیم تلاش کرده است و با دوری از دربار تیموری همه هم و غم‌وی مصروف به بارنشستن ادبیات شیعی شده که ثمره‌اش سه اثر ارزشمند خاوران‌نامه، نثر اللئالی و دیوان اشعار است.

پایان بخش معرفی اجمالی ابن‌حسام نوشته دایره‌المعارف بزرگ اسلامی است که در مورد خاوران‌نامه چنین آورده:

«... این منظومه از بهترین نمونه‌های حماسه دینی است. شاعر در نظم آن چنان که خود می‌گوید به کتابی که عربی بوده نظر داشته است. این منظومه در ایران و هند شهرت و رواج بسیار داشته است و به سبب سرودن این منظومه ابن‌حسام را فردوسی ثانی لقب داده‌اند (اته، ۵۰۰، ۱) خاوران‌نامه در سده ۱۱ هـ.ق به دست شاعری دکنی متخلص به رستمی برای خدیجه سلطان شهربانو همسر سلطان محمد عادل شاه پادشاه دکن ترجمه شد. این کتاب چندین بار در ایران و هند به چاپ رسیده است ...» (ج ۳، ص ۳۵۷)

رسالت فرهنگی معاونت جهاد دانشگاهی استان ایجاب کرد تا در راستای اهداف عالی و ذاتی خود بدین امر مهم ورود کرده و به سهم خود در جهت معرفی این شخصیت والای فرهنگی قدمی بردارد. بر این اساس پس از برگزاری ۴ دوره جشنواره منطقه‌ای شعر ابن‌حسام بدین نتیجه رسید که این حرکت ادبی

و فرهنگی باید از حیطة استان خراسان جنوبی پای فراتر نهد و از منظر ملی و در قدم‌های بعدی، بین‌المللی به شخصیت این شاعر اهل بیت و تاثیر وی بر اوضاع ادبی و فرهنگی داخل و خارج کشور پردازد.

استقبال جامعه فرهنگی استان اعم از دولتی و مردمی و بازخوردهای شایسته ملی جشنواره در دوره‌های برگزار شده طلب می‌کند تا ان شاء الله در صورت تایید طرح ملی آن، در راستای آشنایی نسل جدید با تلاش‌های صادقانه و خالصانه فرهنگی ابن حسام گام‌های بلندتری برداشته شود.

۴-اهداف برنامه:

● ۴-۱-هدف اصلی:

معرفی شاعر بزرگ قرن نهم ابن حسام خوسفی به همه فرهنگ دوستان و ادب دوستان کشور

● ۴-۲-اهداف فرعی:

- ۱- شناسایی استعدادهای شعری استانی و کشور
- ۲- ایجاد مودت و دوستی بین شاعران و ارتقاء شعری آنان
- ۳- ایجاد بستری برای تفکر خلاق در قالب خلاقیت‌های ادبی و هنری و علمی

۴- تقویت روحیه خودباوری در قالب خلاقیت‌های هنری هنرمندان
۵- بهره‌گیری از توان جهاددانشگاهی در زمینه هم‌افزایی بین شاعران و هنرمندان

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)

آنچه باید با دریغ از آن یاد شود این است که با وجود همه تلاش‌های انجام شده هنوز که هنوز است قدر و قیمت این عارف بلندمرتبه شناخته نشده است و به جایگاه در خور خود دست نیافته. عمده دلیل این حق ناشناسی به زمان حیات شاعر و روحیه حق‌طلبی وی برمی‌گردد. چنانکه اشاره شده ابن حسام بر اساس شواهد تاریخی و ادبی از طلایه‌داران شعر شیعی محسوب می‌شود. او به واسطه پرداختن به مناقب اهل بیت علیهم السلام و به ویژه سرایش خاوران‌نامه، منسوب به کفر شده است! خود در این باب سروده:

«نسبت به کفر می‌کنم خصم خاکسار حاشا چه کفر؟ کفر کدام و کدام دین؟
گر نعت اهل بیت تو کفر است کافرم! هم آسمان گواه بر این قول هم زمین!»
امید است با اجرا و تدوین درست این طرح، گرد از رخسار چنین گوهری زوده شود و قدر و قیمتش شناخته.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

- در سند نقشه جامع علمی کشور در بخش اولویت‌های علم و فناوری کشور در اولویت‌های الف و ب هر بخش به ادبیات، خوشنویسی و شعر و داستان‌نویسی با تاکید بر نگاه اسلامی اشاره که از جمله اولویت‌ها می‌باشد.
- از جمله اهداف کلان فرهنگی این جشنواره تعمیق خودباوری ملی و پاسداشت میراث‌های ارزشمند ایرانی اسلامی و توسعه و ترویج شعر و زبان و ادبیات فارسی است. (ص ۳۸ اهداف کلان فرهنگی نقشه مهندسی فرهنگی).
- در سند نقشه مهندسی کشور در بخش اولویت‌های فرهنگی به هویت اسلامی ایرانی و انقلابی اشاره نموده است که در این جشنواره پرداختن به شعر آیینی و همچنین جنگ‌های حضرت علی (علیه‌السلام) اشاره کاملی دارد.
- در راهبرد کلان ۲ اشاره به بازآفرینی نظام فکری، ساختارهای رسمی و غیررسمی و میراث تمدنی جامعه مبتنی بر جهان‌بینی و تعالیم اسلام ناب محمدی (ص) و در بند ۱۰ اشاره‌ای به بازشناسی، حفظ و ترویج میراث تمدنی و سنن ملی و قومی و تقویت تعامل فرهنگ‌های قومی با محوریت فرهنگ اسلامی ایرانی و حفظ وحدت ملی دارد که می‌توان در راستای اهداف این جشنواره آن را گنجاند.
- در بند ۱۷ راهبردهای کلان اشاره‌ای به حمایت از فعالیت‌های فرهنگی، میراث فرهنگی و تولیدات هنری و ادبی اقوام ایرانی حول ارزش‌های اسلامی ایرانی به ویژه در مناطق مرزی مبتنی بر آمایش فرهنگی و سرزمینی شده است.
- در بخش الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت در بحث مبانی ایران‌شناسی، زبان و ادبیات فارسی را به عنوان گنجینه‌ای غنی از عرفان، حکمت و اخلاق، حماسه و بر خوردار از ظرفیت تمدن‌زایی و مرجعیت علمی و پشتوانه هویت ایرانیان می‌داند و بر این اساس ما در این جشنواره سعی کردیم با توجه به شخصیت ابن‌حسام گام‌هایی را در زبان و ادبیات فارسی برداریم.
- احیای ظرفیت‌های تمدنی زبان و ادبیات فارسی در گستره فرهنگی

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام‌دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

فارسی‌زبانان و بالندگی آن در تراز زبان‌های جهانی، دانش و فرهنگ یکی از تدابیری می‌باشد که در الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت مدنظر می‌باشد. در اهداف کلان بخش فرهنگی در بند ۴ آن اشاره‌ای دارد مبنی بر اینکه سازمان بهتر در ارتقاء و شناخت دانشجویان از فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی و معرفی جریان‌های فرهنگی و هنری معاصر و اندیشه، هنر و ادبیات و مفاخر و موارث فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی به منظور تقویت هویت ملی که از مواردی است که در جشنواره لحاظ شده است.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

- در بحث چشم‌انداز فرهنگی در سند اعلام شده در دانشگاه‌ها این طرح سعی شده است پرورش دهنده نخبگانی، عالم، متعهد، متشرع و متخلق و مهذب باشد.
- همچنین زمینه‌ای را برای ایجاد ظرفیت‌های متناسب با شعر و ادبیات فارسی در رشته‌های هنر نیز داشته باشیم.
- در راهبرد کلان ۹ بحث بهره‌گیری از ظرفیت هنر در تکمیل فرهنگ

- از نقاط قوت این طرح؛ امکان حضور و فعالیت فرهنگی در داخل و خارج دانشگاه، بر خوررداری از شبکه منسجم و کارآمد فرهنگی در سراسر کشور، بر خوررداری از وجهه دانشگاهی و امکان بهره‌برداری از جایگاه و تاثیرگذاری نام جهاددانشگاهی و همچنین بهره‌مندی از رسانه‌های موثر و با نفوذ مانند ایستا و ایکنا می‌باشد که در سند برنامه ششم توسعه جهاددانشگاهی و در جایگاه جهاددانشگاهی در چشم‌انداز افق ۲۰۴۱ دیده شده است.

- یکی دیگر از فرصت‌های برنامه‌های فرهنگی نگاه حمایتی مقام معظم رهبری به جهاددانشگاهی با تأکید بر فعالیت‌های گزین فرهنگی می‌باشد.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاددانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاددانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی.

کشور است)

با شکل گرفتن حوزه هنری در خراسان جنوبی برنامه‌ای تحت عنوان جایزه ادبی ابن حسام پیشنهاد و یک دوره از آن برگزار شد. (این برنامه مربوط به حدود ۱۵ سال پیش بوده و به دلایل داخلی نهاد مذکور در دوره‌های بعدی مغفول ماند و نهایتاً از حیطة اعتنا کنار گزارده شد).

حدود بیست سال پیش، همایشی تحت عنوان ابن حسام و حماسه‌های دینی با محوریت دانشگاه بیرجند برگزار شد و مقالات آن به چاپ رسید. علی‌رغم گذشت سال‌های طولانی از آن رویداد ارزشمند فرهنگی مع‌الاسف اقدامی در خصوص تجدید و استمرار آن با وجود ضرورت موضوع صورت نگرفت.

● (ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی ست)

این برنامه ابتدا به صورت دانشگاهی سپس به صورت استانی طی ۸ برنامه از سال ۸۵ برگزار گردیده است که مورد استقبال خوب دانشجویان و شاعران گران سنگ قرار گرفته است این برنامه با توجه به استقبال کم نظیر دانشجویان در سراسر کشور به صورت منطقه (ملی) برگزار شده و امسال با توجه به اینکه روز ۲۸ آبان به نام روز ابن حسام در خوسف قرار گرفته و مسئولین استانی و شهرستانی تاکید دارند چهارمین جشنواره در روز فوق در آن شهرستان برگزار شود.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

طراحان این جشنواره بر این عقیده‌اند که شناخت ابن حسام صرفاً با برگزاری نشست‌های شعری و هنری از نوع اقدام حوزه هنری و یا همایش دانشگاهی از جنس اتفاق خجسته‌ای که قریب بیست سال پیش با محوریت دانشگاه بیرجند به صورت مقطعی رقم خورد حاصل نخواهد شد. این طرح در پی این است که با بهره‌گیری از همه توان دانشگاهیان و هنرمندان در جهت معرفی جامع ابن حسام به صورت مستمر تلاش کند و در صورت توفیق داخلی ان شاء الله با حمایت مسئولین ذیربط و علاقه‌مندان و بخش خصوصی زمینه فعالیت را از ملی به فراملی گسترش دهد. در ادوار گذشته جشنواره عموماً به شعر پرداخته شد و در دوره اخیر بخش پژوهش‌ها فرهنگی و ادبی و هنری نیز به فراخوان افزوده گردید که عمدتاً ناظر به مفاهیم و مضامین شعر ابن حسام و رویکرد اعتقادی، اجتماعی و زیست همراه با قناعت و مناعت طبع وی بود.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
	✓		✓			✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزیند	قالب فرعی	قالب اصلی
	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)	اردو (بازدید)
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی یک‌روزه	
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی چندروزه (به ازای هر روز)	جشنواره
	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	
✓	جشنواره ادبی	
✓	جشنواره فرهنگی هنری	
✓	جشنواره‌های مذهبی	
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه	
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
	جشنواره ورزشی	همایش
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	
	گردهمایی	

تیگ بزئید	قالب فرعی	قالب اصلی
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه‌ای
	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	
	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی	
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)	
	تولید چند رسانه‌ای	
	اینفوگرافی	
	فیلم	مسابقه
✓	کلیپ	
	پادکست	
	اپلیکیشن	
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	
	مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)	
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
✓	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	
✓	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)	نمایش
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور ی / مجازی)	
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	
	اکران فیلم	نمایشگاه
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	

تیک بزنید	قالب اصلی	قالب فرعی
✓	کارگاه	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز) دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت) دوره آموزشی بلند مدت (بالاتر از ۱۶ ساعت)
	نشست	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره) نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری) سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم تریبون آزاد، گفتگوی دانشجویی معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...) کرسی تلاوت و تدبیر قرآن شب شعر گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ... دیدار با مفاخر طرح افکارسنجی طرح مطالعاتی
	طرح مطالعاتی	تولید محتوا و چاپ کتاب
	چاپ نشر	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

- دانشجویان ■ ۱۲۰۰ نفر ساعت
- جهادگران و خانواده آنها ■ ۹۰ نفر ساعت
- اساتید و مدرسان ■ ۶۰

ب) بهره‌مندان نهادی:

- نام‌نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود:
- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
- دستگاه‌های اجرایی استان و متولیان فرهنگی
- فرمانداری و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

۱۳- اعضای نهادهای شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۴	جهاد دانشگاهی خراسان جنوبی	رئیس واحد
۵	جهاد دانشگاهی خراسان جنوبی	معاون فرهنگی
۶	دانشگاه علوم پزشکی بیرجند	رئیس دانشگاه
۷	دانشگاه بیرجند	رئیس دانشگاه
۸	دانشگاه آزاد اسلامی خوسف	رئیس دانشگاه
۹	دانشگاه بیرجند	عضو هیات علمی

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس جهاد دانشگاهی خراسان جنوبی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

جهاد دانشگاهی خراسان جنوبی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- ۱- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان خراسان جنوبی
- ۲- دانشگاه بیرجند، دانشگاه علوم پزشکی، دانشگاه صنعتی، دانشگاه فرهنگیان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

در مسئله فرهنگ و رسانه، بر گمان بنده، ساختار فکری کشور نیاز بر یک بازسازی انقلابی دارد. ما مشکل داریم در ساختار فکری کشور و یک حرکت انقلابی لازم است. البته حرکت انقلابی، یعنی خردمندان و عاقلان. معنای انقلابی بودن بی‌حوا حرکت کردن و بی‌حساب حرکت کردن نیست. (حرکت) انقلابی باید باشد، بنیانی باید حرکت بشود، در عین حال برخاسته از اندیشه و حکمت باشد. فرهنگ واقعا زیر بنا است؛ خیلی از این خطاهایی که ما در بخش‌های مختلف انجام می‌دهیم، ناشی از فرهنگ حاکم بر ذهن ماست.

بیانات مقام معظم رهبری در نخستین دیدار هیئت دولت سیزدهم

۱۴۰۰/۰۶/۰۶